Ketabton.com

ketabton.com - The Digital Library

اکادمی علوم افغانستان
مرکز زبانها و ادبیات
انستیتوت زبان و ادب دری

PROPERTY OF ACKU
14031

فرهنگ مختصر

دری - پښتو

مهتمم : معاون محقق محمد متین « مؤنس»
کابـــــــل: زمستان ۱۳۸۴ خورشیدی.

ketabton.com - The Digital Library

مشخصات کتاب:

– نام اثر : فرهنگ مختصر دری – پښتـــو.
– گزینش و تدوین : اعضای علمی انستیتوت زبان و ادب دری.
– مهتمم: معاون محقق محمد متین «مونس»
– کمپوز و دیزاین : احمد خالد «سلطانی» و امان الله «جاوید»
– ناشر : ریاست نشرات اکادمی علوم افغانستان.
– سال چاپ : زمستان ۱۳۸۴ خورشیدی.
– محل چاپ : مطبعه آزادی.
– تیراژ : (۳۰۰۰) جلد.

ketabton.com - The Digital Library

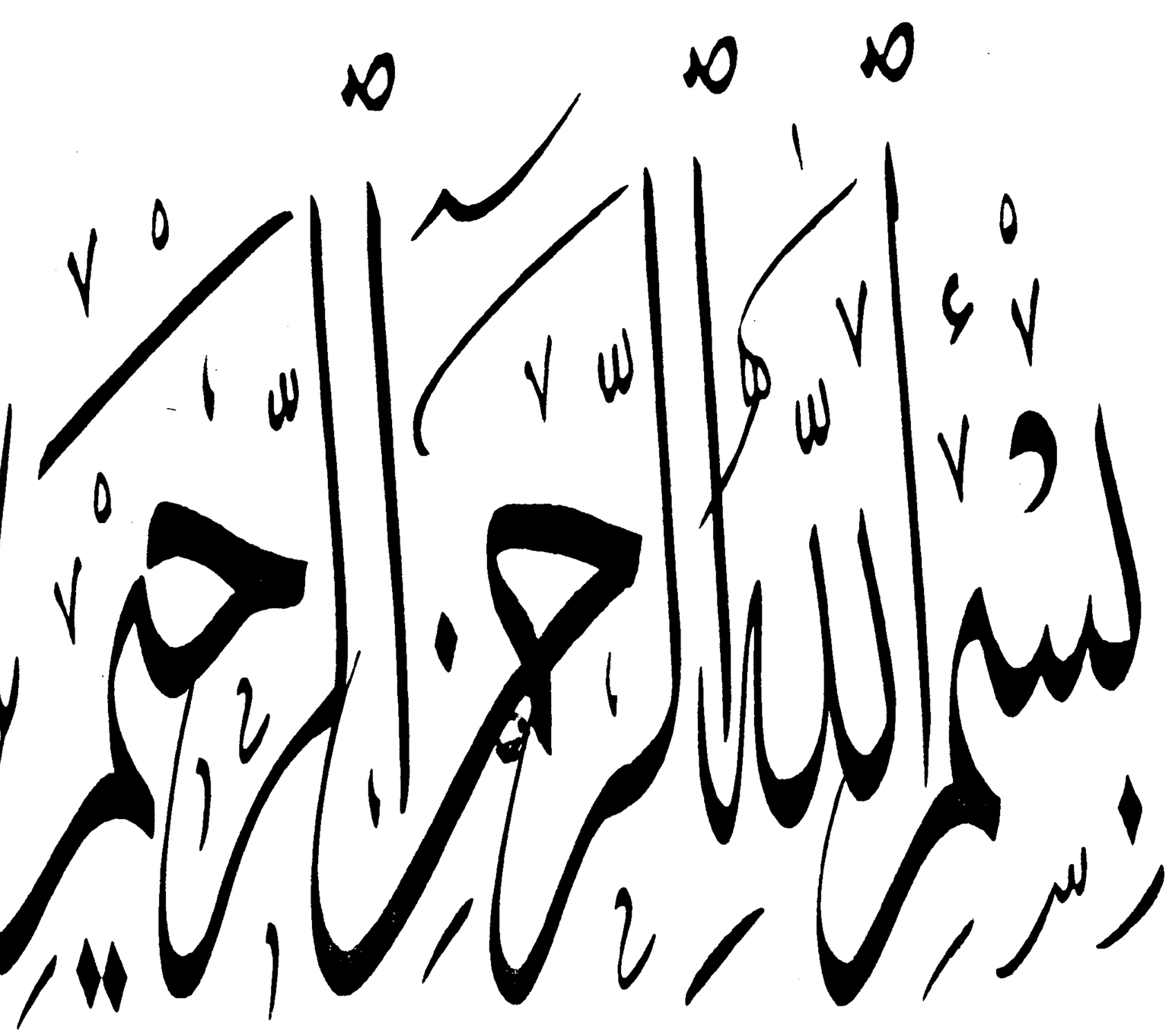
بسم الله الرحمن الرحيم

ketabton.com - The Digital Library

پیشگفتار

کشور عزیز ما افغانستان، از زمانه های باستان تا عصر حاضر ، مهد پرورش تمدنها و فرهنگهای پربار و زادگاه زبانهای گوناگون بوده است.

از میان زبانهای زنده و رایج در کشو ما دو زبان (پشتو و دری) گوینده گان زیاد تر داشته و اکثریت عظیم افراد وطن ما میتوانند به یکی ازین دو زبان افهام و تفهیم نمایند.

زبان دری و پشتو در امتداد سده های نسبتاً دور ، در روند پرفراز و فرود حرکت تاریخ تا کنون در کنار هم زیست نموده و هر یک حامل فرهنگ و ادبیات ارزشمند خویش میباشد. همزیستی دوستانه این دو زبان که هر دو زبان ملی و رسمی کشور ما اند ، در کنار همدیگر ، بیانگر همبسته گی خلل ناپذیر اکثریت مردمان این سرزمین بوده و در غنامندی فرهنگی و ادبی همدیگر تاثیر به سزا داشته اند.

در شرایط کنونی که کشور ما از فضای غم آلود جنگها و ویرانیها به سوی افقهای روشن تامین صلح و تحقق دموکراسی و تحکیم حاکمیت ملی به پیش میرود ، بدون تردید رشد فرهنگ و ادبیات و زبانهای ملی ما در تقویت هر چه بیشتر و حدت ملی و ترقی و پیشرفت جامعه ما مقام متبارزی را احراز مینماید. بر مبنای این هدف ارزشمند بود که مقام ریاست جمهوری کشور ما ،اکادمی علوم افغانستان را مؤظف گردانید تا فرهنگهای مختصر دری به پشتو و پشتو به دری را که بیشتر حاوی واژه های محاوره وی و کلمه های مورد مطالعه روز مره میباشد ، ترتیب نمایند تا بعد از طبع در اختیار جوانان و علاقه مندان بالاخص جوانان مهاجر مقیم در کشور های خارج قرار گیرد و نیاز مندی آموزش زبانهای ملی و رسمی کشور برای آنان مرفوع گردد.

به تاسی از هدایت مقام ریاست جمهوری و مقامهای رهبری اکادمی علوم افغانستان، اعضای انیستیتوت زبان و ادب دری و برخی از اعضای مرکز زبانها و ادبیات اکادمی علوم افغانستان به تهیه فرهنگ مختصر دری به پشتو مطابق روش قاموس نگاری اقدام نموده و به اینصورت سهم خویشرا در اجرای این وجیبه فرهنگی و ملی ایفا نمودند.

اسمای اعضای مسلکی که در ترتیب این فرهنگ سهم گرفته اند ، به اساس الفبا نامهای آنان از اینقرار اند:

۱- حروف (ل ، م ، ن) توسط معاون سر محقق سید علیشاه روستایار.

۲- حروف (د ، ذ) توسط محقق شاه محمد « مصلح ».

۳- حروف (آ ، ا ، س ، ش ، ص ، ض ، ط ، ظ) توسط معاون محقق صالحه « حبیبی».

۴- حروف (ف ، ق) توسط محقق ظاهره « هنگامه».

۵- حرف (و) توسط محقق عاطفه « نورستانی ».

۶- حروف (ث ، ک) توسط سر محقق عبدالواجد « واجد».

۷- حروف (ب ، پ،گ، ر ، ز ، ژ) توسط سر محقق محمد آصف« نگرد».

۸- حروف (ت،ج،چ) توسط معاون محقق محمد فاضل « شریفی ».

۹- حروف (ح،خ،ع،غ)توسط معاون محقق محمد متین « مونس».

۱۰- حروف (هـ ، ی) توسط معاون سرمحقق نصر الله « ناصر».

مرجع و ماخذ پژوهنده گان در ترتیب این فرهنگ (افغان قاموس) اثر محترم عبدالله افغانی نویس بوده است و برخی در ضمن آن از قاموس دری ، انگلسی و بعضی فرهنگهای دیگر نیز استفاده نموده اند. واژه های دری به شیوه قاموس نگاری به ترتیب الفبای تنظیم و در ستون مقابل آن به منظور تلفظ درست واژه با الفبای فونتیک نیز نگاشته شده است. در ستون بعدی مشخصه دستوری هر واژه با ارایه مخفف دستوری نشان داده شده است ، در ستون اخیر معنی پشتوی هر واژه تذکر یافته است.

منبع استفاده پژوهنده گان و ادیتور های این فرهنگ جهت کار برد الفبای فونتیک همانا دستور معاصر زبان پارسی دری تالیف محترم پوهاند دکتور محمد حسین یمین و رهنمایی های شفاهی ایشان بوده است

هشت فونیم واول ا لفبای نامبرده که در لهجه معیاری کابل وجود دارد. از اینقرار است.

ketabton.com - The Digital Library

آ - á.
ا - (الف مفتوح) - a
ا- (الف مضموم)- u
اِ (الف مسکور)- i
واو مجهول - o
واو معروف - ú
یای مجهول - e
یای معروف- Í

فونیم های شبه واول :

۱- و – w
۲- ی – y

فونیم های کانسونانت :

۱. ب - b
۲. پ- P
۳. ت - t
۴. ث - s
۵. ج - j
۶. ح - ḥ
۷. چ - Ċ
۸. خ - x
۹. د - d
۱۰. ذ - z
۱۱. ر- r
۱۲. ز - z
۱۳. ژ- ẑ
۱۴. س - Ś
۱۵. ش - Ŝ
۱۶. ص- S
۱۷. ض. Z

ketabton.com - The Digital Library

۱۸. ط - t
۱۹. ظ - z
۲۰. ع - ?
۲۱. غ - ğ
۲۲. ف - f
۲۳. ق - q
۲۴. ک - k
۲۵. گ - g
۲۶. ل - l
۲۷. م - m
۲۸. ن. n
۲۹. هـ - h
۳۰. ء - ?

به همینگونه مشخصه دستوری هر واژه با مخفف دستوری آن به صورت زیر نشان داده شده است:

ا- اسم	ص- صفت
ا-آ ، اسم آله	ص ، ن صفت نسبتی
ا- جم ، اسم جمع	ص ، ت – صفت تفصیلی
ا- خ ، اسم خاص	ص ، ع – صفت عالی
ا- م ، اسم مرکب	ص ، فا – صفت فاعلی
ا- ص ، اسم یا صفت	ض ، ضمیر
ا- فا ، اسم فاعل	ق ، قید
ا- مف ، اسم مفعول	ف ، فعل
ا- اسم فعل (مصدر)	ح ، ر – حرف ربط
	ح، ن – حرف نفی

انستیتوت زبان و ادب دری سه تن از اعضای این انستیتوت را معاون سر محقق محترم سید علیشاه روستایار و معاون سر محقق محترم شریف الله شریف و معاون محقق محترم محمد متین مونس را موظف نمود تا به منظور یک د ست شد ن و تصحیح کار اعضای ترتیب کننده به ادیت این فرهنگ بپردازند ، اعضای ادیتور با تلاش

ketabton.com - The Digital Library

خسته گی نا پذیر به اصلاح کمبود ها پرداخته و آن را آ ماده چاپ نمودند ، کار اهتمام و چاپ این فرهنگ به عهده محترم معاون محقق محمد متین « مونس » سپرده شد ، انبستیتوت زبان و ادب دری از همه دست اندر کاران تهیه این فرهنگ ، ادیتور ها ، مهتمم و دیزاینر ها محترم امان الله « جاوید » و محترم احمد خالد « سلطانی» ابراز تشکر نموده و امیدوار ا ست تا جوانان و علاقه مندان در داخل و خارج از کشور بتوانند با فرا گیری زبان و ادبیات ملی کشور خویش از آن استفاده گسترده نموده و گامی ارزشمند در اعتلای فرهنگ و ادبیات مهین خویـــش بـــــردارند.

انیستیوت زبان و ادب دری
اکادمی علوم افغانستان

ketabton.com - The Digital Library

PROPERTY OF
PACKU
14031

آ

آب (āb)- ا. اوبه.

آب باز(ābbāz)- ا.فا.

لامبوځن.

آب بازی(ābbāzī)- ا. ف.

لامبو.

آبترازو(ābtarāzū)- ا.م.

اوب تله.

آب حیات(ābihayāt)- ا.

م. د ژوند اوبه.

آب خوردن(ābxūrdan)

- ا. ف.اوبه څښل.

آب خیز(ābxēz)-

ص.زیمجنه، اوبوسه.

آب دادن(ābdādan)- ا.

ف. اوبه ورکول.

آبدار(ābdār)- ص.مخور،

مخاوی.

آبدان(ābdān)- ا.م.تریلی،ډنډ.

آبدست(ābidast)- ا.م .

اودس.

آبرو (ābraw)- ا.م. مقول،د

اوبو موری.

آبرومند(ābromand)-

ص. مخور، مخاوی.

آبریختن (ābrēxtan)-

ا.ف.بې پته کیدل.

آبریز(ābrēz)- ا.م.تښتی، باس.

آب سر کردن

(ābsarkardan)-

ا.ف.اوبه په ځان اچول.

آبشار (ábšár)- ا.ځړوبی، ګړونګه.

آبشخور(ábešxūr)- ا.م. برخه.

آب شدن(ábšudan)- ا. ف.ویلی کیدل، اوبه کیدل.

آب صاف (ābisāf)- ا. ص.ړنی اوبه.

آب گرفتن(ābgiriftan) - ا.ف.اوبه اخیستل،ګزک.

آبگوشت(ābgošt)- ا.م . زومنه.

آبگین (ábgĪn)- ا.م.نړی، تروب.

آب مروارید(ábimurwárĪd)- ا.م.ستوی.

آب و تاب(ābotāb)- ا. م.ډول،ډیل و ډال.

آب و خاک(ábəxák)- ا. م.سیمه ، مېنه.

آب ورنگ(áborang)- ا.م.دید و دال.

آب و گل(ábogil)- ا.م. خټه، تومنه.

آب و هوا(ābohawa)- ا.م.آب و هوا.

آبیار(ābyār)- ا.ص.اوبه لګوونکی.

آبیاری(ābyārĪ)- ا.ف.اوبه لګونکی.

آباء (ābā?) - ا. پلرونه.

آباد(ābād) - ص.ودان.

آبستن(ābistan)- ا.ص. بلاربېدل.

آبگینه(ábgĪna)- ا.م. ښیښه.

آبله(ābila)- ا.کوی،دانی.

آبله رو(ábilarə)- ص. کورجن،کوجن.

آبی(ābĪ)- ا.ص.اوبنی.

آتش (ātaš)- ا.اور

آتش افروختن(átasáfroxtan)-
ا.ف. اورلګول.
آتش بازی(ātasbāzÍ)-
ا.ف.اور لوبی.
آتش پاره(átašpāra)- ا .
م. اور بغرکی.
آتش پرست (átašparast)-
ا.ص.اورپالونی.
آتش دان (átašdān) - ا.
م.اورغالی،یرغولی.
آتش زبان(átašzabān) -
ص.اور ژبی.
آتش زدن (átašzadan)-
ا. ف.اور اچول.
آتش فشان(ātašfišān)-
ص.فا.ګوګړ و غر.
آتشک(átašak)- ا.اوبلک.
آتش کاو (átaškáw)-
ا.اولړونی.
آتشکده (áteškada)- ا.
اور تون،دد هی.

آتش گرفتن(átešgiriftan)
- ا.ف.اور اخیستل.
آتشگیر (ātašgÍr) - ا.
اورنوسی.
آتشین (átašÍn) - ص.
سوراور.
آتیه(átÍya)- ق.ګانده،
وروسته.
آثار(ásár)- ا.پیلامی، نخښی.
آجیده(ájÍda)- ا.ف.
ګینده کول.
آخر (áxir) - ق. بل-پای،
وروسته.
آخرت(áxirat) - ا.
لویه ورځ.
آخور(áxOr)- ا. پمبي،اخور.
آخوند(áxOnd)- ا. اخون.
آداب(ádáb)- ا. روزنی.
آدرس (ádras)- ا. پته.
آدم(ádam)- ا.سړی،باباآدم.

آدمیت (ādamĪyat)- ص.

سړیتوب.

آدمي زاده(ādamĪzāda)-

ا.م.بنیادم.

آدینه (ādīna)- ا.جمعه.

آزین (āzĪn)- ا.سینګار.

آر (ār)- ف .ا. راوله.

آراء (āraʔ) - ا. سلاوی.

آراستن(ārāstan)- ا.ف.

جوړول،پسولول

آرام (ārām)- ص. سوله.

آرامش(ārāmIš)- ا.

سوکالی، هوسایی.

آرامگاه(ārāmgāh)- ا.م.

تیکانه،تیکاونه.

آرایش (ārāyeš)- ا.ډول،

سینګار.

آرد (ārd)- ا.اوړه.

آردبیز(ārdbez)- ا.م.

پروبزی .

آردترمیده (ārditarmayda)-

ا.م.پستوړه. پاسته اوړه.

آرزو (ārizū)- ا.خوښه،

غوښته

آرمان (ārmān)- ا.ارمانډ.

آرامیدن(āramīdan)- ا.

ف. آرا میدل.

آرنج (ārinj)- ا.څنګل.

آرن موتر (āranimotor)

- ا.بفي.

آری (āre) .هو، هوکی.

آز (āz)- ا.سوله،سرابنتوب.

آزار (āzār)- ا.ربړ ،کړاو.

آزاد (āzād)- ص. خوشی،

پرانیستی

آزرم(āzarm)- ا. اورم،وایه،

اوبی،تاو ، لورنه،

مینه،نول،ناورین،نیاو.

آزرم(āzarm)- ا.کړاو،ربړ،

بنکاره،او ځار سورګنه.

آزرم (āzarm) - ا.پار، تونس

درد،کار،غوسه

آزرم(āzarm)- ا.وبال، ساتنه.

آزمایش (ázmāyeš)- ا.
ف. ازمیښت.
آزمند(ázmand)- ص.
سولند. سړا بنی
آزمودن (ázmūdan)-ا.
ف. ازمېل.
آزموده(ázmūda)-
ا زمېلي.
آزوقه (azūqa)- ا. خورو
تایه.
آسان (āsān)- ص.سوان. ساتی
آسایش (āsāyeš)- ا.ف.
اسرهت،هوسایی.
آستان (āstān)- ا. درشل.
آستین (āstīn)- ا.ستونی.
آسمان (āsmān)- ا.هسک.
آسمان خراش(āsmānxaraš)-
ا.م.آسمان څک.
آسودن (āsūdan)- ا.ف.
هوساکیدل.
آسوده(āsūda)- ا.ف.
سودمن،هوسا.

آسوده گی(āsūdagI)-
ا. ف.هوساینه.
آسیا(āsyā)- ا.جرنده،ژرنده.
آسیا بان (āsyābān)- ا.
فا.جرنده ګړی.
آسیب(āseb)-ا.ټکه.ناورین.
آش (āš)- ا.خواړه.
آشپز(āšpaz)- ا.فا.پخلاوی،
پخوونکی.
آشپزخانه (āšpazxāna)-
ا.م. پخلنځی،پخلوځی.
اشامیدن(āšāmIdan)- ا.
ف.چښل،شومل.
آشتي (āštī)- ا.ف.سوله.
آشفتن (āšuftan)- ا.ف.
ترهوریدل.
آشفته (āšufta)-ا.ف.ترهور
آشغال (āšgāl)-ا.چفالی.
آشکار(āškār)- ص.څرګند،
جوت.
آشنا (āšnā)-ا.پیژندوی،
آشنا.

آ شوب(ăsŏb)-ا.ف.انکل. غوږ

آشیانه(ăsiyăna) -ا.ځاله، جاله.

آغا (ăgă)-ا.بادار.

آغاز (ăgăz)-ا.پیل،سرغه.

آغشته (ăgĭsta)- ص.م. ککړ، لړلی.

آغوش (ăgŭs)-ا.غیږ.

آفات (ăfăt)-ا.بلاوی.

آفاق (ăfăq)-ا.څنډی.

آفت (ăfat)- ا. آپت،بلا.

آفتاب (ăftăb)- ا.لمر،نمر.

آفتابه (ăftăba)- ا.کوزه.

آفتابه ولگن(aftabawalagan)-
ا. م.کډوه لاس ولونی.

آفریدن (ăfarĭdan)- ا.ف. پنځول، شته کول.

آفریده گار(ăfarĭdagăr)
ص. فا. پنځوونکی، شته کوونکی.

آفرین (ăfarĭn)- ا. شا باش.

آفرینش(ăfarĭnĭs)- ا.ف. پنځه ، پیدایښت.

آگاه(ăgăh)- ص.خبر ، اتر.

آگنده (ăgenda)- ص. سیخلی،ډک.

آلات(ălăt)- ا.اوړی، کالی.

آلام(ălăm)- ا.رنځونه،خوږ.

آلایش(ălăyĕs)-ا.م.ککړتیا.

آلت (ălăt)- ا.اوړه،رچ.

آلوبالو(ălūbălū)- ا.سرکی.

آلوبخارا(ăluboxara)-ا.ولیږ.

آلودن(ălūdan)- ا.ف.لړل.

آلوده (ălūda)- ص.ف. لړلی، ککړ.

آلوده گی (ălūdagĭ)-
ص.ککړ تیا.

آماج (ămăj)- ا.نښه ، ټکی.

آماده(ămăda)- ا.ف.چمتو.

آماس (ămăs)- ا.پړ سوب.

آمال (ămăl)- ا. غوښتنی ، هیلی.

آمدن (āmadan)- ا.ف.
راتلل ، راتګ.
آمده(āmada)- ا.ف.راغلی.
آمر(āmir)- ا.فا.ګمارونی.
آمرزیدن (āmurzIdan)-
ا.ف. بخښل.
آمرزش (āmurziš)- ا.ف.
بخښنه.
آمرزگار (āmurzgār)-
ص.فا. بخښاوو.
آمرزنده (āmurzinda)-
ص.فا. بخښونی.
آموختن(āmoxtan)- ا.ف.
ورزده کول.
آمیختن (āmextan)-
ا.ف. ګډول.
آموزگار(āmozgār)- ا.
فا. ښوونکی.
آمیزش(ām-zeš)- ا.ف.
ګډون.
آن (ān)- ص. هغه.

آن (ān)- ا.رپ ، شیبه.
آناً (ānan)- ا .هره شیبه.
آواره(āwāra)-ا.ص.پردیس.
آوازه (āwāza)- ا.انګازه ،
ډنډوره.
آوردن (āwardan)- ا.ف.
راوستل.
آویختن (āwextan)- ا.ف.
ځړول.
آه (āh)- ا. وی.
آهسته (āhesta)- ص. ورو.
آهن (āhan)- ا.اوسپنه.
آهن ربا(āhanruba)- ا.م.
اوسپنکښ.
آهنگر (āhangar)- ا.فا.
پښ ، لوهار.
آهنین (āhanIn)- ص ، ن.
کرور.
آهنگ (āhang)- ا.غاړه،
تکل ، دوډ.

آهو(āhū)- ا.هوسی، غرخه.

آهوبره(āhūbara)- ا.کبلی.

آیات(āyāt)- ا.نښی،پیلامی.

آیین (āyen)- ا. دور.

آیینه (āyena)- ا.هنداره.

آیینه بندان(āyenabandān)-

ا.م.څراغان ، ښارینګار.

ketabton.com - The Digital Library

الف

ابتداء(aibtedá)-ا.ف.پیل، لاسپوری،سرنۍ.

ابتر(abtar)-ص.اوتر.

ابتکار(aibtekár)-ا.ف. نوښت.

ابحار(abhár)-ا.ج.سیندونه.

ابر(abir)-ا.وریځ. مرغسانه.

ابرو(abro)-ا.وروځه،وریځه.

ابریشم(abrešum)-ا.وریښم.

ابلق(ablaq)-ص.برګ.

ابلیس(aiblís)-ا.شیطان.

ابهام(aibhám)-ص.پټ،پټوالی

اتباع(atbá?)- ا.تابیان،ایلان

اتحاد(aitihád)-ا.ف.یووالی

اتفاق(aitifáq)-ا.ف.لاس یوی

اتهام(aitihám)- ا.ف.تور.

اثر(asar)-ا. نښه،پیلامه،کرښی

اجازه(aijáza)-ا.ف.رسخت اجازه.

اجاق(aujáq)-ا.نغری،اورغالی.

اجتماع(aijtimá?)-ا.ټولنه.

اجرت(aujrat)-ا.باړه.

اجنبي(ajnabí)-ا.پردی، اوپړه،بدیانی.

احتراز(aihtiráz)-ا.ف. ځان ساتل، ځان ژغورل.

احترام(aihtirám)- ا.ف.نمانځنه،نمانځل، مدار.

احتیاج(aihteyáj)-ا.ف.اړه.

احتیاط(aihtyát)-ا.ف.پام کول.

احسان(aihsān)-ا.ف.

ښیګنه،ښیګړه.

احکام(ahkām)-ا.جم.

حکمونه،پرمانونه.

اخبار(axbār)-ا.جم.خبرونه.

اختراع(?aixtirā)-ا.ف.

نوی را ویستل،نوی

ایستنه.

اختلاف(aixtilāf)-ق.

توپیر،بیلوالی.

اخگر (axgar)-ا.سکروټه.

ادب(adab)-ا.ډب،سړیتوب.

ادنیٰ(adnā)-ص.ټیټ،پاسو.

ادیان(adyān)-ا.جم.دینونه.

ارادت(airādat)-ا.ف.

ګروهه،عقیده

ارتفاع (?airtifā)-ا.ف.

لوړوالی،هسکوالی

ارجمند(arjumand)-

ص.ګران.

ارزان(arzān)-ص. ارزان.

ارشاد (airšād) - ا . ف.

نغوته، لارښوونه.

ارمان (armān)-ا.ارماند،

اوپ.

ازار (aizār)-ا . پرتوک.

ازدواج (aizdiwāj)-ا

ف. جوړه کیدل،

واده کول .

اژدر (ažđar)-ا. ښامار.

اساس (asās) -ا. آره،

بنسټ، ستهه، رده.

اساطیر(asatīr)-ا.جم.سترې.

اسپ (asp) -ا.آس.

استاد(austād)- ا.ښوونکی.

استخراج (aistixrāj)-ا.

ف.را ایستل.

استراحت(aistirāhat)-ا.ف.

هوساینه،سوده،سهنه.

اسلحه(aslihā)-ا.وسله،درسته.

اسلام(aislām)-ا.اسلام.

اشتباه(ištibāh)-ا.ف.

اړنګ،وټ،کو شښی

اشیا(ašyá)-ا.ف.شیان،څیزونه.

اصرار (aisrár)-ا.ف.ټینګار.

اصوات (aswát)- ا.جم.
غږونه،ږغونه.

اطاعت(aitá?at)- ا.ف.
منل،غاړه ایښودل.

اطاق (autáq)-ا.کوټه،دیره.

اطفال (atfál) - ا . ج.
واړه ، ماشومان

اظهار (aizhár)-ا. ف.
څرګندول،ښکاره کول .

اعانه (ai? ána)-ا.مرسته.

اعتراف (ai?tiráf)-ا.ف.
ویل، په ځان شاهدی ویل.

اعداد (a?dád)-ا.جم.شمیر.

اعلان(ai?lán)-ا.ف.خبرول
خبرتیا.

اغماز(aiǧmáz)-ا.ف.ځان
ناګاری کول غمازی کول
کول.

افتادن(auftádan)-ا.ف.
غورځیدل.

افتخار (aiftixár)- ا.ف.
لوړل،ویاړل.

افراط(aifrát)-ا.ف.له اندازی
وتل.

افروخته (afroxta)-ص.مف.
بل.

افسار (afsár)-ا.تر سری
تیسخری،تیر سری.

افسانه(afsána)-ا.کیسه .
ستری.

افسوس(afsos)-ا.ټاپ.ترټاپ.

افشا(aifšá)-ا.ف.رسوا کول.

افطار (aiftár)-ا.ف.روژه
ماتول.

افق (aufuq)-ا.څنډه.

افلاس(aiflás) -ا.ف.خواری
لاس تنګی.

افیون (afyon)-ا.اپیم اپین.

اقارب (aqárib) ا.جم.
خیښان،خپلوان.

اقبال(aiqbál)-ا.ف.بخره،
مرغ،برخه،سخ.

اقتدار (aiqtidár)-ا. ف.

وس، واک، لاس.

اقدام (aiqdám)-ا. ف.

وړاندیکیدل، پښه ایښودل.

اقرار(aiqrár)-ا. ف. ویل.

اکمال (aikmál)-ا . ف.

بشپړول ، پوره کول.

الاغ (aulág)-ا. کرکی، خر.

البسه (albasa)-ا.کالی ،

نمری، نوری.

الحاق(ailhág)-ا .ف.

اجوتیدل.

السنه(alsana)-ا. جم. ژبې.

الفت (aulfat)-ص. مینه.

القاب (alqáb)-ا .جم.

لقبونه، پتنومونه.

الماری (almárI)-ا.تونی،

درګهی، درګی.

امارت (aimárat) -ف.

ټولواکی.

امام (aimám) -ا. بومیا.

امت(aumat) -ا.امت.

امداد(aimdád)-ا.ف.مرسته

امضا (aimzá)-ا.لاسلیک.

اناث (ainás)-ا.ښځی.

انار(anár)-ا.نرګوسی،انار،وانګ

انتحار(aintihár)-ص.ځان وژل.

انتقاد(aintiqád)-ا.ف.سره

کول،کره کول.

انتها(aintihá)-ا.ف.پای.

انجام (anjám) - ا.پای.

انجمن (anjuman)- ا.

ټولنه، ټولی.

اندیشه(andeša)-ا.ډوی،

اندیښنه،پرو اند.

انسانیت(ainsányat)-ا.

ف.سړیتوب.

انصاف(ainsáf)-ا.ف.نیاو

انکار(ainkár)- ا.ف.نا ګاره.

انلشت(angušt)-ا.ګوته،ګوتی.

انیس(anís)-ص.زړه سودی.

اوباش(awbaš)- ص.لنډهر،

چورلند، لنډه غر.

اوج(awj)-ا.لوړ.

اودر (awdur)-ا.تره.

اوراق (awrāq)- ا.پانی.

اورنگ(awrang)-ا.ګدی،پلاز

اوسط(awsat)- ا.منځنی، منځوی.

اوصاف(awsāf)- ص.ستاینی.

اهانت (aihānat)-ا.ف.سپکول.

اهلی (ahlĺ)- ص.جوتی.

ایام (ayām)- ا.جم.ورځی.

ایزد(aezid)- ا.څښتن تعالی.

ایمن (aemin)- ا.پورا،پوره خوندی.

ایوان (aywān)-ا.مانی.

ایور (aiwar)-ا.لپور.

ketabton.com - The Digital Library

ب

باب (bāb)- ا.ور.

بابا (bābā)- ا.نیکه.

بابه غورغوری

(bābagorgorī)- ا.غرنده.

باج (bāj)-ا.کلنگ.

باجه (bāja)- ا.سانډو.

باختر(bāxtar)- ا.ختیځ.

باد (bād)- ا.باد.

بادپا (bādpā)- ص.اوسکو،

باد منګ.

بادریزه(bādreza) -ا.

ستراو.

باد سر (bādsar) - ص.

کبرجن.

بادافراه(bādafrah)-ا.

اهداد، هیداد.

بادام (bādām)- ا.بادام،

البنتی، غړوشتی.

بادرنګ (bādrang) - ا.

دنګوری، تریوړی،بادرنک

باد زهر (bādzahr)- ا.

مارجړی.

بادنجان (bādenjān) -

ا.بانجن.

باده (bāda) - ا.بوږ ، بډال.

بادیان (bādeyān) - ا.

انو، خوارږه یلني،خوارږه

ولنی کوپه،کارږه ویلنی،

کلوو.

بادیه(bádeya)-ا.بیدیا،داګ.
بار (bár) - ا.وری، بار.
بارګاه(bárgáh) -ا.پاریال.
باران(báraán)- ا.وړینګی،
وریا،باران.
باروت (bárút)- ا.دارو.
باریک(bárIk)- ص.نری ،
مین.
باز(báz)- ا.باز،لمخیتی، کرج.
بازخواست(bázxást)-
ص.ګروېرنه.
بازرګان(bázargán)-ا.
پلوری،سوداګر.
بازو(bázu)-ا.مټ،ګردی لیچ.
بازیګ (bázI)- ا.لوبه، مستی.
باستان(bástán) - ص.
لرغون،پخوانی، زوړ.
باطل(bátil)- ص.بابیز،کوره.
باغ (bág) - ا.بن
باکره(bákira)- ا.پیغله، بچره.
بال (bál) - ا.وزر، ووزی.
بالغ (bálig) - ا.پیلستی،
رسیدلی،ځوان.

بامداد (bámdád)-ا.ګهیځ
بایسکل(báysikil)-ا.جولا
ګادی.
بت (but) - ا.بوت،خټکی.
بحر(bahr) - ا.سیند،سین.
بخت(baxt)-ا.تالی،پاوړه،
بخره،مرغه.
بخشش(baxšiš)-ا.ف.
ورکړه،بخښنه.
بخل(buxul)-ا.ف.شومی،
کروتی،موزیتوب، کینسکی.
بدن(badan)-ا.خټه، پیزی،
سرت.
بذر (bazir)- ا.تومنه،تخم.
بذل(bazl)ا.ف.ورکړه،بښندنه.
برادر(birádar)-ا.ورور.
برباد(barbád)-ص.پوپنا،
میرات.
برف(barf)- ا.واوره.
برنج (birinj)- ا.وریجی،
وریځی. ژړ.
بره (bara)-ا.وری.

برهنه(birahna)- ص.لخ، لغړ،برمنډ،بربنډ،

بریدن (burĺdan)- ا.ف. غوڅول ،پریکول.

بز (buz) - ا.وزه

بسمل(besmel)- ا.مړڅپن، مړغیجن ، مړغنجن.

بشارت(bišārat)- ا.زیری.

بغض (buğz) - ا.اړوړ، هیرڅی،رخه،غچ.

بلهوس(bulhawas)-ص. اوړیدونی،چرتکی تلولی.

بوریا(boryá)-ا.پوزی،اندیړی، توری.

بوسیدن(bosĺdan) - ا.ف مچول،چپول،بنکلول.

بهار(bahār)-ا.پسرلی،څرمنی.

بي آب(beāb)- ص.بی پته.

بی مغز(bemağz)-ص.پوچ، کواته.

بیابان (byābān)- ا.داګ، دښت،بیدیا،میـــره.

بیت الخلاء(baytulxalá)-ا. تتی،باسی،مکان.

بیخ(b?x)- ا.بنست،ولی،جمر، نوغی.

بید(درخت) (bed) -ا.ونه.

بیداد(bedād)-ص.تیرغی،تیری.

بیرانه (berāna)-ا.کندوالـه وران.

بیرق(bayraq)- ا.ربی، بربری،جنده،جنډی.

بیره (bayra)-ا.اوریـه.

بیزار(bezār)-ص.ویزار،تپرا،پکو.

بیست (bĺst) - ا .ع. شل.

بیشه (beša) - ا. درګه.

بیضه (bayza)-ا.هګی،وی،ها.

بیعت (bay?at)-ا.لاسنیوی.

ببّار (beggār)-ا.بسګر،پګړ.

بیل(bel)-ا.یوم،ګراهه،بیل،کره.

بیم (bĺm)-ص.بیره ،ډار، ویره، انګیخه

بیمار (bemār)- ص.رنځنی، ناروغه،ناجوړه ،رنځور.

بیمارستان (bemāristān)

- ا.روغځی ، رڼتون.

بیني (benī)-ا.پیزه،پزه،پوزه.

بینوا(benawā)-ص.نهه،نهوه.

بیوه (bewa)- ا.کونډه

ketabton.com - The Digital Library

ت

تاب (táb)- ا.توان،وس،تاو.

تاب آوردن(tábáwardan)- ا.ف.تاو راوړل.

تابان (tábán)- ص.فا. ځلیدونکی، ځلاوو.

تابناک(tábnák)- ص. فا. ځلاند، بریښند.

تابخانه (tábxána)– ا.م. تاوخانه.

تابش(tábiš)- ا. ف.رڼا، ځلاند.

تابع (tábi?)- ا. فا.بابې، ایل.

تابعیت(tábi?yat)- ا. ف. تابیګلوی، ایلا ینی

تابلو (táblo)- ا.تابلو، پټ.

تابوت (tábút)- ا تیښک.

تابه (tába)- ا. تبی، تیغنه.

تابید (tábÍd)- ا. تلوالی.

تاپه (مهر) (tápamuhr)- ا .ټکنه، ټاپه.

تاثیر(tásÍr)- ا.ف.نښه کول اغیزه.

تاج (táj)- ا.توپل، وږ، کرکړه.

تاجدار (tájdár)- ص. ټوپلوال.

تاجیک(tájek)- ا.تاجک. دیګان.

تاجیل(tájÍl)-ا.ف.مولت ، اټاله.

تاجر(tájir)- ص.فا.سوداګر.

تاخت (tāxt)- ا.ف.

څغاسته، منډه، کوپ.

تاختن (taxtan)- ا. ف.

زغلول.

تاخر (tāxir)- ا.ف.

بیرته پاته کیدل.

تاخیر (tāxIr)- ا.ف.څنډ.

تادب (tāadub)– ا.ف.

ادب موندل،روزیدل.

تادیب (tādIb)- ا. ف.

ادب ورکول.

تادیه(tādiya)- ا.ف.

رسول،ورکول.

تار (tār)- ا. تار ، سپنسی.

تارتار (tārtār)- ا. ص.

دانګی. دانګی.

تارومار (tāromār)-ص.

تاش پتاش،تیت وپیت.

تاراج (tārāj)- ا.تالا،

تالان، لوټ.

تارک (tārik)- ا. فا.

پرینښوونکی.

تاریخ (tārIx)- ا.تاریخ.

تاریک (tārIk)- ص.تیاره.

تاریک خانه (tārIkxāna)-

ا.م.تیاره کوټه.

تازه (tāza)- ص.نوی.

تازی (tāzI)- ا. ص. عرب.

تازیان(tāziyān)- ا.جم

عربان.

تازیانه (tāziyāna) – ا .

مترکه، کمچنه،غمچینه.

تاس (tās)- ا. څله.لوڅی،

کټوری.

تأسف (ta?suf)- ا.ف.

اسویلی، ترتاب.

تاسیس(tāsIs)- ا.ف.آره

اینبودل،بنسټ اینبودل.

تافته (tāfta)- ا.تاوشوی.

تاک(tāk)- ا.میلوه،تاک.

تاکستان(tākistan)- ا. م.

کوربن.

تاکید(tākId)- ا.ف.تینګارنه

تینګار.

تالاق (tālaq)- ا. ککړی.

څیړی.ککړه.

تألم (tálum)- ا. ف.
خوږموندل،خوږیدنه.
تألیف (tálIf)- ا.ف.ښکلوونه.
تأمل (ta?mul)- ا. ف.
اندیښنل.
تأمین (támIn)- ا.ف.ساتل.
تانستن (tánistan)- ا.ف .
له لاسه کیدل.
تانک (tánk)- ا.ف.ټانک.
تانی (táanI)- ا.ف.ځند.
تائب(ta? ib)- ا.فا.توبه کار.
تایید (táyed)- ا.ف.تینګول.
تب (tab)- ا.لوړ تبه.
تبخال (tabxál)- ا.م.
خوله خوږی،خوله وتل.
تبادل(tabádul)- ا.ف.
بدلول،ایښول.
تباشیر(tabášIr)- ا.تباشیر.
تباه (tabáh)- ص.سټ،
ډبر، مېرات.
تبحر tabáhur)- ا.ف.
ډک پوهنه.

تبدل(tabadul)-ا.ف.بدلیدل.
تبر (tabar)- ا.تبر.ګدرک.
تبرک(tabaruk)- ا.ف.برکتی.
تبریک(tabrIk)- ا.ف.
مبارکی.ښادمینی.
تبسم(tabasum)- ا. ف.
مسیدل، مسکیدل،مسکی.
تبصره (tabsira)- ا.ف.
سترګی روښانول،
روښانول.
تبعه(tab?a)- ا.تابعان.
تبعیت(tabi?yat)- ا. ف.
تابیګلوی،سوانګلوی.
تبعید (tab?Id)- ا. ف،
لری کول.
تبعیض(tab?Iz)- ا.ف.ویشل.
تبلیغ(tablIğ)- ا.ف.رسول.
تبنګ(tabang)- ا.توپک.
تبین (tabayun)- ا. ف.
ښکاره کول،ښکارول.
تپ (tap)- ا.وتړ به.
تپش (tapiš)- ا.ف.توښ.

تپاندن (tapándan)- ا.
ف. سیخل، تخته کول.

تپه(tapa)- ا.غوندۍ شاګۍ.

تپیدن(tapÍdan)- ا.ف.
ترپېدل، کړېدل.

تتبع (tatabu?)- ا. ف.
پلیتنه، پلتنه، شننه.

تتله (tutla)- ا.ص.ترتړی،
تتلی، چاړا.

تجارت(tijárat)- ا.ف.
پلورنه، سوداګری.

تجاوز کردن(tajáwuzkardan)-
ص. فا.تیری واخته،
تیری کول.

تجاهل(tajáhul)- ا.ف.
ناګاړ اچول، ګوسدل،حال پلن اچول.

تجدد(tajadud)- ا. ف.
نوی کول،له سر کول.

تجوید (tajwÍd)– ا.ف.
نوی توب ، نوی والی.

تجربه (tajruba)- ا.ف.
آزمینه،آزموینه.

تجزیه (tajziya)- ا.ف.
برخی برخی کول.

تجسس (tajasus)- ا.ف.
لټول.

تجسم (tajasum)- ا.ف.
غټیدل.

تجلی(tajalÍ)- ا.ف.بریښ،ځلا.

تجلیل(tajlÍl)- ا.ف.
پوست اغوستل.

تجمل(tajamul)- ا.ف.
سینګارول.

تجویز (tajwÍz)- ا.ف.
روا کول.

تجهیز(tajhÍz)- ا.ف.
تاینه،سمبالنه.

تحت(táht)- ا.لاندی،کوز.

تحت الحمایه(táhtilhimaya)-
ص.لاس لاندی.

تحت الشعاع(táhtišu?a?)-
ص.بډه.

تحجر (táhajur)- ا.ف.
کروړیدل.

تحریر(táhrÍr)- ا.ف.
لیکل،کښل.

تحریف (táhrÍf)- ا.ف.
اړول،ګرځول.

تحریک (taḣrÍk)- ا.ف.
ښورول،خوځول.
تحسین(taḣsÍn)- ا.ف.
ستاینه.
تحصیل (taḣsÍl)- ا.ف.
اخیستل.
تحفه(tuḣfa)- ا.ف.مجره،
خونی. ډالۍ
تحقیر(taḣqÍr)- ا.ف.
سپکول.
تحقیق(taḣqÍq)- ا.ف.شننه.
تحکم (taḣkum)-ا.ف.
حکومت کول.
تحکیم (taḣkÍm)- ا.ف.
دریمان کول.
تحریم (taḣrÍm)- ا.ف.
مردود ګڼل.
تحلیف(taḣlÍf)- ا. ف.
قسم ورکول.
تحلیل (taḣlÍl)- ا.ف.
رواکول.
تحمل(taḣamul)- ا.ف.
زغمنه.

تحول(taḣawul)- ا.ف.
ګرزیدل.
تحویل(taḣwÍl)-ا.ف.سپارل.
تحویلدار(taḣwÍldár)-
ا.ص.ساتلوال،تحویلدار.
تحویلخانه (taḣwÍlxána)-
ا.سپارلځی،سپارنځی.
تخاصم(taxásum)- ا.ف.
سره دښمنی کول.
تخت (taxt)- ا.پلاز.ګدۍ.
تخته(taxta)- ا.پټه.تخته،دړه.
تخته به پشت (taxtabapust)
ا.م.ستونی ستخ،سمه تخته.
تخته سنګ(taxtasang)-
ا.م.شازه،پلنه تیږه.
تخته مشق (taxtamasq) -
ا.م.تختی.دړه.
تخریب(taxrÍb)-ا.ف.ورانول.
تخصص (taxasus)- ا.ف.
ځان ته کیدل.
تخصیص(taxsÍs) - ا.ف.
ځانله کړی.
تخفیف(taxfÍf)- ا.ف.
سپکیدل.

ketabton.com - The Digital Library

ACKU 14031

تخلص(taxalus)- ا.ف.

تریدل،ترهیدل.

تخم(tuxum)- ا.ف.

تومنه،تخم.

تخمین(taxmÍn)- ا.ف.

اتکل،جاج.

تخیل(taxayul)- ا.ف.

په زړه ر اوستل،په خیال راوستل.

تداخل(tadáxul)- ا. ف.

اغیږ، اتبرل.

تدارک(tadáruk)- ا.ف.

درک کول.

تداوی (tadáwÍ)- ا.ف.

داروکول.

تدبیر(tadbÍr)- ا.ف.تکبیر.

تدریس(tadrÍs)- ا.ف.

لولول.

تدفین (tadfÍn)- ا.ف.

ښخول.

تدویر (tadwÍr)- ا.ف.

ګانه کول،ګروول.

تدوین (tadwÍn)- ا.ف.

تولول، تالیفول.

تذکار (tazkár)- ا.ف.

په یاد لرل.

تذکره (tazkira)- ا. تذکره.

تذکر (tazákur)- ا.ف.

په زړه کیدل.

تر (tar)- ص. خیشت،لوند.

تر شدن (taršudan)- ا.

ف.لوندیدل،خیشتېدل.

تر کردن (tarkardan)-

ا.ف.لوندول، خېشتول.

ترازو(tarázú)- ا.تله.

تراشیدن (tarášÍdan) -

ا.ف.تورل.

تراشیده(tarášÍda)- ا.

ف.تورلی.

تراکم(tarákum)- ا.ف.

کوته کیدل،تولیدل.

ترانزیت(taranzÍt)- ا.

ترانزیت.

ترانه (tarána)- ا.ص.

ګلالی، ښکلی.

تربت (turbat)- ا.خاوره.

تربوز(tarbúz)- ا.هندوانه.

تربیت(tarbiyat)-ا.روزنه.

تربیت کردن
-(tarbiyatkardan)
ا.ف.روزول.

ترتیب(tartÍb)- ا.ف.رون،
سمبال،اودنه.

ترتیب کردن(tartibkardan)-
ا.ف.اودل،رونول،
سمبالول.

ترجمان(tarjumán)-ص.
ترجمان، ژباړی.

ترجیح(tarjeh)- ا.ص.
زیاتوالی،باندیوالی

ترحم کردن(tarahumkadan)-
ا.ف.لورنه،لور،زړه سواند
لورنه کول،زړه سول.

ترخیص(tarxÍs)- ا.ف.
رسختول ،رخصت ورکول.

تردد (taradud)- ا. ف.
تله راتله.

تردید (tardÍd)- ا.ف.
ردول، نه منل.

ترس (tars)- ا.بیره،
ویره،ډار.

ترسا(tarsá)- ا.ص.
بیرندوکی،ترسا.

ترسان (tarsán)- ص.فا.
ډارن، یراند، بیرندوکی.

ترسناک(tarsnák)- ص.
م.یراند.

ترسو(tarso)- ص.- یراند.

ترساندن (tarsándan)-
ا. ف.بیرول،ویرول.

ترسیدن (tarsÍdan)- ا.
ف.بیریدل،ویریدل.

ترسیم (tarsÍm)- ا.ف.
کینده کول.

ترش(turś)- ص.تریو،تاک.

ترش رو(turśro)- ص.
برڅوس، کاړساو،بوټ.

ترشی(turśÍ) - ا.تریو والی.

ترغیب(targÍb)- ا.ف.
لمسول،تومبارکول،پارول.

ترفند(tarfand)- ا.ص.تکی،
مارغیت.

ترفیع(tarf?)- ا. ف.لوړول،
جګول،پورته کول.

ترقی(tarqÍ)-ا.ف.لوړوالی.

ترقي کردن (tarqÍkardan)-
ا.ف.لوړیدل.

ترکیب(tarkÍb)- ا.ف.
جوړب.

ترمیم(tarmÍm)-ا.ف.تیندل،
لاسوهل،توک نیول.

ترنم(taranum)- ا.ف.
بنګیدل.

ترویج (tarwÍj)- ا.ف.
بابول، دو دول.

تریاک (taryák)- ا.اپین،
اپیم.

تزویر(tazwÍr)-
ا.ف.ټګی، دروه، چم.

تزئید(taz?Íd)- ا.ف.دیرول.

تزئین(tazÍn)-ا.ف.سینګاریدل.

تساوی (tasawÍ)- ا.ف.
سم، برابر.

تسخیر (tasxÍr)- ا. ف.
مالول، ایلول.

تسریع (tasre?)- ا. ف.
اڅه کول، بیړه کول.

تسکین (taskÍn)- ا.ف.
بسیاکول.

تسلسل(tasalsul)- ا.ف.
پرله پسی،پرله پسی
کیدل.

تسلط (tasalut)- ا.ف.
لاس،لاسبری.

تسلی (tasalÍ)- ا. ف.ډاډ ،
سوده، ډاډ ګیرنه.

تسلیت(taslyat)- ا.ف.
ډاډ ورکول.

تسلیم (taslÍm)- ا.ف.
سلام کول.

تسهیل(tashÍl)-ا.ف.آسانول.

تشبه (tašbÍh)- ا. ف.
ورته کیدل.

تشت(tašt)- ا.ښاتک.

تشتت (tašatut)- ا.ف.
تیتیدل.

تشخص(tašaxus)-
ا.ف. تاکل کیدل.

تشخیص(tašxÍs)- ا.ف.
نا[illegible]ل،تاکل.

تشدد (taŠsadud)- ا.ف.

خرته،سخته.

تشدید(taŠsdÍd)- ا.ف.

خرته کول.

تشریح (taŠsreĥ)- ا.ف.

روښانول.

تشریف (taŠsrÍf)- ا.ف.

لویی ورکول.

تشریک(taŠsrÍk)- ا.ف.

ګډول، شریکول

تشکر(taŠsakur)- ا.ف.

ستاینه،کور ودانی.

تشکل (taŠsakul)- ا.ف.

جوړابیدل.

تشکیل (taŠskÍl)- ا. ف.

جوړاب

تشناب (taŠsnáb)- ا.

چرچوپۍ،تشناو.

تشنج(taŠsanuj)- ا.بړی،بارړی.

تشنه (taŠsna)- ص. تړی.

تشویش(taŠswIs)- ا.ف.سودا.

تشویق(taŠswÍq)- ا.ف.

هڅول، لمسول.

تصادف (tasadŭf)-

ا.ف. پیښېدل،مخامخ

کیدل.

تصاحب (tasáĥub)-

ا.ف. څښتن کیدل.

تصادم (tasádum)- ا.ف.

ټکر،لګیدل.

تصاویر(tasáwÍr)- ا.جم.څیری.

تصحیح (tasĥéĥ)- ا.ف.

روغ، جوړ.

تصدیق(tasdÍq)- ا. ف.

امنا، مننه.

تصرف(tasaruf)- ا.ف.

لاس وهل.

تصفیه(tasfÍya)-ا.ف.چانول.

تصمیم(tasmÍm)- ا.

ف. لوړه، هنډه.

تصور (tasawur)- ا.ف.

ری،اند، اندیښنه.

تضعیف(taz?Íf)- ا. ف.

انول، ځپل.

تضمین (tazmÍn)-ا.ف.

ځامن ګرځول.

تضاد(tazád)-ا.ف.ورانوالی.

تطبیق(tatbĺq)- ا.ف.پرتله.

تعادل (ta?adul)- ا.ف.

اندول والی.

تعالی(ta?alĺ)- ا.ف.لوړیدل.

تعبیر(ta?bĺr)-ا.ف.وین،وینا.

تعداد(ti?dad)- ا.ف.شمیر.

تعریف(ta?rĺf)- ا.ف.

پیژند ګلوی.

تعقیب(ta?qĺb)- ا. ف.

پسې کېدل.

تعلیم (ta?lĺm)- ا. ف.

ښوونه،لولول.

تعمیر(ta?mĺr)- ا.ف.

ودانی کول.

تعنه(ta?na) - ا.ف.هوده.

دښمنی کول.

تعویق (ta?wĺq)- ا.ف.

ځندول،اټالول. تالنه.

تعین(tay?ĺyn)- ا.ف.غوره

کیدل، ټاکل کیدل.

تغیر(tagĺyr)-ا.ف.اوښتل.

تفاوت(tafáwut)- ا.ف.توپیر.

تفاهم(tafáhum)- ا.ف.

سره پوهیدل.

تفتش(taftiš)-ا.ف.پلټنه،تپوس.

تفرقه(tafruqa)- ا.ف.بیلتون.

تفریح(tafréh)- ا.ف.سیل،

سا تیری.

تفریق(tafrĺq)- ا.ف.بیلول،

کمول.

تفصیل(tafsĺl)-ا.ف.پوره ویل.

تفکر (tafakur)- ا.ف.

اندیښنه کول.

تفنگ (tufang)- ا.توپک.

تفهیم (tafhĺm)- ا.ف.

پوهول،پوه کول.

تقابل (taqábul)- ا.ف.

مخامخ،مخامخ کېدل.

تقاضا(taqáza)- ا. ف.غوښتنه.

تقاعد(taqá?ud)- ا.ف.

ناسته، کښیناسته.

تقبیح (taqbéh)- ا. ف.

میارنه،غندنه.

تقدم (taqadum)- ا.ف.

وړاندی والی.

تقدیر (taqdĺr)-ا.ف. کچل،
کچه کول،ستایل.
تقدیم (taqdĺm)- ا.ف.
وړاندی کول.
تقسیم(taqsĺm)- ا.ف.
ویشل،وندی کول.
تقلید(taqlĺd)-
ا.ف.پیښی، سوانګ.
تقلیل(taqlĺl)- ا.ف.لږول.
تقویت(taqwĺyat)- ا.ف.
برم ورکول،ټینګول.
تقویم(taqwĺm)- ا.ف.سمول.
تک(tak)- ص.یواځی.
تکافو(takáfo)-ا.ف.
سمون،سموالە
تکان(takán)-ا.تکان،څنډنه.
تکاندن (takándan)- ا.
ف. ځان پر سول.
تکبر (takabur)- ا.ف.
لوی ګڼل.
تکبیر(takbĺr)- ا.ف.
الله اکبر ویل.
تکثیر(taksĺr)- ا.ف.ډیرول.

تکذیب(takzĺb)- ا.ف.
دروغجنوال.
تکرار(tikrár)- ا.ف.
له سره کول، بیا بیا
رویدل.
تکریم (takrĺm)- ا.ف.
نمانځل، درنول
تکلم (takalum)- ا.ف.
خبری کول.
تکلیف(taklĺf)- ا.ف.زمنه،
جنجال، خواری،غم.
تکمیل(takmĺl)-ا.ف.بشپړول.
تکه(tika)- ا.ټوټه،ټوکر.
تلاشی(talaşĺ)-ا.ف.پلټون،پلټل.
تلافی (taláfĺ)- ا.ف.وته.
تلاوت(taláwat)- ا.ف.لوستنه.
تلخ (talx)- ص.تریخ،اشار.
تلف(talaf)- ا.ف.ګار،توی.
تلفظ(talafuz)- ا.ف.کړت.
تلک(talak)- ا.تلکه.بتکی.
تماس (tamás)- ا.ف.سره
موښتل، بلورل.
تماشا(tamáşa)-ا.ف.ننداره،
سیل.

تمام(tamám)- ا.ف.بشپړ.

تمثیل(tamsíl)-ا.ف.مثل تیرول.

تمجید(tamjíd)-ا.ف.لوی بلل.

تمدن(tamadun)-ا.ف.ودانیت.

تمدید(tamdíd)-ا.ف.اوږدول.

تمرد(tamarud)- ا.ف.

سر غړۍ،غاړه غړول.

تمرکز(tamarkuz)- ا.ف.

ځای نیول.

تمسخر(tamasxur)- ا.

ف. پېشاری. ملنډی.

تمکین(tamkín)- ا.ف.درناوی.

تملق (tamaluq)- ا.ف.

غوړمالی، رما.

تمنی(tamaná)- ا.

ا سره.هیله.

تمیز(tamíz)- ا.بیلول.

تن(tan)- ا.ځان.

تن آسا(tanásá)- ص.فا.

ځان پالی.

تن خواه(tanxwáh)-

خوړ،مهینه.

تندرست(tandurust)-

ص.م،روغ رمت.

تنومند(tanomand)- ص ډډ.

تنه (tana)- ا.ځان.

تناب (tanáb)- ا.تناو.

تناقص (tanáqus)- ا.ف.

وروورو لیږدل.

تنبل(tanbal)- ا.کهال.لټ.

تنبور (tanbúr)- ا.تنبور.

تنبه (tanbih)- ا. ف.

ویښیدل، خبریدل.

تنبیه (tanbiya)- ا. ف.

ویښول،خبرول.

تند (tund)- ا. تیره.

تندرو(tundro)-ص.م.بړوس،بوټ.

تنزیل(tanzíl)- ا. ف.

تیټوال ،کوزول.

تنظیف(tanzíf)- ا. ف.

ستره کول، پاکول.

تنظیم(tanzím)-ا.ف.پیودل.

تنفر(tanafur)- ا.ف.کرکه.

تنفس(tanafus)- ا.ف.

ساکښل،سا بښکل.

تنگدل(tangdil)- ص.م.

سا دوبی،زړخوړینی.

تنگی(tangí)- ا.تنګسه.

تنویر (tanwīr)-ا.ف.بلول،لګول.

تنها(tanhā)-ص.سورتونه،یواځی.

تو (tū)- ض.ته،تا.

تواریخ (tawārīx)-ا.

جم.تاریخونه.

توازن (tawāzun)- ا.ف.

اندول،هم تول.

توافق(tawāfuq)-ا.ف.

جوړېدل،اسلېدل.

توان(tawān)- ا.وس،واک.

توانا(tawānā)-ص.وسمن،واکمن.

توانستن(tawānistan)-

ا.ف.د لاسه کیدل،له

وسه کیدل.

توانگر(tawāngar)- ص.

بډای، شته من.

توانگری(tawāngarī)-

ص.بډایی،شته منی.

توبه(toba)- اشا.توبه.

توبیخ (tawbīx)-ا.ف.ترتل.

توت (tūt)- ا.توه،توت.

توجه(tawajuh)- ا.ف.پام،

پاملرنه،مخ کول.

توجیه(tawjīh)- ا.ف.

پام کول، مخ کول.

توسط(tawasut)-ا.ف.

منځګړی کول،واسطه

کول.

توسعه(taws?a)-ا.ف.ارتوالی.

توسل (tawasul)- ا.ف.

ځان نږدی کول.

توسیع(tawse?)-ا.ف.پراخول.

توشک(tošak)- ا.تولایی،

تایی،لاندیستونی.

توصیف(tawsīf)-ا.ف.

ستایل، سپت کول.

توصیه(tawsya)-ف.زیرمه.

توضیح(tawzeh)- ا.ف.

روښانه،بنکاره.

توفیق(tawfīq)- ا. ف.

مرسته کول.

توقوع(tawaqo?)- ا.ف.

اسره،هیله.

توقیف (tawqīf)- ا.ف.

درول، اتالول.

توکل(tawakul)- ا.ف.

توکل وبسا.

تولد(tawalud)-ا.ف.زیږیدل.

تولید(tawlīd)-ا.ف.زیږول.

تهاجم(tahājum)-ا.ف.ورند.

تهدید(tahdĺd)- ا.ف.

زورنه ، پتکه.

تهنیت(tahniyat)- ا.ف.

ممبارکی. مبارکی.

تهي(tihĺ)- ا.ص.تش.

تهیه (tahya)-ا.ف.جوړیا،

تا پو،تیاری.

تیاتر(tayátr)- ا. تیاتر.

تیر (tĺr)- ا.غشی،بش، تیر.

تیرماه (tĺrmáh)-ا.م.منی.

تیره(tĺra)- ص.تیاره،تت.

تیز (tez)- ص.تیره.

تیشه(teša)- ا.ترخځ.تخځ.

تیغ (teğ)- ا. توره.

تیل(tel)- ا.تیل،تور،غوړ.

تیم (tĺm)- ا.تیم.

تیمار (tĺmár)- ا.روزنه

تیمم (tayamum)- ا.ف.

تیبون، وچ اودس.

ketabton.com - The Digital Library

ث

ثابت (sábit)- ا.فا. ټینګ، زبات ،واړه ستوری.

ثاقب (sáqib)- ا.فا. روښانه ستوری.

ثالث (sális)- ص.دریم ، دریمان.

ثالثه (sálisa)- ص.دریمه.

ثانوی(sánawí) - ص.ن. دوم.

ثبات (subát)- ا. ف. ستړه، پای، ټینګوالە.

ثبوت (subút)- ا.ف. زباد، اړونه.

ثخانت(saxánat) - ا.ف. هرډول، پنډوالی.

ثخین(saxín)- ص.پرېږ، ګاڼه.

ثروت (surwat)- ا.بډایی.

ثروتمند (surwatmand)- ص.فا. بډای، مړ.

ثری(ثرا)**(sará)**-ا.نمجنه زمکه زیم لرونکی زمکه نم جنه خاوره ، خاوره.

ثری(sará)- ص.بډای،مړ.

ثریا(surayá)- ا.هېرونی، ځمبک ستوری.

ثرید (saríd)- مف. خشته کړی ډوډۍ.

ثغر(saǧar)- ا.غاښ،د مخ غاښ، برید.

ثفل(sufl)-ا.خټیل، ګېجه،پوسل.

ثقابت (saqábat)- ا.ف. بلبدل، ځلبدل.

ثقات(saqát) - ص.سپین روبی، سپین دروبی.

ثقافت (saqَafat)- ا.ف.
پوهښت،پوهېدنه.
ثقالت (saqَalat)- ا.ف.
درنېدل،دروند والی.
ثقب(saqab)- ا.جم.
سوړه،سوری.
ثقبه(saqaba)-ا.وړوکی سوری.
ثقلت (siqlat)- ص.
دروندوالی، دروند،
د ډوډۍ دروندوالی معده کی.
ثقلین (saqalayn)- ا.جم.
انس و جن،انسان او پری.
ثقیف (saqَIf)- ص.چالاک،
پوه، ځیرک.
ثقیل(saqَIl) - ص.دروند ،
هغه څوک چی خبرهِ یی
په.نوروسخته تما میږی.
ثقه(siqa)- ص.سپین دروبی،
ګونده، کره.
ثکلی(saklay)-م .ف. هغه
ښځه چی زوی مړشوی وی.
ثلاث(salَas)- ا.دری.

ثلاثی (salَásÍ)- ا.دری حرفی
کلمه لکه فرس، فلس.
ثلج (salj)- ا.واوره.
ثلمه (sulma)-ا.سوری،چاود.
ثمر (samar)- ا.میوه.
ثمانی(samَanÍ)- ا. آته،
داتوعدد،له نهودمخه عدد.
ثمن(saman)- ا.آتمه،
اتمه برخه، یو په آته.
ثمین(samÍn)-ص.قیمتی شی،
قیمتی.
ثنا (sanَá) - ص.ثنا وصفت،
اشتیایندوی، ستاینه.
ثنایا (sanَáyَá)- ا.جم - دوه
مخامخ غاښونه، دارې.
ثواب (sawَáb)-ا.اجوره،
ښه، ښه ښندنه.
ثور (sawar)-ا.غوی،غوځکی.
ثوب (sawb)-ا.اغوستن،
داغوستلو کالی، لباس.
ثوم (sūَm)- ا.هوړه.
ثیاب(seyَáb)-ا.جم،جامی،کالی.
ثیب (sayeb) -ص.متاهل.

ketabton.com - The Digital Library

پ

پا (pá) - ا. پنبه.

پابرجا(pábarjá)- ص.م .

ځای په ځای.

پاپی (pápí)- ا.کوته.

پات (pát)- ا. پات، تخت.

پاچه (páča)- ا. پیانخه.

پاداش (pádás)- ا.

مزدوری ، وجوره.

پادشاه(pádšáh) - ا.

ص. پاچا.

پاده (páda)- ا.رمه، ګله.

پار (pár)- ق. پروس کال.

پارا گراف(párágiráf)-

ا.پاراګراف.

پارچه (párča) -ا. توته.

پارسا(pársá)- ص.

پرهیزګار.

پارسال (pársál)- ق.

پروسکال.

پارسل(pársal)- ا. پارسل.

پارسی (pársí)- ا .پارسی.

پاره (para)- ا. ف.څیرول.

پاس(pás)- ا.ف عزت کول ،

قدرکول.

پاسبان (pásbán) - ا.

ص. محافظ.

پاسخ (pásix)- ا .ځواب.

پاسره (pásra)- ا. ص.

ذخیره.

پاشان (pášán)-ا.ف.

تیت.

پاش دادن(pášdádan)-

ا.ف.تیتول.

پاشنه (pášna)- ا.پونده.

پاغنده (pắğunda)-

ا.ف.پاغنده .

پاکدامن (pákdắman) -

ص.م.پاک لمن.

پاک دل(pákdil)-ص.فا.

پاک زړه.

پاک سرشت(pắksirišt) -

ص.م.سپیځلی.

پاک کاری(pắkkắrÍ) -

ا.ف.پاکول.

پاک نفس(pắknafs)-

ص.م.پاک زړی.

پاک نویس(pắknawís)-

ص.م.پاک نویس.

پاکي(pắkÍ)- ص.سپیځلتیا.

پاکیز(pắkÍza)-ص.سپیځلتیا.

پالان (pálắn)- ا.کته.

پالش(pálišّ)- ا.ف.پالش.

پالک(pálak) - ا. پالک.

پالیز (pález)-ا.باغ سبزی،پالیزه.

پامیر (pámÍr) - ا.پامیر.

پانزده(pánzda)-ا.پنځلس.

پاو (páw)- ا.پاو.

پایان(páyắn)- ا.اخیر،پای.

پای بند (páyband)-ا.

ص.تینګ،ولاړ.

پای پاک(páypák)-ا.م.

پای پاک.

پای پوش(páypošّ)-ا.م.بوټ

پایتخت(páytaxt)-

ا.م.پایتخت.

پای زیب(páizeb) -

ا.م. پای زیب.

پای کوب (páykob)- ا.

پای کوب

پای کوبي(páykobÍ)-

ا.ف.ګډا سنځا.

پایګاه(páygắh)-ا. م. پایګاه.

پای مال(páymắl)- ص .

مف. لغت کول.

پایه (páya) - ا.متې، ډاکه.

پائیز (páyez) - ا.منی.

پټ (put) - ا.ص . پُټ.

پترول (pitrol) - ا. پترول.

پتره (patra) - ا. پتری.

پتنوس (patnús)- ا.پتنوس.

پتو (patū)- ا. پتو.
پتونی(patūnÍ)- ا. پتونی.
پته (صندلی) (pata)- ا .پته.
پختن (puxtan)- ا.ف.
پخول.
پِخته (puxta)- ص.پخه.
پِخته (paxta)- ا. ما لوچ.
پخته سال (puxtasál)-
ا.م .دپوخ عمرسړی.
پُخته کار(puxtakár)-
ص. م.دکار سړی ،
پوخ سړی.
پدر (padar)- ا.پلار.
پدراندر (padarandar)-
ا.ص .پلندر.
پدرکلان(padarkalán)-
ا.م. نیکه.
پذیرائي(pazÍrāyÍ)-ا.
ف.هر کلی.
پَر (par)- ا .بنکه.
پر (pur)- ص. ډک.
پرارسال (pirarsál)- ق.
پرسږکال

پراشوت (parāšot)- ا.
پراشوت.
پراگنده(parāganda)- ا.
تیت.
پرتاب(partāb)-ا.ف.اچول.
پرتو(partaw)- ا.ف.څلیدل.
پرچم(parčam)- ا. بیرغ.
پرچون(parčún)- ا.پرچون.
پرخاش(parxáš)- ا.ف.
جنجال.
پرخچه(paraxča)- ا.توته.
پردل (purdil)- ص.م.
ډک زړه.
پَرده (parda)- ا.پرده
پرده دری(pardadarÍ)-
ص.ف.رسوای (بربنډ)
پرده نشین(pardanišÍn)-
ص.فا.خلوت.
پُرزه (purza) - ا. پرزه.
پرسان (pursán)- ص.
فا. پوښتنه.
پرستار (parastár) - ا.
فا. ساتونکی.

پرستش (parastiš)-
ا.ف. عبادت (نمانځنه)
پرستو(parasto)-ا.توتکی.
پرستیژ(parastež) - ا.
پرستیژ، وقار.
پرسش (pursiš)- ا. ف.
پوښتنه.
پرسشنامه(pursišnáma)
- ا. م. پوښتنليک.
پرسنده (pursinda) - ا.
ف.لیږونکی.
پُرکار (purkár)- ص. م.
پرکار.
پَرکار (parkár)- ا.پرکار.
پرنده (parinda)- ا.
الوتونکی.
پرنیان (parniyán) - ا.
وریښم.
پروا (parwá)- ا.پروا.
پرواز (parwáz)- ا.ف.
الوتنه.
پروانه (parwána)- ا.
الوتونکی.

پروپاگند(puropágand)-
ا.پورو پاکند.
پروتوکول(purotokol)-
ا.ف.موافقه.
پروردگار(parwardigár)-
ص.فا.څښتن تعالی.
پرورش (parwariš)- ا.
ف .روزنه.
پرهیز(parhez)- ا.عبادت،
ډډه.
پرهیزگار (parhezgár)-
ص.فا.عبادت کونکی.
پری (parí)- ا.ښاپیری.
پریروز(pareroz)- ق.
ورڅه ورځ.
پریشان(pirešán)- ص.
خپه.
پژمرده(pažmurda)- ا.
ف. مړاوی.
پس انداز(pasandáz)-
ا. ص.سپما.زیرمه.
پسته (pista) - ا. پسته.

پس خانه(pasxána)-

ا . پس خانه.

پس خورده(pasxorda)-

ص.مف.پاتی شوی.

پسر (pisar) - ا.زوی.

پس رفته (pasrafta)-

ص.کم جرائته، بی زړه.

پس شب(pasišab)-ا.م.

شومه دم.

پس کوچه(paskoča)-

ا .م.کوخه.

پس مانده(pasmánda)-

ص.وروسته پاتی.

پسند (pisand)- ا. ف.

په زړه پوری.

پشت (pušt)- ا.شا،څټ.

پشتاره(puštára)- ا.پند.

پشت کار(pušt ikár)-

ص.م.جدی،خواری کښ.

پشته (pušta)- ا.غوندی.

پشتی(pušt Í)-ا.وزر.پښتی.

پشک (pišak)-ا.پیشو.

پشم(pašm)- ا.وړی

پشه(paša)- ا.ماشی،منګس.

پُف (puf)- ا.پوکی.

پکوره(pakawra)-ا.پکوړه.

پکه (paka)- ا. ببوزی.

پگاه(pagá)-ا.سهار، ګهیځ.

پل (پای) (pal)- ا. پل.

پل (pul)- ا. پُل.

پلته (palta)- ا. پلته.

پلک (pilk) - ا. بانه.

پلنگ(palang)- ا.پړانګ.

پلو (palaw)- ا.پلو.

پلوان(puḷwán) - ا.پوله.

پله (pala) - ا.پله، تله.

پمپ (pamp) - ا.پمپ.

پناه (paná) - ا.پت.

پناهنده (panáhinda)- ا.

ف.پناه اخیستونکی.

پنبه (punba)- ا.مالوچ.

پنجال(panjál)- ا.منګول.

پنجره(panjara)- ا.پنجره.

پنجه (panja)- ا.خپړ.پنجه.

پنجه چنار(panjačinár) -

ا. م. چنار.

پنچر(pančar)- ا.پنچر.

پند (pand)- ا.عبرت، نصیحت، ورم.

پندک(pandak)- ا.پنده.

پنیرک (panerak)- ا. پندیرک.

پوپک(popak)- ا.څوندی.

پوپنک (popanak)- ا. چنیاسی.

پوچ(puč)- ص.بی مغز،پوچ.

پوچ مغز (pučmagz)- ص .م.بی مغز،ناخبری.

پودینه(púdína)- ا.ویلنی.

پور (púr)- ا. زوی.

پوز (púz)- ا.تمبوزی.

پوز خند(púzxand)- ا.م. پس خند.

پوزش (pozíš)- ا. ف. بښنه.

پوست(post) - ا.پوستکی، پوتکی.

پوست کردن (postkardan) - ا. ف. پوستول.

پوستین(postín)- ا.پوستین.

پوسیده (posída)- ا.ف. ورروسته.

پوش (poš)- ا.پوښ.

پوشاک(pošák)- ا.جامی.

پوشیده(pošída)- ا.ف.پټ.

پوقانه(poqána)- ا.پوکانی.

پوک(pok)- ص.پوک.

پولدار(púldár)- ا.م. ثروت مند.

پول سیاه (púlisiyá)- ا.م . میده پیسی.

پهره (pahra)- ا.پهره.

پهلوان (pahlawán)- ص. پهلوان.

پیاده(piyáda)- ا.پلی

پیاز (piyáz)- ا.پیاز.

پیاله(piyála)-ا.پیاله.

پیام (payám)- ا.پیا م،پیغام.

پیچان (pečán)- ص.فا. ګلکوتی،ګوړ ګوتی.

پیچک(pečak)- ا. پروتی.

پیچه(píča)- ا.اوربل،پیچکه.

پیر(pír)- ص.بوډا.

پیراهن(peráhan)-ا. کمیس.

پیروز(peroz)- ص.بریالی.

پیزار (payzár)- ا.پنی.

پیسه (paysa)- ا.روپی.

پیشانی(peŠanÍ)-ا.تنده،تندی.

پیش قبض(peŠqabz)-

ا.م.ستووه.

پیشنهاد(peŠnihád)-

ا.ف.وړاندیز.

پیشوا(peŠwá)- ص.لارښونکی.

پیک(payk)-ا.قاصد.رویبار.

پیکار(paykár)- ا.شخړه.

پیکان(paykán)- ا.غشی.

پیکر(paykar)-ا.ستړه، تنه.

پیمان(paymán)- ا. تړون.

پینه(pÍna)- ا.پیوند ټوته.

ketabton.com - The Digital Library

ج

جا (já) -ا.ځای.

جا انداختن(jáandáxtan)-

ف. ځای اچول.

جا برجا (jábarjá)-ا.ف.

ځای پر ځای.

جابرجا شدن(jábarjášudan)-

ا.ف ځای پرځای کېدل.

جاگرفتن(jágiriftan) -

ف.ځای نیول.

جانشین (janišIn) -

ا.ص.ځاینا ستای.

جانماز(jánamáz)-ا.مسله.

جای (jáey)-ا.ځای.

جادو (jádú)-ا.کوډې.

جادوگر(jádúgar)-ا.فا.

کوډ ګر.

جاده (jáda)-ا.لار، لیار.

جارو(járú)-ا.ربیځ،جارو.

جاری(járI) -ا.فا.بهاند ،

روان.

جاری شدن (járIšudan) -

ا.ف.بهول ، روانول.

جاری کردن(járIkardan)-

ا.ف.بهیدل،رانیدل.

جاندار(jándár)-ا.ساکښ، ژوی.

جان کندن (jánkanda)- ا.ف.ځنکندن.

جانب داری (jánibdárí)- ا.ف.پلوي.

جانب (jánib)-ا.لور،خوا، پلو.

جانی (jánÍ)-ا.فا.اوبالی.

جاوید (jáwed)-ص.تل ترتله.

جاویدان (jáwedán) - ص.تل ترتله.

جاه (jáh)-ا.پت.

جاهل (jáhil)- ص.نا پوه، خروک.

جای(jáy)-ا.تون ځای.تکانه.

جایداد(jáydád)-ا.سپری، شتمنی.

جای نماز(jáynamáz)-ا. م. مسله.

جبار(jabár)-ا.فا.واکمن، زورور.

جبال (jabál)-ا.جم.غرونه.

جبر(jabr)-ا.زور،تیر غمی

جبران(jabrán)-ا.ف.کوشیر.

جبه(jabha)-ا.وچلی،اچرلي، تنډه ، تندی.

جبین(jabÍn)-ا.تنډه، تندی.

جد (jad)-ا.خواری،متې، نیکه، با با.

جدی (jidÍ)-ا.ص.پرښتیا، دزړه.

جدیت (jidyat)ا.ف.خواری ،کوړه زیار.

جُدا(judá)-ص.ګونښی،بیل.

جُدا جُدا(judá judá) - ص،بیل ، بیل ، جلا جلا.

جُدا شدن(judášudan)-

ا.ف.بیلول،جلاکول.

جُدا کردن (judá kardan)-

ا.ف.بیلیدل،جلا کول.

جُدائی(judáci)-ا.ف.

بیلتون.

جَدال (jadál)-ا.جګړه،

جنګ.

جَدل (jadal)-ص.میرځی،

دښمنی.

جدول(jadwal)-ا.لښتی.

جذب (jazb)-ا.ف.راځکول

کشول.

جذبه (jazaba)-ا.ځکونه

جر (jar)-ا.ځکول،کشول.

جراحت(jaráhat)-ا.پرهار.

جراید (jarayid)-ا.جم.

اخبارونه.

جرایم (jaráiym)-ا.جم.

وبالونه،ګناوونه.

جرح (jarh)-ا.ف.پرهار.

جراح (jarah)-ا.فا.پرهاری.

جراحی(jarahI)-ا.ف.

پرهارونه.

جرس (jaras)-ا.کړنګانی،

ډغړنی.

جرعه (jur?a)-ا.غړپ،

کوټ.

جرگه(jirga)-ا.جرګه،مرکه.

جرم (jurm)-ا.وبال.

جرمانه (jurmána)-ا.

پره،ګرمانه.

جرئت (jur?t)-ا.ف.زغر،

برید.

جریان (jiryán)-ا.ف.

بهیدنه.

جریب (jirIb)-ا،جریب،

تړاو.

جریده (jarIda)-ا.اخبار،

څړه ، یلغز.

جریمه(jarÍma)-ص.وبال

جز(juz)-کلمه شرطیه،اندول.

جزا (jazá)-ا.ف.جزا.

جزیره(jazÎra)-ا.تاپو،چچاری.

جذیه(jazÍa)- ا.ججه،جیجه.

جسارت (jasárat)-

ا.زړورتوب.

جستن (jastan)-ا.ف.

توپوهل.

جُستن(justan)ا.ف.لټول،

پلټنه.

جُستجو (justujo)-ا.

ف.تپوس،پلټنه.

جسد(jasad)-ا.ځان،سرت.

جسم (jism)-ا.ځان، تن.

جسور(jasúr)- ص.ځرلی،

زړور.

جشن (jašn)-ا.میله.

جعل(ja?l)-ا.ف. کول،چلولی.

جعلی (ja lÍ)- ص.چلولی.

جفا(jafá)-ا.ف.خور،تلغمه،

تیرغمی.

جفت(juft)-ا.جوړه،غبرګ.

جفت شدن (juftšudan)-

ا.ف.جوړه کیدل.

جگر (jigar)-ا.ځګر.

جگر پاره (jigar pára)-

ا.م.د زړه سر.

جگر خون (jigarxún)-

ا.م- شیشکه.

جگرگوشه (jigargošа)-

ا.م.د زړه ټوټی.

جلاب (jaláb)-ځکاوو.

جلاد (jalád)-ا.فا.جلاد

جلال (jalál)-ا.ف.لویی ،

لویوالی.

جلب (jalb)-ا.ف.لنډی، را څکول.

جلسه (jalasa)-ا. کښېنسنل.

جماعت (jamā?at)-ا. ټولګي،ټولکی .

جمع (jam?)-ا.ف.ټول.

جمع شدن (jama?šudan)- ا.ف.ټولېدل.

جمعه (jum?a)-ا.جومه.

جمله (jumla)-ا.وار، ،ټوله ، خبره.

جمله گی (jumlagī) -ا. ټوله.

جمهور (jumhūr)-ا. ولس ، بهیر.

جمهوری (jumhūrī)- ا.ولسواکی.

جنایت (jināyat)-ا.ف. اوښتل، و بال ګناه.

جنازه (jināza) -ا.ورمړی.

جنایتکار (jināyatkār)- ا.فا.وبالی.

جنباندن (junbāndan)-ا. ف.خوځول.

جنت (jannat)-ا.جنت.

جنګ (jang)-ا.جګړه شخړه.

جنگل (jangal)-ا.خره ، ځنګل.

جنوب (junūb)–ا.لمر کیڼ ، سوهیل.

جنون (junūn)-ص. لیونتوب.

جواب (jawāb)-ا.ځواب

جو (jaw)-ا. اوربشی.

جواری (jawārī)-ا.جوار

جواز (jawāz)-ا.روا.

جوال (juwál)-ا.کیچ ، جوال.

جوان(jawān)-ا.زلمی، ځلمی.

جوړه (jura)-ا.جوړه.

جوش (juš)-ص.زغره.

جوشاندن(jušándan)- ا.ف.ځوښول،خوټول.

جهاد (jahád)-ا.غزا.

ketabton.com - The Digital Library

ح

حاتم(hātam)-ا.ص.قاضی.

حاجی (hājī)-ا.فا.حاجی.

حاجت (hājat)-ص.اړه.

حاجت مند (hājatmand)-

ص.م.اړه لرونکی.

حادثه(hādisa)-ا.فا.پیښه.

حاذق (hāziq)-ا.فا. پوه.

حاشیه (hāšiya)-ا.څنډ،

ژی،جاچی.

حاصل (hāsil)-ا.فا.ګټه،

اخسته ، تر لاسه.

حاصلخیز(hāsilxez)-

ص.م.ابره وره

حاصل کردن(hāsilkardan)-

ا.ص.ګټه کول،

ترلاسه کول.

حاضر(hāzir)-ا.فا.شته،حاضر.

حاضر جواب (hāzir jawāb)-

ص.م.ځواب لوڅی ،

زر ځوابی.

حاضروآماده(hāziroāmāda)-

ص.م.تیار، چمتو.

حاضری(hāzirī)-ا.فا.حاضری.

حافظ(hāfiz)-ا.فا.ساتونکی،

ساتندوی.

حافظه(hāfiza)-ا.فا.حافظه.

حال (hāl)-ا.اوس.

حالا (hālā)-ق.دستی.

حامد (hāmid)-ا.ف.

ستایونکی،ستایوال.

حامل(hāmil)-ا.فا.بارورِنکی.

حامله (hāmila)-ا.فا.

بلاربه،امیندواره.

حامی (hāmī)-ا.فا.ساتندوی،

د سر سیوری.

حاوی(hāwī)-ا.فا.چاپیرونکی.

حُب (hub)-ا.مینه.

حایز(hāiz)-ا.فا.راتولونکی.

حباب (hubāb)-ا.وبی ،

پوکنی، پوتکه.

حبس(habs)-ا.ف.اړیځی،

بندی.

حبوب(hubūb)- ا.

جم.نینی،دانی.

حبیب(habīb)-ا.ص.

ربښتنی آشنا، مینه وال.

حتم(hatim)-ا.ص.هرومرو.

حتی (hatā)-حرف جر.تر.

حتی المقدور(hatalmaqdūr)

ا.ص. تروسه.

حجاب (hijāb)-ا.پلو.

حجاج(hujāj)-ا.جم.حاجیان.

حجره (hujra)-ا.کوټه

حدت (hidat)-ا.ف.

سوریدل،تیره کیدل.

حدس (hads)-ا.ص.اټکل.

حدقه (hadaqa)-ا.

د.سترګو تور.

حدیث(hadīs)-ا.ص. نوی.

حذر(hazar)-ا.د.ار.اتیات بیره.

حر (hur)-ص.ساهو.

خپلواک سړی.

حُریت(huriyat)-ا.ص.

پرانتون، ساهو ګلوی.

حرارت (harárat)-ا.ف
.تودوخه،توروالی.
حراس (hirás)-ا.ص
ساتونکی.
حراست (hirāsat)-ا.ف
نګهبانی،ساتندوی.
حرام (harám)-ا.ص.
ناروا.
حرب (harb)-ا.جنګ،
جګړه.
حربه (harba)-ا.
لنډه ،توره.
حرص(hirs) -ا.ف.سوله،
لیواله، سراښتوب.
حرف (harf)-ا.توری،
تورکی، خبره.
حرفه (hirfa)-ا.چاره،
کاراو پیښه.
حرکت (harakat)-ا.
خوځیدل، ښوریدل.

حرکات و سکنات
-(harakátosakanát)
ا.جم.ناسته ولاړه.
حرم(haram)-ا.حرم شریف،
دحرم کعبه چاپیریال.
حرمان (hirmán)-ا.
بی اسری،نا امید.
حرمت (hurmat)-ا.
حرامول،ناروا ګڼل.
حریر(harír)-ا.وریښمینه کالی.
حریص(harís)-ص.آزمند.
حریف (haríf)-ص.بډه.
حریق (haríq)-ا.سوی.
حریم (harím)-ا.وربوی.
حزب (hizb)-ا.ګوند.
حزن (huzn)-ا.غم.نول.
حزین (hazín)-ص.غمجن،
تولجن.

حساب(ḥisáb)-ا.ف.شمیر.

حسد(ḥasad)-ا.ف.غوړ،اروړ.

حُسن(ḥusun)-ا.ف.ښایست.

حسن(ḥasan)-ص.ښه، اغلی.

حُسین(ḥusayn)-ص.ښایسته.

حشر(ḥašar)-ا.ف.پاڅونه، غونډول.

حشره(ḥašara)-ا.خوځنده.

حشمت (ḥašmat)-ا.

دباب،شمشه ، سامانه.

حصار(ḥisár)-ا.کلا.

کوټ ،ګړ.

حصر(ḥasr)-ا.ف.چاپیرول.

حصه (ḥisa)-ا.برخه،وندې.

حضرات (ḥazarát)-ا.

جم.ښاغلو.

حضرت (ḥazrat)-ا.

ښاغلی،درشل.

حظ (ḥaz)-ا.خوند.

حفاظت (ḥifáẓat)-ا.ف.

ساتنه، ژغورنه.

حفر(ḥufr)-ا.ف. کیندل.

حفظ(ḥifz)-ا.ف.یاد،ساتل،ساتنه.

حفیظ(ḥafIz)-ص.یادونکی ساتندوی.

حق (ḥaq)-ا.ربښتیا،وړ.

حقدار (ḥaqdár)-ص.فا.

هکباندی.

حقارت(ḥiqárat)-ا.ف.

سپکتیا، سپکاوی.

حقایق (ḥaqáIq)-ا.جم.

ربښتیاوی.

حقوق (ḥuqúq)-ا.جم.

حقونه.

حقه باز(ḥuqabáz)-ص.فا.

دبلی مار، مداری.

حقیر (ḥaqIr)-ص، سپک، سپوتک، خوار.

حقیقی (haqīqī)-ص.ن.
په ریښتیا،د زړه.
حکایت(hikāyat)-ا.ف.
کیسه، نکل.
حکومت(hukūmat)-
ا.ف.حکومت.
حکیم(hakīm)-ص.حکیم.
حلال(halāl)- ض.کړنی،الال.
حلاوت (halāwat)-ا.
ف.خوږوالی.
حلف (half)-ا.لوړه،قسم.
حلقه (halqa)-ا.غړی،کړی
حلقه.
حلقه حلقه(halqahalqa)-
ا.ص.کړی،کړی.
حلوا(halwā)-ا.الوا.اوښه
وربښه.
حلول(hulūl)-ا.فرانښکته
کیدل.
حماست (hamāsat)-
ص.زړه ور توب.
حماقت (hamāqat)-ا.
ف.نا پوهنه، نا پووالی.
حمال (hamāl)-ص.پنډی
جوالی.

حمایل(hamāīl)-ا.لړ، هار.
حمد(hamd)-ا.ف.ستاینه.
حمید(hamīd)-ص.ستایلی.
حمله(hamla)-ا.غورځنګ،برید.
حنیف(hanīf)-ص.سم مسلمان.
حوادث(hawādis)-
ا.جم.پیښې،توری سړی
حواس(hawās)-ا.جم.حواس
حواشی (hawāšī)-ا.جم
.څنډی،غاړی.
حواله (hawāla)-ا.چتی.
حومه (huma)-ا.خواوشا
چپ و چاپیر.
حویلی (hawilī)-ا.انګړ
سری،تینګړی.
حیات(hayāt)-ا.ف.
ژوندون،ژواک.
حیدر(haydar)-ا.زمری.
حیرت(hayrat)-ا.ف.
اریانی،اریانیدل.
حیوان (haywān)-ا.ژوند
ژوندون، ژواک.
حیوان (haywān)-ا.ژوی
ساکښ.

ketabton.com - The Digital Library

خ

خایف (xáyef)- ص.دارن.

خادم(xádim)-ا.ص.چوپړی، چوکر.

خار(xár)- ا.اغزی،ازغی.

خارمغیلان(xárimuğiylán)- ا.م.مرکندی،گرهلۍ.

خارا(xárá)-ا.سنخره،گاره.

خارج(xárij)-ا.فا.د باندی، بهر.

خارجی(xárijí)-ص.ن. باندینی،پردی.

خارج شدن(xárijşudan)- ا.ف.وتل.

خارج کردن(xárijkardan)- ا.ف.ویستل.

خارش(xáriş)-ا.ف. کهه،خارش.

خاریدن(xárídan)-ا.فا.کړول.

خاص(xás)-ص. ځانګړی،خاصه.

خاصیت(xáseyat)-ا. خوی،اخته.

خاطر(xátir)- ا.تکه،زړه.

خاک(xák)-ا.خاوره.

خاکباد(xákbád)ا.م.دوړۍ

خاک جارو(xákjárú)- ا.م.ورخړی،خلبلی.

خاکستر(xákistar)- ا.ایره.

خاکستری(xákistarí)- ص. ن.خړ،ایرن،ایریځ.

خال(xál)-ا.تکی،پوتی،خال.

خال زدن(xálzadan)-

ا.ف.ستنوهل.

خالی(xálī)- ص.تش.

خام (xám)- ص.اومه.

خام بوی (xámboy)-

ص.م.سوړبوی.

خامس(xámis)- ص.پنځم.

خاموش (xámoš)- ص.

چُپ،غلی،خپ.

خاموش شدن(xámošsudan)-

ا.ف.خپیدل.

خاموشی(xámošī)-ص.چپتیا.

خان (xán)- ا.خان.

خانقاه(xánaqáh)-ا.م. لنګر.

خانه(xána)- ا.کور،مینه.

خانه آباد(xánaábád)-

ا.م.کوردی ودان.

خانه خراب(xánaxarább)-

ا.م.کور خوری،کورچوړی.

خانه دان(xándán)-

ا.م.کورنی،کوړمه،کهول.

خانه به خانه (xánabaxána)-

ا.م.کور په کور.

خانه بدوش(xánabadoš)-ا.

م.کوچی.

خانه دار(xánadár)-

ص.فا.کوروالا.

خانه داماد(xánadámád)-

ا.ص.کور زومی.

خانه واده(xánawáda)-

ا.م.کورنی.

خانم(xánem)- ا.میرمن.

خاور(xáwar)-ا.ختیځ،لمر خواته.

خاین(xáyen)-ص.فا.دغل، درغل.

خبر(xabar)- ا.خبر.

خبیث(xabīs)-ص.خپل،

ناولی،ککړ.

خبیر(xabīr)- ص.پوه.

خپ(xap)-ص.غلی،خپ،چپ.

خجالت(xijálat)-ا.خړ،زمنه،

خینګ.

خجالت شدن(xijálatšudan)-

ا.ف.شرمیدل.

خجسته(xujista)-ص.

بنباد من،ورین،تالیمن.

خجل(xijil)-ص.خر،خیند،پکه.

خدا(xudá)-ا.خدای څښتن،

خاوند.

خدا حافظ(xudáhafiz)-

ا. م.خدای په امان.

خدا داد (xudádád)-

ص.مف.خدای ورکړی.

خدایگان(xudáygán)-

ا.ص.پاسوال،پاچا.

خدمت(xidmat)-

ا.ف.چوپړ،خدمت،چوکری.

خدمه(xadama)-

ا.چوپړان،چوکران.

خر(xar)- ا.کرکی،خر.

خر (xar)-ا.ګیدی،خر،خرډګ.

خر مگس(xarmagas)-

ا.م.بکنړ.

خر مهره (xarmuhra)-

ا.ګوجی،ګنجکه.

خراب(xarāb)-ص.وران،

ویجاړ.

خرابه(xarāba)- ص.

کنډواله،ورانه.

خراج(xarāj)-ا.لګاوو،تاوونی.

خراس ،خروس(Xurás)

(xurás)- ا.چرګ.

خرافات(xirafát)-ا.جم.

چتیبات،ارتاویزی.

خرام(xirám)- ا.نخره،نشم،

شانه،ورانه.

خرامیدن (xirāmÍdan)-

ا.ف.نشمیدل،

په نخرو وتل.

خربوزه(xarbúza)-ا.خټکی.

خرچ (xarc)-ا.خرڅ،لګښت،

لګون.

خرس(xirs)- ا.هنر،میله

خرسند(xursand)ص.خوښ
خوشاله.
خورشید(xorsˇíd) -ا.لمر،نمر.
خرقه(xirqa)-ا.خرکه ګودړی.
خرگوش(xargoˇs)- ا.سوی.
خرما(xurmˇá)- ا.کجوره.
خرمن(xirman)-ا.درمن،
درمند.
خروج(xurúj)- ا.ف.وتل.
خروش(xuroˇs)-ا.چیغه،کړیکه.
خروشیدن(xuroˇsˇídan) -
ا.ف.سوریدل،چیغیدل.
خریدن(xarˇídan)ا.ف.
پیرول،اخیستل.
خریطه(xarˇíta)-ا.کڅوړه،خلته.
خزان(xazˇán)- ا.منی.
خزاین(xazˇáyen)ا.جم.
زیرمی،خزانی.
خزانه(xazˇána)-ا.زیرمه،
خزانه.
خزیده(xazˇída)- ا.مف.غلی.

خس دزد(xasduzd)-
ا.م.غلچکی.
خسپیدن(xuspˇídan)-ا.
ف.څملاستل،پریوتل.
خسته(xasta)- ص.ستړی
ستومانه،خسته زنی.
خسر(xusur)- ا.سخر،خسر.
خسر بره (xusurbura) -
ا.اوبنی،اخبنی.
خسر خیل(xusurxel)-
ا.جم.خسر ګڼی.
خسک(xasak)- ا.سپل،
چبنی،اغزکی.
خسوف(xusˇúf)-ا.بر.تندره،
سرنده.
خسیس(xasˇís) ص.پاسو،تیټ.
خشت (xiˇšt)-ا.خښته،سله.
خشت پخته(xiˇštipuxta)-
ص،مف، پخه خښته.
خشک(xuˇšk)- ص.وچ.
خشکابی(xuˇškábˇí)- ا.م.
وچوبی.

خشک سال(xušksal)-

ا.م.سوکړه،وچ کالی.

خشک شدن(xušk̆sudan)-

ا.ف.وچیدل.

خشک کردن(xušk̆kardan) -

ا.ف.وچول.

خشم(xašm)-ص.غوسه،کوابن.

خشو(xušú)- ا.خوابنی.

خصوص(xusús)ا.ف.ځانګړی.

خصوصی(xusúsI) -ص.

ن.ځانته،خاص ځانته.

خصومت(xusúmat)-ص.

دښمنی،میرځتی.

خضرا(xazrá)-ص.سبز،شین.

خضوع(?xuzo)- ا.ف.کمینی،

تیټه.

خط (xat)- ا.لیک.

خط آهن(xatiáhan) -ا.مر.

اوسپن لیکه .

خط کش(xatkaš)-

ا.مر.ختیکه،خط کش .

خط راست (xatirást)-

ا.مر.سمه کرښه.

خطا(xatá)- ا.ګناه،اوبال.

خطاط(xatát)-ا.ف.ښه لیکی.

خطبه(xutba)- ا.ښه وینا،

موعظه.

خطیر (xatír)- ص.غټ،سنر.

خفا (xafá)- ا.پټ،پټول .

خفاش(xafáš)-ا.ځکالکی،

کتبیز،شمپرک .

خفتن(xuftan)-ا.ف.

ځملاستل ، ویدیدل.

خفقان(xafaqán)- ا.ف.

خواشینی،خوابدی.

خفه (xafa)- ص.خپه .

خلص (xulas)- ص.لنډ.

خلعت(xil?at)- ا.خلات .

خلف(xalaf)- ا.ښه زوی .

خلق(xalq)-ا.ف.پنځیدل،

پنځول،پنځولی .

خلق(xulq)-ص.خوی،غونی.

خم(xam)- ا.ص.کوږ،کړوپ.

خم چشم(xamčašm)-

ص.مړسترګی.

خمیدن(xamÍdan) -
ا.ف. کږیدل،توغیدل.
خمیر(xamÍr)- ا.خمیره .
خنک(xunuk)- ص.یخاړه، یخ.
خنگ(xing) -ص.سپین هرشی
چه سپین وی،سپین آس.
خو (xo)- ا.خوی،غونی .
خو کردن(xokardan)-ا.
ف.آموخته کیدل،غولی اخیستل.
خواب (xáb)- ا.خوب .
خوابیدن(xábÍdan) -ا.ف.
بیدیدل،ویدیدلی.
خواجه(xwája)-ا.ص.خاوند
بادار.
خواست(xást) -ا.ف.غونښتنه.
خواستگار (xástgar) -ص.
فا.مرکه،غوښتنه .
خواستن(xástan)-ا.ف.غوښتل.
خواندن(xándan) -ا.ف.
غوښتل.
خواهر(xáhar) - ا.خور .
خواهر خوانده-
(xáharxánda)-
ا.م.دینی خور،خوښه.

خواهش(xáhiš)-ا.ف.
غوښتنه،خوښه.
خوب(xúb)- ص.ښه .
خود(xod)- ضم.خپل.
خوراک(xorák) -
ا.خواړه،خوروم.
خورد(xord)-ا.وړکی،کمکی
کوچنی.
خوردن(xordan)-ا.ف.خوړل.
خوش(xoš)-ص.خوښ .
خوش آمدید
(xošámaded)-ا.ف.
ښه راغلاست،هرکله
راشی.
خوشه(xoša)- ا.وږی.
خوشمزه(xošmaza)- ص.
م.خوندور.
خوش شدن(xoššudan)-
ا.ف.خوښیدل.
خوک(xúk)-ا.خوک،سوداړ.
خون(xún)-ا.وینه .

خونخوار(xūxár)-ص.فا.

خوناړی،خونړی.

خون ریختن(xūnrextan)-

ا.ف.وینه تویول.

خیاشنه(xiyāšana)-ا.ښینه.

خیاط (xayát)-ا.ص.درزی،

ګنډونکی.

خیانت(xiyánat)-ا.ف.دغل

درغلنه.

خیال(xiyál)- ا.چوت.

خیر(xayr)-ا.ښیګړه.

خیرمقدم(xayrimaqdam)-

ا.ف.ښه راغلی.

خیز(xez)-ا.ف.ټوپ،خیز.

خیززدن(xezzadan)-ا.ف.

ټوپ وهل.

خیلی(xele)- ق.خورا.

ketabton.com - The Digital Library

چ

چابک (čábuk)-ا.ص.
چتک، کړندی، زغرد.

چابکی (čábukÍ)- ص.
ن.چتکی، چالاکی، چابکی.

چاپ (čap)-ا. چاپ، ټاپ.

چاپخانه(čapxána) -ا.ټاپخی.

چاپلوس(čápalús) ص.
غوړمال، متازو، ستلی.

چاپلوسی(čápalúsÍ) -
ص.ن.غوړمالی،غوړه.

چاپی(čápÍ)ص.بلوده،چاپی.

چاپیکردن(čapÍkardan)-ا.ف.
بلودل،چاپی کردن.

چادر(čádar)-ا.ټکری،
لوپټه،دانو.

چادر نشین(čádarnišÍn)-
ا.کوچیان، پوونده.

چادری(čádarÍ) -ا.م.
مکنه ، اودنه،څادری.

چاق(čáq)-ص.روغ، جوړ.

چاشت(čášt)-ا.غرمه،
بریځر،څا بنست.

چاقو(čáqú)- ا.چقو،چاکو،
چکو.

چاک(čák)-ا.چاور ، چو.

چاکر(čákar)-ا.چوپړی،
چوکر.

چال(čál)- ا.چنی.

چالاک(čálák)- ص.کاغ
ارادہ ، چکورہ.

چامه (čáma)-ا.بدله.

چاه (čáh)- ا.کوهی،څا.

چای(čáy)-ا.چای ، چی.

چپ(čap)- م.کین،کڅ، چپ.

چپ شدن(čapšudan)-ا.
ف.کوزیدل ، لږیدل.

چُپ (čup)- ا.غلی.

چپاول (čapáwúl)-ا.ف
ننبتل ، پوریکولی ، لګیدل.

چشیدن(čaš Ídan)- ا.
ککړ، ناولی.

چپلک(čaplak)-ا.څپلی،چوتی.

چپلی(čaplí)-ا.څپلی،چوتی.

چپن(čapan)-ا.غدکه،
چکمنه،څپنه.

چپه(čapa)-ف.م. نسکورول
چپه کول.

چپه کردن(čapakardan)-
ا.ف.نسکورول ، چپه کول.

چت(čat)-ا.پشتول ،چت.

چتر(čatr)-ا.چتری،سیورن

چچ (čač)-ا.چچ،څپ.

چراگاه(čarágáh)- ا.م.
څر، څړ، بیته، ورشو،
راغه.

چراندن(čarándan)- ا.ف.
څرول ، پوول.

چرا(čirá)-استفهام.ولی،څله.

چراغ(čiraǧ)-ا.څراغ،
دیوه.

چراغان(čiraǧán)-ا.جم.
څراغان.

چرب(čarb)- ص.غوړ.

چرب زبان(čarbzabán)-

ص.م.غوړژبی.

چرب شدن(čarbšudan)-

ا.ف.غوړیدل.

چرب کردن(čarbkardan)-

ا.ف.غوړول.

چربو (čarbú)-ا.دل،

غوز ، د نس وازده.

چرت(čurt)-ا.پرمینځی،

چرت.

چرخ(čarx)-ا.تا وول، څرخ.

چرخاندن(čarxándan)-

ا.ف.تاوول، څرخول.

چرخ زدن(čarxzadan)-ا.

ف.چر لیدل ، تا وېدل.

چرک(čirk)-ص.زوه.

چرک آلود(čirkálúd)- ص.

کرغیړن، خیرن، لغړن.

چرم (čarm)- ا. څرمن.

چرند(čaran)-ا.ص.پرتی،

بربادی.

چسپ(časp)-ا.اسل،جوخت

چسپاندن(časpándan)-

ا.ف. نښلول ، پوریکول.

چشاندن(čašándan)-

ا.ف.څکول.

چشک(čašak)-ا.ف.څکه.

چشم(čašm)-ا.سترکه،لیمه.

چشم آب دادن

(čašmábdádan)-ا.ف.

سترګوته، غوړ ورکول.

چشم افتادن

(čašmufutádan)-

ا.ف.سترګو [illegible]

سترګه [illegible]

چشم بستن(čašmbastan)-

ا.سترګی پټول.

چشم پوشی(čaśm poší)-

ا.ف.سترګی پټول.

چشم داشتن(čašmdašt́an)-

ا.ف.سترګه کړل،

سترګه اوښتل.

چشم روشنی

(čašmrošanī)-

ا.م.زهری.

چشم سفید(čašmsafed)-

ا.م سپن سترګی.

چشم سیر(čašmser)-ا.

م.مړ سترګی.

چشمک(čašmak)-ا.سترګک.

چشمک زدن(čašmakzadan)-

ا.ف.سترګه وهل.

چشم گشنه (čašmguśna)-

ص.وږی سترګی،

ملالی سترګی.

چشمه(čaśma)-ا.چنه،چینه.

چشیدن(čaśīdan)-ا.ف.

څکل.

چقدر(čiqadar)-ق.

څومره، څونه.

چقر(čuqur)-ا.ص.غوچ،

دوغل، چوغانی.

چقوری(čuqûrí)-ا.ص.

کوندری، زوه چوغانی.

چک(čak)-ا.چوک.

چکان(čakán)- ص.

څخیدونکی، څخېدون.

چکاندن(čakándan)-ا.ف

څخول.

چکش(čakuś)-ا.مترکه،څتکی.

چکک(čakak)-ا.چوغکه

چکه (čaka)- ا.څاڅکی.

چلو(čalaw)-ا.سپینی وریجی.

چلو صاف(čalawsáf)-

ا.م. نینونی.

چله(cila)-ا.م.څله.

چله انگشتر

(cilaanguštar)-

ا.م. بند ی،څلی.

چلیپا(čalípá)- ا.مکړک.

چلیدن(čalÍdan)- ا.ف.
کومبریدل.

چمن(čaman)-ا. بن،باغ.

چنار(činár)- ا. چنار.

چنان(činán)- ق. هغی.

چنانچه(činančih)-ق.
لکه څه،هغسی چه.

چُند(čund) -ا.دپخو په سر،بوڅ.

چَند (čand)- ق.څو.

چندان(čandán)-ق .دومره.

چنگ(čang)- ا.منګل.

چنگال(čangál)-ا.منګل پنجه.

چنگگ(čangak)-ا.څوکه.

چنین(čunÍn)-ق.داسی،دغسی.

چوب (čob)- ا.لرګی.

چوپان(čopán)-ا.شپون،شپه.

چوچه(čuča)-ا.بچی، بچونی.

چور(čúr)- ا.تالا،لوټ.

چوری(čúrÍ)- ا.بنګړی.

چوشک(čošak)-ا.کوزه‌ړی.

چوشیدن(čošÍdan)- ف.رودل.

چوکات(čawkát)-ا.چوکات،کانه.

چون(čún)-ق.څنګه،څرنګه.

چه(čih)-حرف.استفهام ،څه.

چهار زانو(čaharzánú)-
ا.م. پلمټی ټیکولی

چیدن(čÍdan)-ا.اودل، روڼول.

چیز(čÍz) - ا.څیز، شی.

چیق(čÍq)- ا. چغه، بغاری.

چین(čÍn)-ا.م.کوت، چڼ،ګرمل.

چین دار(čÍndár)-ا.م.کړتو.

ketabton.com - The Digital Library

د

داتوره(dátorra)- ا. باتوره دمتوره ، بربک.

داخل (dáxil)- ف. د ننه ، ننوتلی.

داد (dád)- ف. نیاو.

دادخواه (dádxáh)- ا. فا.غاوی ، پریادی.

دادرس (dádras)- ا. فا. غاورسی ، نیاوی ، نیاویړی.

دادگر (dádgar)- ا. فا. نیاو،نیاویړی.

دادوبیداد(dádobedád)- ف.زوزه،پوژه،هلی ځلی ناری سوری.

دادوگرفت(dádogirift)- ا.ف.راکړه ، ورکړه.

دادار(dádár)- ا.لوی څښتن.

داداش(dádáš)- ا.لالا ، روکی.

دادآفرین (dádáfarÎn)- ا.لوی خاوند.

دادن(dádan)- ف.ورکول.

دار (dár)- ا.غرغره، سولی.

داد آفرین(dádáfarÎn) - ا.ډډی،سرویږدی.

دارالخلافه (dárulxiláfa)- ا.پلاز مینه.

دارالشفاء(dárušifa)- ا. م.روغځی ، روغتون.

دارالعلوم(dārul?ulūm)-

ا. م. پوهنځی.

دارالفنون(dārulfunūn)-

ا. م. پوهنتون.

دارباز (dārbaz)- ا.فا.

بازیګر ، ډالباز.

داردار (dārdār)-ف.

چیغی پیغی،ناری سوری.

دارزرد (dārzard)- ا.

کورکمن.

دارکدو(dārkadu)-ا. کوبی.

داروګیر(dārogĪr)-ف.

اخ وډب،ډبډبه.

دارو مدار (dāromadār)-

ف. تیټ و پاس ،

راشه درشه،توستې.

دارایی(dārāĪy)- ص.

درلوده،شتمنی.

دارای(dārāī)- ا. فا.

روزونکی.

دارچین(dārčĪn)- ا.

دالچینی.

دارش (dāriš)- ا. ساتنه.

دارو (dārow)-ا.درمل،دوا.

داروغه(dāruwğa)- ا.

کروی،کښی.

داس (dās)- ا. آ.لور.

داستار (dāstar)- ا. ف

بلاونه.

داستان (dāstān)- ا.

مورسه،نکل،کیسه.

داش (dāš)- ا. م. کوغالی.

داشوان (dāšwān)- ا.فا

بټیاری ، بټی والا.

داشتن(dāštan)- ا.ف.لرل.

داعی (dā?ī)- ا. فا.دواړ.

داعیه(dā?iya)-ف.غوښتنه.

داغ (dāğ)- ا.ص.سور.

داغی (dāğī)-.ص.تاپلی ،

تاپ شوی،متهم،زره.

داغ سر (dāğsar)- ا.م.
تکسری.
داغمه (dāğma)- ص.لتکه.
دافع (dāfiʿ)- ا.فا.ستنونی،
ستنوونکی.
داکتر (dáktar)- ا. ډاکتر.
دال (dāl)- ا. پیتی ، پاتی.
دال (ḏāl)- ا.فا. لارښوونکی
لارښوونی،لارښوان بومیا.
دالان (dālán)- ا.م.ډبوډی
ټونکړی ، منډو،برمک.
دال بوز (dālbūz)- ا.
توتکی.
دام (dām)- ا.آ.دام.لوینه.
دام ماهی (dāmemāhī)-
ا.آ.چچه،چچکی.
دامی (dāmī)- ا.فا.دامیار.
داماد (dāmād)- ا.زوم.
دامان (dāmān)- ا. لمن.

دامن چیدن
(dāmančīdan)- ا.ف.
لمن ټولول ، لمن غونډول.
دامنه(dāmana)- ا.لویه تبه.
دانا(dānā)- ص.پوه،پوهیالی.
دانش(dānīš)- ا.م.پوهه ،
پوهنه.
دانستن(dānistan)- ا.ف.
پوهیدل.
دانشگر (dānišgar)- ا. فا.
دانشمند ، پوهندوی.
دانشمند(dānišmand) -
ا.ف. پوهندوی.
دانشور(dānišwar)- ا.
فا. دانشمند ، پوهندوی.
دانگ(dāng)- ا. آ.منای ،
سوتی،دمړی ، دانګ لوړ.
دانه (dāna)- ا.نونه ،
زړی،زنی.
داوطلب (dāwotalab)-
ا. فا. پناوی.

دوار (dáwar)- ا.فا.نیاوی
دمکړی.
داوری (dáwarí)- ا. ف.
نیاوځی.
داهی (dáhí)- ا. زیارسی.
دایر (dáyer)- ف.ګرځاند.
دایره(dáyra)- ا.آ.چمبه،خند.
دایم (dáyem)- ق.تل،هرکلن.
داین (dáyin)- ص.پوروړی.
نتمشه،دباب ډیچ.
دایه(dáya)- ا.دائی،دشیدومور.
دبستان (dábistán)-ا.
م.بنوونځی،لوستځی.
دبدبه (dábdaba)- ص.
شمشه، وباب،ډیچ.
دبنگ(dábang)-ص.
ګادړ ، تمبوس،تندو.
دبه (dába)- ا.کلبی،ډبه.
دبیر(dabír)- ا.ف.لیکوال.

دچار(dočár)- ف.اخته ،
ککړ،دځار.
دخ (dox)- ا.لوخه.
دخان(doxán)-ا.لوګی،دود.
دختر(doxtar)- ا.لور،جلی
نجلی،جنی.
دختر باکره
(duxtaribákira)- ا.
پیغله ، جلی،بچری.
دختر برادر
(duxtaribrádar)- وریره.
دختر پاچا(duxtaripáča)-
ا.م.تړاکی.
دختر خانه(duxtaixána)-
ا.ص. پلوی- ، سر پته،پیغله.
دختر خوانده(duxtarxánda)-
ا.دینی لور ، لور نبو.
دختر خواهر(cuxtarixáhar)-
ا.خورزه.
دخترک(duxtarak)ا.ت.
نجلکی.

دختر کاکا
(doxterikáká)- ا.ترله.
دختر نامزددار
(duxtarināmzáddár)-
ا.نجل،چنغله.
دختری(duxtarí)- ا.ص.
بکارت ، پیغلتوب
نجلیتوب.
دخل(daxil)- ا. ظ.ننوتل.
دخل و غرض
(daxlogarz)-ا. ف.اړه ، تړه.
دخمه(daxma)- ا. م.
مرستون ، شامی خړته.
دخمه رباب
(daxmairubáb)- ا. آ. شاباز.
دخیل(daxíl)- ص.اوپړه.
دد(dad)- ا.ځناور ،خروړی.
در(dar)- ا.ور ،دړه،تمبه.
در آستین کردن
(darástín kardan)-
ف.تر لاسه کول
لاسته راوستل.
در افتادن(daroftádan)-
ف.سره لویدل ،سره لګیدل.

در آمدن(darámadan)-
ف.ننوتل.
درباد(darbád)- ق. پوپنا ،
میرات ، چټ چټ.
دربار(darbár)-ا.م.دربار،
دربار.
دربان(darbán)- ا.ورساتی،
قاپوچی ، تماوچی.
دربدر(darbadar)ق.لالواند
درپه دره سرګردانه.
دربه دیوار(drbadewár)-
ص.وړه په وړه.
دربست(darbast)- ا.ورتړ.
درحال(drhál)- ق.اوس ،
دستی.
در عرق شدن
(dar?raqšudan)- ص. په
خولو ډوبیدل.
درگیر شدن(dargíršudan)-
ص.لګیدل.
درمیان آمد
(darmyánámadan)-
ا.ف.منځ ته لویدل.

در(dur)- ا.مرغلره.

دردانه(durdāna)ص.

مرغلری، ګران،نازمن.

دریختن(durrextan)ا.ف.

مرغلری تویول.

درسفتن (dursuftan)-

ف.تیخل ، تلییل.

در یتیم (duriyatĪm)-

ص.حسین سترګه ،

نره مرغلره.

درا(darā)- ا.زغبزغی ،

ګونګړی،ګونګرو.

دراز(darāz)- ق.اوږد.

درازافگندن

(darázafgandan)-

ا.م.اوږدول ، پری

ایستل،غوړول.

دراز دست (darázdast)-

ا.م.متهـــیځ ، تیر غمونی.

درازدستی(darázdastĪ)-

ص.ف.لاس اچول ، تیر غمی.

دراز شدن(darāzšudan)-

ص.اوږدیدل.

دراز شمشیر

(darāzšamšer)-

ص.تګلاسی،چاړه مار.

دراز کشیدن

(darāzkāšĪdan)-

ا.ف.غزبدل،پریوتل.

درازگوش(darāzgoš)-

ا.م.کرکی ،خر.

دراز نفس

(darāznafas)- ا.م.ګراوو،

سرماغزن.

درازی(darāzĪ)- ص.

اوږدوالی.

درک(dark)- ف.

میندل،پوهیدل.

دراک(darāk)- ا.فا.ځیر کفار.

درایت (daráyat)- ص.

پوه ، ځورتیا،زیا.

درب(darb)- ا.ا.ور،دړه.

درج(darj)- ف. نغښتل.

درج(durj)- ا.آ. دبلی.

درجات(darajāt)-ا.جم،درجی.

درجن(darjan)-ا.ع. کوری، پی.

درجه(daraja)- ص.پوړ،مرتبه.

درخت(daraxt)- ا.ونه.

درخت ارچه
-(daraxtiarča)
اوښته.پیچوره،سرب.
لمنځه،بجور.

درخت انار
-(daraxtianār) نرګوسه.

درخت انجیر کوهی
-(daraxtianjīrkohī) ا.ارمل.

درخت بادام
-(d.bādām)
ا.اړوښتی،لښتی،
غوړ،غوښتی.

درخت بازک
-(d.Bāzak)ا.تکیکانی،ګنده زن.

درخت بلوط(d.balūt)-
ا.څیړی.

درخت بید انجیر
-(d.bedanjīr) ا.هر هنډه.

درخت بید جنګلی
-(d.bedijangalī) ا.پده.

درخت بی شاخ
-(d.Bešāx) ا.کوندې.

درخت پشه خانه
-(d.Pašaxāna) ا.م.اډی، کهی.

درخت چهار مغز
-(daraxtičārmaǧz) ا.اوغز.

درخت زار(daraxtizār)-
ا.م.ځنګل، جنګی.

درخت زار انبوه
-(daraxtizāranboh)
ص.زمبر،درنیګ،ډوله

درخت زار تنک
-(daraxtizārtunuk)
ص.څنګه،رینګړی.

درخت گز
(daraxtigaz)- ص.غز.

درخشان (duruxšăn)-
ص.ځلاند،ځلیدونکی،
بریښنده،بریښندوکی.

درخشیدن
(duruxšĭdan)-
ا.ف.بریښیدل ،
څرکیدل،ځلیدل.

درخواست(darxăst)-
ف.غوښتنه.

درخواستن
(darxăstan)- ا.ف.غوښتل.

درخور (darxor)- ص.وړ.

درد (dard)- ا.درد،خوږ.

درد دل (dardidil)-
ا.ص.خواله ،
د زړه خواله.

درد سر (dardisar)- ا.م.
سر خوږی.

دردمند (dardmand) -
ص.خوږمن.

درد (d rd) - ص.ختیپل.

دردادن (dardădan)-
ا.ف.اور لګول،
اور بلول.

درگرفتن(dargiriftan)-
ا.ف.اور لګیدل ،
اور بلیدل.

درگیران(dargerăn)-ق
پیلوځی ، لګوونی.

درز (darz)- ا. چاودن.

درزن(darzan)- ا. ستن ،
ورټکونکی،ورټکونی.

درس (dars)- ا.لوست ،
پینات،پانیات.

درس خوان(darsxăn)-
ا.ص ، زده کړونی.

درست(durst)- ق . جوړ،
روغ ، سم.

درست شدن
(durustšudan)- ص .
جوړیدل،روغیدل،
سمیدل،سیخیدل.

درست کردن

(durustkardan)- ا.ف.

جوړول، روغول،

سمول،سیخول.

درشت (durušt)- ص.زېږ

لواړ ، ځبن.

درشتی(duruštī)- ص.

زېږتیا.

درشته(durošta)-ص.کوتره.

درشکه(duroška)-

ا.آ.بګی،ګاډی.

درفش (darafš)- ا.آ.رینه،

رڼه،رپی،بربری برېښینا،رڼا.

درفشان (darafšán)-

ص.بریښند،ځلاند.

درفشه(darafša)- ا. توره.

درفشیدن

(darafšīdan)- ص.ځلیدل،

بریښیدل،توېدل.

درک(dark)- ا.ص.پوهیدل.

درگاه(dargáh)- ا.

درشل ، جوس.

درگذاشتن(darguzāštan)- ا

.ف.ا،تیریدل،مړه کیدل.

درگرفتن(dargiriftan)-

ا.ف.لګیدل ،بلیدل.

درمان(darmán)-

ف.درمل ، دارو.

درماندن(darmándan)-

ا.ف.کریابیدل ، زړیدل.

درمانده(darmánda)-

ا.مف،اړ،کریاب.

درمانده وحیران

(dermándawhaīrán)- ص.

هک و پک.

درنده (darinda)-

ا.ص.څیرونی،بژونی.

درنگ(darang)-ف.ترنګ.

درو (darqw)- ف.لو.

دروگر(darowgar)-

فا.لوګری.

درود (duruúd)-

ف.درود، صلوات.

درودگر(duruūdgar)-

ا.فا.ترکان ،دروزګر.

درودن(duruūdan)- ا.

ف.ریبل.

دروغ (durowğ)-

ص.درواغ.

دروغگو (durogğgo)-

ا.ص.دروغجن،

سورن،سونن.

درون کوب

(darūnkob)- ص.

خولبول،ځیځیرل.

درویش(darweš) -

ا.درویزګر،

خواستګر ، پکیر.

دره(dara)-ا.ناو،وټ،تاله،لری.

درهم (darham)-ص.

ګډوډ.

دری(dary)-ا.ځلاند ستوری.

دریا(daryá)- ا.سین،سیند.

دریاچه(daryāča)- ا.بیله

دریاب(daryāb)- ف.

مه را ګوره.

دریافتن(daryáftan)-

. ف.میندل، موندل.

دریچه(darīča)- ا.ا.کړکی

بریاله ، وریځه.

دریدن(darīdan)- ا.ف.

سکنیل ، څیرل ،

بژول ، بژه کول.

دریشی(dirīš!)- ا.دریشی.

دریغ (direğ)- ص.وای وای،

وش.

دریغا(direğā)- ص.هی هی

وی وی.

دریغ کردن

(direğkardan)- ا.ف.

سپمول،سپما.

دزد (duzd)- ا.غل.

دزدانه (duzdāna)-

ص.غلی ، په غلا.

دزدیدن (duzdīdan)- ا.

ف.غلا کول.

دسایس (dasáyes)- ا.ف.

تکی،چلوتی،سوړه.

دستاس(dastás)-ا.آ.

مېچن، مېچنی.

دست آموز(dastámoz)-

ا.م.آموخته،روډی.

دست از جان شستن

(dastazjánšustan)- ص.

ف.دځانه لاس پر

یمینځل.

دست انداختن

(dastandáxtan)-

ا.ف.لاس اچول.

دست افشاندن

(dastafšándan)-

ف.ګډیدل روځارول

پریښودل ترک وهل.

دست باف(dastbáf)-

ص.لاس اوبی.

دست بالا (dastbálá)-

ص. برلاسی.

دست به دامن کسی زدن

(d.Badamonikasizdan)-

ف.لمن ته لاس اچول.

دست به دست

(dastbadast)-

ص.لاس په لاس.

دست به دست زدن

(dastbadastzadan)-

ا.م. لاس ټکول.

دست به دندان کردن

(d.badandánkardan)-

ف.ګوته چیچل.

دست بر آوردن

(dastbaráwardan)-

ف.لاس پورته کول.

دست برداشتن

(dastbardáštan)-

ف.لاس اخیستل.

دست بردن(dastburdan)-

ف.لاس وړل،لاس

وهل،لاس غزول.

دست بر سر(dastbarsar)-

ص.ف.لاس تر زنی.

دست بر سینه

(dastbarsÍna)-

ص.ف.لاس په نامه.

دست بریده (dastborĪda)- ص.پډی.

دست بسته(dastbasta)-

ص.لاس تړلی.

دست بند(dastband)-

ا.م. لاس وندی.

دست بند شدن (dastbandšudan)-

ف.کریابیدل،لاس بندیدل.

دست بوس(dastbôs)-ف.

لاس مچی،لاس مچول.

دست به آستین (dastbaâstĪn)- ق.

لاس په لستونی.

دست به زیر زنخ (dastbazerizanax)-

ف.لاس تر زنی کښیناستل.

دست بین(dastbĪn)- ا.

لاسکتونی،لاسکوڅی.

دست پاک(dastpák)-

ا.م. لاس وچونی.

دست پنا(dastpanâ)- ا.

آ.پتندی،مرڅینک،ختمونبی.

دست چپ(dastičap)-

ا.کین لاس.

دست خط(dastxat)-

ا.م.لاسلیک.

دستخورده(dastxord)-

ف.لاسخوړلی.

دست خوش (dastxoš)-

ص.لاسلوبه.

دست دادن

(dastdádan)- ف.چمبه کول، لاس ورکول.

دسترس(dastras)- ا.م.لاس بری.

دست راست

(dastírást)- ا.ښی لاس.

دست رنج (dastranj)-

ا.م. دلاس کتله.

دست زدن (dastzadan)-

ا.ف.لاس وهل.

دست شستن

(dastšustan)- ف.لاس مینځل.

دست فروش(dastfuroš)-

ا.فا.لډر.

دستک(dastak)- ا.لاړی، دکډوره.

دست کاری(dastkárí)-
ا.م.لاس وهل.
دستکش (dastkaš)- ا .
آ.لاس ماغه دسکله
لاسماغو.
دست کشاده
(dastkušáda)- ص.لاس
پرانتی،لاس وازی،
ارت لاسی.
دست کشی(dastkašÍ)-
ا.ف.لاس اړول.
دست کم (dastikam) -
ا.کم له کمه،څه نه څه.
دستگردان(dastgardán)-
ا.م.لاس ګرزی،
لاسګرزاندی.
دستگیر (dastgÍr)-ص.نیولی.
دستگیری (dastgIrI)- ف.
مرسته.
دستمال(dastmál)-ا.
لاسښونی،رومال.
دست مایه(dastmāya)-
ا.پنګه.
دست مزد (dastmuzd)- ا
لاس باړه،لاس ګټه.
دست نشان
(dastnišán)- ا.م.لاس نیالګی.

دست نگاه کردن
(dastnigáhkardan)-ا.
ف.لاس ساتل.
دست نماز(dastnamáz)-
ا.اودس.
دست و پا بریده
(dastopáburÍda)- ا.م.
څوزنګ،سخره.
دست یاب (dastyáb)-
ا.م.تر لاسه.
دستیار(dastyár)- ا.
لاسګری،لاس وزری،
لاس،مرستی.
دست یافتن
(dastyáftan)- ا.ف. بری
موندل ، لاس موندل.
دست یک (dastyak)-
ص.لاس یوی.
دستار(dastár)-ا.پګړی،
منډوسه،درګنه.
دستار بندان
(dastárbandán)- ا.م.
سپین روبی،ستانه،
سپین دروبی.
دستان(dastán)- ا.لاسونه.
دسته (dasta)- ا.لاستی.

دسته دار (dastadár)- ص .لاستور.

دسته شمشیر (dastašamšer)- ا.موټی.

دسیسه(dasÍsa)- ا.ف. چل،دروټه، چلوټه،سوړه.

دشت(dašt)- ا.م.میره، ډاګ،بیدیا،دښته.

دشلمه(dašlama)- ا. خولخوزی،تشلمه،کچلمه.

دشمن (dušman)- ا.ص. میرڅمنی،دښمن،میرڅن.

دشنام (dušnám)- ف. کنځا،زیړی،زورله.

دشوار(dušwár)- ق.به لغت دشخوار مراجعه شود.

دعاء (du?á)- ا.کرنده،پاتا، غوښته،خواست.

دعوای(da?wá)- ف.داوه نزاع،جنګ چګړه.

دغدغه(dağdağa)-ا.خرخښه.

دغل (dağal)- ا.ص. غالیجن،ګری جن، ګولیجن.

دفتر(daftar)- ا.دوتر.دیوان.

دفعه(daf'?a)- ا.وار،پلا،ځل.

دفعتا(daf?atan)- ق.نابېره یو په یو،ناڅاپه.

دفن(dafin)- ف.خښ،ښخ.

دقت(diqat)- ص. پام،ځیر، اتیات.

دقیق (daqÍq) - ص. ا.نری ، اتیات ، پام ځیرک.

دکان(dukán)-ا.م.هټی،دکان.

دکانداری(dukándárÍ)- ق.هټی والی دکانداری.

دکاندار (dukándár)- ا.م.هټی وال

دکتر(duktur)- ا.درملی، ډاکټر.

دکمه(dukma)- ا.غوټه تنی.

دل آراء(dilárá)- ص. زړه مښتی.

دل آرام(dilárám)- ص. زړه سودی.

دل آسا(dilásá)- ف.دلاسا.

دل افتادن(dilauftádan)- ص.زړه پریوتل ، زړه لویدل.

دل افسرده(dilafsurda)-
ص.زړه سور،زمول.
دل فگار(dilfigár)- ص.
ویشتلی،زړه منبودی.
دل انداختن(dilandáxtan)-
ا.ف.زړه اچول،
زړه غورځول.
دلاور(dilávar)- ص.زړه
ور،زړن.
دل باختن(dilbáxtan)- ا
ف. زړه ورکول
زړه با یلل.
دل به دریا زدن
(dilbadaryázadan)- بی گودره
گډېدل.
دل بدست آوردن
(dilbadastáwardan)–
ا.ف.زړه په لاس راوړل.
دل بد شدن
(dilbadšudan)- ا.ف.
خواګیدل،خواګرځیدل.
دلبر(dilbar)- ا.ص.
زړه منښتی،زړه وړونی.
دل بردن(dilburdan)-
ا.ف.زړه وړل

دل بستن(dilbastan)-
ا.ف.زړه تړل.
دلبند(dilband)- ا.ص.زړه
پوری.
دل بیجا شدن
(dilbejášudan)- ا.ص.
زړه ختل.
دلپذیر(dilpazír)- ق.ص.
زړه غوښتی،په زړه
پوری.
دلتنگ(diltang)- ص.
خواشینی،ساړوبی،
خواپیتی.
دلجوی(dilgoí)- ف.دلاسا ینه
لاوسا ګیرنه.
دلچسپ(dilčasp)- ا.م.
په زړه پوری.
دل خانه(dilxána)- ا.م.
ګوګل،کوګل.
دلخراش(dilxaráš)-ا.م.
زړه منبوری.
دلخسته(dilxasta)- ا.م.
زړه خوږی،خواشینی.
دلخواه(dilxáh)- ا.م.زړه
غوښتی.
دلخوش(dilxoš)- ا.م.
زړه خوښی،خوشاله.

دلخون(dilxún)- ا.ص.
لړمون،خوړینی.
دلدادن(dildádan)-
ا.ف.زړه بایلل.
دلدار(dildár)- ا.ص.دلبر،
زړه ور،زړه وړی.
دلداری(dildárí)- ق.ډاډهنه
ډاډګیرنه.
دلداشتن(dildáštan)- ا.
ف.زړه لرل.
دل دقی(dildiqí)- ا.م.
ګروم،خواشینی.
دلربا(dilrubá)-ص.
زړه وړونی.
دل روز(dilroz)-ا.م.ټکنده
غرمه.
دلریش(dilreš)- ا.م.
خواشینی،زړه خوږی.
دل زدن(dilzadan)- ا.ف.
زړه وهل.
دلستان(dilistán)- ا.
زړه وړونی.
دلسرد(dilsard)-ا.م.زمول
سړ زړی.

دلسردی(dilsardí)- ا.م.
زړه سړتیا.
دلسوختن(dilsuxtan)-
ا.ف.زړه سول.
دلسوز(dilsoz)- ا.م.زړه
سوانده.
دل شب(dilišab)- ا.م.
نیمه شپه.
دل شکسته(dilšikasta)-
ا.م. زړه ماتیدل،زړه
پرېوتل.
دل قوی(dilqawí)-
ص.رو زړی،غټ زړی.
دل کردن(dilkardan)-
ا.ف .زړه کول.
دلکش(dilkaš)- ا.م.
زړه ځکوونی،زړه وړونی.
دل گرفتن(dilgiriftan)-
ف.زړه نیول،زړه ټولول.
دلگرمی(dilgarmí)- ا.م.
زړه لګیدنه.
دلګیر(dilgír)- ا.م.زمول
بړوس،خپه.
دل ناخواه(dilnáxáh)-
ا.م.مړه خوا.
دل نرم(dilnarm)- ا.ص
نری زړی،زړه سواندی.

دل به هم خوردن (dilbahamxordan)-

ا.ف.زړه هسکیدل.

دلاک(dalāk)-ا.ډم ،نا یی.

دلال(dalāl)- ا. ریبار.

دلالت(dalālat)- ا.ف.

ریباری،بومیا ګلوی.

دلدل(daldal)- ا.م.ښښتنه ،

لن غلیشکی،پلندی.

دلده(dalda)-ا.اتوب،ورغستلی

ګوری،ګیر ګیره.

دلق(dalq)- ا.ګودړی.

دلقک(dalqak)- ص.

ټوکمار.

دلیر(dilēr)- ص.زړه ور،زړن.

دلیل(dalīl)- ا.بومیا،خولبر.

دم(dum)- ا. لکۍ.

دم بریده(dumburīda)-

ا.ص.لنډی.

دمچی(dumčI)- ا.پیاړمه.

دم دار(dumdār)-ص.لکی ور

دمغوزه(dumğoza)- ا.

لمځنډی،لمکډی،بچکی.

دم (dam)- ا.سا،دم.

دمادم(damādam)-ا.

یلهپسی.

دمبدم(dambadam)- ق.

سا په سا،په سیا له.

دمراست(damrāst)- ص.

ورومه.

دم راست کردن (damrāstkardan)- ا.

ف.سا اخیستل،

دمه کول،سا نیول.

دم راستی(damrāsti)-

ا.م.اوساینه،دمه،

سهیدنه،سوکه توب.

دم زدن(damzadan)- ا.ف.

دمول،اوره کول،پاړل.

دمساز(damsāz)- ا.م.

زړه سوری.

دمش(damiš)- ص.پاړسی ،

پاړسوب.

دم گرفتن (damgiriftan)-

ا.ف.دمه کول.

دم ودود(damodūd)-

ا.م.ف.اوخله پوخله.

دماغ(damāğ)- ا.ماغزه،

منزغزی،مازغه.

دماغ سوزی(damāğsozÍ)-
ا.م.پزه تروه کول،
پزه کړول.
دمبل(dambal)- ا.سینجکی
شنځه لونه،شینځه.
دمدمه(damdama)-ف.
اغدغ ، چل.
دنبال(dunbāl)- ا.لکی.
دنباله دار(dunbālladār)-
ص.اوږد.
دنبره(danburra)- ا.دنبوره.
دنبه(dunba)- ا.م.
دنبه دادن(dunbadādan)-
ا.ف.شویول،بوس
ورکول،بوس لاندی
کول.
دنبه دار(dunbadār)-
ا.ص. لمور.
دندان(dandān)- ا.غاښ.
دندانه(dandāna)-ا.پره،
مورکه،غا ښی.
دندانی(dandānÍ)- ص.
داړو،داړور.

دنده(danda)- ا.پښتی.
دنده کلک(dandakilak)-
ف.ابس دنډی،ډی.
دنیا(dunyá)- ا.نړی،ټوپن،
دنیا.
دنیا دار(dunyādār)-
ا.ص بډای.
دوباره(dobāra)- ق.بیا،
بل وار،دوه پلا،
دوه واریځ.
دوبالا(dobállá)- ص.دو
باجه،یو په دوه،
پردوه.
دو به دو(dúbadú)- ص.
دوه په دوه.
دو بیتی(dɑbaytÍ)-
ا.م.څلوریځه.
دوپله یی(dɑpallaeÍ)-
ص.دوه پتیځ.
دو پشته(dɑpušta)-
ص.غبرګ.
دوتا(dutá)- ص.کړوپ.
دوتایی(dutaéÍ)-ا.ص.
دواړه.
دوچند(dučand)- ا.ص.
یو په دوه،کوړه،دوګون.

دودل(dodil)- ا.م.ډبلډبنی، دوه زړه ،زړه نا زړه.

دودزده(dudzada)- ص. لمانی،نواړی،نماړی.

دورگه(doraga)- ص.گبز.

دورو(doro)- ص.سورزېر، دوه مخی،دوه مخیځ.

دوروزه(doroza)- ق.دوه روځنی.

دوزانو نشستن (dozānu nišastan)- ا.ص. گونډی وهل.

دوزبانه(dozabána)- ص. دوه ژبی.

دو طرفه(dutarafa)- ا.ص. دوه خوا ئیځ.

دوقات(duqát)- ص.غبرگ برغ،بغرگ.

دوگانگی(dogánagí)- ص.غبرگونی، غبرگولی،غبرگی.

دویی(duví)-ص.بیلواله،بیلتون.

دوان(dawán)- ص.ځغلاند،په ځغاسته.

دوات(diwát)- ا.مشوانی.

دوازده(dowázdah)- ا.ع دولس.

دوچار(dočár)- ف.دوځار مخامخ کیدل.

دوختن(doxtan)-ف.گنډل

دوخت(doxt)- ف.گنډنه.

دود(dúd)- ا.لوگی،دود،لو.

دود بوی(dúdboy)- ص.لوغړن.

دوددل(dudidil)-ا.م.د زړه تاو.

دودراو(dúdráw)-ا. وتکی،روزان، کولک،موری.

دور(dúr)-ق.لری.

دورافتادن(dúroftádan)- ا.لری لویدل،لری تلل.

دوراندیش(durandeš)-ا. م.اوږ داندی ، اوښندی.

دوردست(durdast)- ا.م.لری.

دور شدن(dúršudan)- ا.ف.لری کیدل.

دوری(dúrí)- ص.لری والی.

دورادور (dawrádawr)-

ص.چپ چاپیر.

دوران(dawrán)-

ف.چلاو،چلند،چلنه.

دور خوردن

(dawrxordan)- ا.ف

تاویدل،چورلیدل،څرخیدل.

دوستدار(dustdár)- ا.

فا.مینه ور.

دوستی(dostí)-ف.خپلوی.

دوسیه(dúsya)- ا.دوسیه.

دوشاب(došáb)- ا.زوښه ،

زوښا ، دوښا.

دوشیزه(došíza)- ص.پیغله

بچری،جلی.

دوعا(do?a)- ف.خاست ،

پاتا ، غوښتنه.

دوغ(doğ)- ا.شړمبی،تروی ،

شوملی،شلومبی.

دوک(dok)-ا.دوک،څا ښی.

دول(dol)-ا.بوکه،سلواغه،ډول.

دولانه(dollána)- ا.غونځه.

دولتمند(dawlatmand)-

ص.بډای.

ده یک(dahyak)- ق.لپکی

ده یکه(dahyaka)- ا.لسمه

ده(dih)-ا.کلی.

ده خدا(dihxudá)- ا.م.

کندی دار،ملک،کلی

مشر.

دهات(dihát)- ا.کلي.

دهان بسته(dahánbasta)-

ص.البنګ،پت خولی.

دهان پاره(dahánpárra)-

ص.خولځیر ، پوچ

خولی.

دهان مزه

(dahánmaza)- ا.خوله

خونده.

دهان یخ (dahányex)-

ص.جینکه خوْلی،

ویت خولی.

دهشت زده

(dahšatzada)- ص.تراه،

ترهورتیا.

دهل(duhul)- ا. ډول.

دهلیز(dahliz)-ا. ډیوډی.

دیار(diyár)-ا.بنارونه، بومونه.

دیباجه(debāča)- ا.برید لیک.

دیدار(dīdár)- ا.ق.مخ،انګ.

دیده و دانسته

(dīdawodánista) - ا. په لوی لاس،رډیډ،لیړه پیډه.

دیر(der)- ق.ځند.

دیر شدن(deršudan)- ا. ف.ځنډیدل.

دیر کردن(deirkardan)- ا.ف.ځنډول.

دیرمانده(dermánda)- ص.ځنډ نی.

دیرینه(deirīna)- ص.زاړی لرغون،پخوانی،ځند نی.

دیشب(dīšab)-ق.برایی.

دیگ(deg)- ا.دیګی،کټوه.

دیگدان(diegdán)- ا.نغره.

دیگدان سرد

-(diegdánisard)

ص.بی نغری،

اورمړ،سوړ نغری.

دیگر(dígar)- ا.زلرمل،مازدګر.

دین(dīn)- ا.دین،ګروهه.

دیندار(dīndár)- ص.سادمنی.

دیودل(dewdil)-ص.اوی.

دیو(dew)- ا.دیپ اپره،دیو.

دیوار(dewár)- ا.دیوال، خنډک،النګه.

دیوارگر(diwārgar)- ا.فا.خټګر.

دیوار سنگی

(dewárisangí)- ا.ص.باره.

دیوان(dewan)- ا.م.دوتر، ټول لیک.

دیوانه(dewána)- ص.لیونی.

دیوانه گی

(dewánagí)- ص.لیونتوب.

ketabton.com : The Digital Library

ذ

ذات(zÁt)- ا.م.خاوند،څښتن.

ذال(zÁl)- ا.دالفبا توری،توره.

ذخیره(zaxÍra)-ا.ف.زیرمه،
پاسره،اړوینبتی.

ذره(zarra)-ا.نوکی،وړانګه،
رچه،پلوشه.

ذکاوت(zakÁwat)-ا.م.
زیارسی،ځیرک تیا.

ذکر (zikir)-ف.یادول،بلل.

ذکی(zakÍ)-ا.ذیارسی،ځیرک.

ذلیل(zalÍl)-ا.م.ذپلی،توزن،
خوار.

ذمه (zimma)- ا.ولکه،غاړه.

ذمه وار (zimmawÁr)-
ا.فا.په غاړه اخیستل،
،عهده دار.

ذوق(zawq)-ا.ف.څکل،
چشل،مینه.

ذغال(zuğ Ál)-ا.ب.سکاره.

ذغال سنګ
(zuğ Álisang)- ا.م.
دډبروسکاره.

ذیحق (zÍhaq)-ا.م.دحق خاوند،
دحق څښتن.

ذیروح(zÍroh)-ا.م.ژوی،ساکښ.

ذیصلاح (zÍsalah)-ا.م.
دصلاحیت خاوند
دواک څښتن.

ذیعلاقه(zÍ?alláqa)-ا.م.
دذوق خاوند ،
دمینی څښتن.

ذیربط(zÍrabt)-ا.م.داړیکی
څښتن،درابطه خاوند.

ketabton.com : The Digital Library

ر

رابط(rábit)- ص.فا.ارتباط ورکونکی.

راتب(rátiḅ)- فا.دنده،ثابت.

راجع(ráj?)- فا. برگشت کونکی.

راحت(ráḥat)-ا.ف.استراحت.

راد(rád) - ص.ځوانمرد.

رادیکال(rádÍkál)- ا.ص. اصلاح غوښتونکی.

راز (ráz)- ا.خواله.

راستکار(rāskár)-ا.م.رښتنی.

راستی(rástÍ)- ص.رښتیا.

راسخ(rásix)- ص.هوډمن.

راش(ráš)- ا.ربنه.

راشد(rášid)- ا.فا.رښتنی.

راضی(rázÍ)- ص.خوښ.

راعی(rá?Í)- شپون.

راقم(ráqim)- ص.لیکونکی.

راکب(rákib)- ا.فا.سپور.

رام (rám)- ا.ایل.

رامش(rámiš)- ا.سوکالی.

راوی(ráwÍ)-ا.فا. روایت کونکی.

راه (ráh)- ا.لاره.

راهب(ráhib)- ا.راهب.

راه زن(ráhzan)- ا.م.دارِ مار.

رای(ráy)- ا.ګروهه.

رایگان(ráyagān)- ص.فا.وړیا.

رب(rab)- ا.څښتن تعالی.

رباعی(rubá?Í)-ا.څلور ریځه.

ربح(rubḥ) - ا.ګټه.

رتبه (ruṭba)-ا.پوړ.

رجحان(rujḥán)-ا.لوړ تیا.
رحم(rahm)- ا.زړه سوی.
رخ(rux)- ا.مخ.
رخسار(ruxsár)- ا.څیره،مخ.
رخشان(ruxšán)- ص.ځلاند.
رذل(razil)- ص. کچه،پاسو،
سپوتک.
رزم(razim)- ا.جګړه،جیګار.
رساله(risála)- ا.لیک.
رسامی(rasámÍ)ص.
کښنید یاری.
رستاخیز(rastáxez)- ا.ف.
پاڅون.
رسته(rasta)- ا.څپړه،لین.
رسد(rasad)-ا.بخره،برخه،
ډډی.
رسم(rasim)- ا.کښنیده.
رسن(rasan)- ا.پړۍ،رسی.
رسوا(ruswá)- ص.اشوا.
رسول(rasúl)- ا.استازی.
رسوم(rusúm)- ا.جم.دودونه.
رشوت(rišwat)-ا.ف.بری،
موک،ګیده موکه.

رصد(rasad)- ا.ځار.
رضا(ra zá)- ا.ف.خوښه.
رطوبت(rutúbat)- ا.ف.
لنده،خیتوالی.
رعایت(ri?áyat)- ا.ف.
ساتل،ماتفه.
رعیت(ri?yat)-ا.پاسلی.
رغبت(raġbat)-ا.مینه والی.
رفاقت(rifáqat)- ا.ف.
ملګرتوپ.
رفیع(raf.Í?)- ص.لوړ،
هسک.
رفیق(rafÍq)- ا.ص.مل،
ملګری،اندیوال.
رقص(raqs)- ا.ف.نڅا،ګډا.
رکیک(rakÍk)- ص.سپک.
رمز(ramz)- ا.بناره،زونګه
به یچمی.
رمضان(ramazán)- ا.
دروژی میاشت.
رنج(ranj)- ص.خواری.
روپوش(rop os)-ا.م.مخنیونی.
روسیاه(rosyáh)- ص.تورمخی.

روگردان(rogardán)-
ا.ف.مخ اړونی.
رونویس(roniwīs)- ا.م.
دمخه لیکل.
روابط(rawábit)- ا.جم.
تړاوی،آ متی.
روز روشن(rozirošan)-
ا.م.پسینه ورځ.
روزمزد(razmuzd)-ا.م.
روځپاړه.
روزنامه(roznáma)- ا.م.
ورځپاڼه.
روستا(rostá)- ا.کلی.
روشن(rowšan)- ص.روښانه.
روغن(roğan)- ا.غوړی.

رویه(rawya)-ص.چارچلند،
سلوک.
رهایش(rahāyš)- ا.استوګنه.
ریاضت(riyāzat)- ص.زهد.
ریز(rez)- ص.واړه.
ریزش(rezíš)- ص.دومه،
والکی،دومی.
رسیمان(resmán)-ا.رسۍ.
ریش(rīš)- ا.ږیره.
ریشخند(rešxand)- ص.
ملنډی.
ریگ(reg)- ا.شګه.
ریم(rím)- ص.زوی،زویی.

ketabton.com : The Digital Library

ز

زاد(zád)- ا.توښه.

زاد و بوم(zádobúm)- ا.تاټوبی.

زار (zár)- ص.خوار.

زارع (zári?)- ا.ف.بزرګر.

زاغ (zágˇ)- ا.تبخی.

زال (zál)- ا.زوړ.

زانو (zánú)- ا.زنګون.

زاهد (záhid)-ا.سمکوت.

زاهر(záhir)-ا.څرګند،جوت.

زاید (záyÍd)- ا.ف.زیاتی.

زایل(záyÍl)-ا.ف.زوم،زهه،لری.

زبان (zabán)- ا.ژبه.

زبان آور(zabánáwar)- ا.م.ژب غړن.

زبده(zubda)- ا.ص.غوره.

زبردست (zabardast)- ا.م.پیاوړی.

زبون (zabún)-ص.زبولی، خوار.

زجر (zajir)-ص.ستنونه،منه.

زحمت(záhmat)-ص. خواری،زیارکړاو،ربړ،غم.

زخم(zaxim)-ص.پرهار،تپ.

زخمه(zaxma)-ا.شاباز،زخمی.

زخمی(zaxmÍ)- ص.ژوبل.

زدن(zadan)-ا.ف.وهل،ویشتل.

زدوبند(zadoband...)- ا.ف.چل ول.

زد و خورد(zadoxord)- ا.ف.جنګیدل.

زر(zar)- ا.سره زر.

زراعت(zirá?t)-ا.ف. کرل،کر،کرنه،کرله.

زربفت (zarbaft)-ا. زر زری.

زر خرید (zarxarÍd)-ا.م.
زر خرید.
زردک (zardak)- ا.ګازر.
زرکوب (zarkob)- ص.
زرکوب.
زرګر (zargar)- ا.زرګر.
زرنګ (zarang)- ص.تکړه، غښتلی.
زشت (zišt)-ص.ناکاره، کرغیړن.
زعیم (za?Ím)- ا.مشر.
زغال (zigál)- ا.سکاره.
زفاف (zifáf)- ص.واده.
زقوم (zaqūm)- ا.توهړ، دوغس ونه.
زکام (zukám)- ا.والګی.
زلال (zulál)- ص.رنی اوبه.
زلزله(zilzila)- ص.زلزله.
زلت(zilat)- ص.بښوییدنه، ختاوتنه.
زمام (zimám)- ا.واک.
زلف(zulf)-څونګی،بنوځی، څونی.
زمان(zamán)- ا.پیړ.
زمخت (zumuxt)- ص. ترینکړی.

زمستان(zimistán)- ا. ژمی، جمی،زمی.
زمین (zamÍn)- ا.ځمکه.
زن (zan)- ا.ښځی.
زنبق (zanbuq)- ا.زنبق.
زنجیر (zanjÍr)- ا.زنځیر.
زندان(zindán)-ا.بندیخانه.
زنده (zinda)- ص.ژوندی،ژوی.
زنګی (zangÍ)- ا.تور.
زوج (zawj)- ا.میړه.جوړه.
زورق (zawraq)- ا.بیړۍ
زولانه(zawlána)-زولنی، پایکړی.
زهد(zuhd)-ص.پالیالی،مناتوب.
زهر(zahr)-ا.انډیر.ګنډیر.جړ.
زیان(ziyán)-ص.فا.ځلل.تاوان.
زیتون(zaytún)-ا.ښون،خانی.
زیرک(zÍrak)-ص.ځور،ځیر.
زین(zÍn)-ا.سرغ.ګانی.آنه.
زینت(zÍnat)-ا.سینګار،شیوه.
زیور(zewar)-ا.ګانه،پسول، ګینه.

ketabton.com - The Digital Library

ژ

ژاژخا(žážxā)-ص.ډنی، ایلت، ګاګیړی.

ژاله(žāla)- ا.ډلی،ژلی.

ژرف(žarf)- ص.ژور،تندوره.

ژوبین(žobĺn)- ا.بله.

ژولیده(žolĺda)-ص.خوره ، خپولی.

ژیان(žiyān)-ص.غوسه ناک.

ژنده(žanda)-ص. زاړه، زاړه کالی.

ژئولوژی(žeoložĺ) -ا. ځمک پیژندنه.

ژست(žest)-ا.حرکت واعمال شخص.

س

سابق(sábiq)-ا.فا.پخوا، ړومبی لرغون.

ساجد(sájid)-ا.فا. سجده کونکی، سربښودونکی.

ساجق (sájiq)- ا.ژاوله.

ساچمه(sáčma)-ا.زرنیخی، ساچمې،چری.

ساحت (sáhat)-ا.ولکه، چلکه،ړاک،غولی.

ساحر(sáhir)- ا.فا.کوډګر، پاړو،پاړوګر.

ساحره(sáhira)-ا.فا.کوډګره.

ساحل(sáhil)- ا.سین غاړه، سین ځنډه .

ساخت(sáxt)ا.ف .جوړکړ.

ساختن(sáxtan)ا.ف. جوړول،رغول، سازول،جوړه.

ساخته گی(sáxtagí)- ا.ف.چلول،ټکی.

ساختمان(sáxtumán)- ا.ف.جوړاب، رغښت،اړاو.

ساخته(sáxta)- ا.ف.جوړ.

ساخته کاری(sáxtakárí)- ا.ف.چلول،جوړکړی.

ساده(sáda)- ص.ساد،پاړی سپیدلی،شوده .

ساده دل(sádadil)- ص.م.سپین زړی،سپیدیی.

ساده گی(sádagí)- ص.ساده توپ، سپیدلیتا،سپیدلتوپ.

ساده لوح(sádalawh)- ص.م.سپیدلی،شوده.

ساربان (sárbán)- ا.ص. اوښښبه،او ښوان.

سارق(sáriq)- ص.فا.غل.

سارقه(sáriqa)-ص.فا.غله.

سازش(sázíš)-ا.ف.جوړه.

سازگاری(sázgárí)-ا.ف.

جوړښت،سازښت.

ساعت(sá?at)- ا.ګړی ساعت.

ساعت ساز(sá?atsāz)-ا.ف.ساعت ساز.

ساعد(sá?ied)- ا.لیچه، لیچی،لیچ،لیځ.

ساعی(sá?Í)-ا.فا.خواړی کښ زیارمن،هاوند.

ساغر(sáğar)- ا.ټوټانکی (کاکړ) توټیالی،کوناتی.

ساق(sáq)- ا.پرکی.

ساق درخت(sáqidarxt)-ا.م.ډرۍ.

ساقط(sáqit)- ا.ص.لوپدلی.

ساقی(sáqÍ)-ا.فا.اوبی،اوبیار.

ساکت(sákit)- ص.چپ، یټخولی،غلی.

ساکن(sákin)- ص.دریدی، ولاړ.

سال (sál)- ا.کال.

سالانه(sálána)-ق.ص. کلنی، کالیځ.

سالخورده(sálxorda)- ص.م.زوړ.

سالگره(sálgira)- ا.م.تلین.

سالنامه(sálnáma)-ا.م. کال لیک، کالنی.

سالار(sálár)-ا.ص.مشر.

سالک(sálik)- ص.فا.لاربه، لارونی.

سالم(sálim)-ص.روغ،ساز.

سالوس(sálūs)-ص.ټګی، چم،چل.

سالون(sálún)-ا.لوی دالان.

سامان(sámán)-ا.سمبال، ساز.

سامعه(sámi?a)-ا.فا.اورنی.

سان(sán)- ا.دور.

سانتی متر(sántÍmitir)-ا.م.سانتی متر.

سانسور(sánsor)- ا.بدون، کوره،سانسور، کرنتیل.

ساویدن(sáwÍdan)-ا.ف. سولول،زدویل،زدوول.

سایه(sáya)- ا.سوری.

سایه بان(sáyabān)-ا.
سیوران،مینا،چتر.
سایه دار(sáyadár)-ص.
فا. بیریانی.
سایه رخ(sáyarux)- ص.
مخپسوری،سیورن،
سورلن.
سبب(sabab)- ا .
پاسونه،سوب.
سبحان(subḥan)- ا.ف.
پاکول،سپینول.
سبحه(sabḥa)- ا.تسبی.
سبد(sabad)-ا.توکری،
شنکور،سوده.
سبز(sabz)-ا.شین،زرغون.
سبز شدن(sabzš..udan)-
ا.ف.شینیدل.
سبزوخرم(subzoxuram)-
ص.م.شالیز.
سبزه زار(sabzazār)-ا.م.
شنیلی،وښیاند.
سبزی(sabzī)-ا.شینوالی.
سبزی پالک(sabzīpála)-
ا.م.چرک سابه،چرکولی.
سبزی پلو(sabzīpalaw)-
ا.م.سبونا که.

سبق(sabaq)- ا.لوست.
سبک پاچه(subukpāča)-
ص.م.درپل،سپونک،
ورکړ،درنګی.
سبک دست
(subukdast)-
ص.مر.تک لاسی.
سبوس(sūbos)-ا.څکول،
څځمک.
سپارش(sipāriš)-ا.ف.
سپارنه،زیرمه،سپارښ.
سپردن(sipurdan)-ا.ف.
سپارل.
سپند(sipand)-ا.سپیلنی،سپلنی.
ستاره(sitāra)-ا.ستوری.
ستایش(sitāyeš)-ا.ف.ستاینه.
ستم(sitam)-ا.زور،تیری،
تیرغمی،ناسازی.
ستم دیده(sitamdīda)-
ص.مف.اپوته.
ستیزه(siteza)-ا.ف.جګړه،
هوده،لانجه.
سحر(saḥar)-ا.سهار.
سحری(saḥarī)-ا.پیشلمی،
پرشمی،پسیمی.
سخاوت(saxāwat)-ا.ف.
تلوانی.

سخت(saxt)- ص. کلک.

سخت جان(saxtjān)-

ص.م. خری.

سخت گیر(saxtgīr)-

ص.م. لانجه ور.

سخن(suxan)- ا. خبره.

سخن بیهوده(suxanibehūda)-

ا.م. پرتی، چتیات.

سخن چین(suxančīn)-

ص. ما، مراسی، خبرغل.

سخن ناشنو

(suxa nnāšinaw)-

ص.فا. تورغوږی.

سخن ور(suxanwar)-

ص، ژبه ور.

سخی(saxī)-ص. بنه ځوان،

بنه ځلمی، نارینه.

سر(sar)-ا. ککره، سر.

سراپا(sarāpā)-ا.م.

سرتر پښو، جوړه.

سراسیمه(sarāsīma)-

ص.م. الویزان،

ځلبلاند، هک پک.

سرانجام(saranjām)-ق. پای.

سرآمد(sarāmad)-ص.م.

سرکرده، سرغندوی.

سرافگنده(sarafganda)-

ص.م. سرټیټ.

سرباز(sarbāz)-ص.م.

سرتیری.

سربالائی(sarbālāey)-ا.

ص. لوړه، بوکره، بریرنه.

سربراه(sarbarah)-ا.ف.

سرپه لاړه، نامی.

سربه سر(sarbasar)-ق.

سر په سر.

سربه کف(sarbakaf)-

ص.م. سرپه تلی.

سربلند(sarbuland)-

ص.م. سرلوی، سرلوړ.

سربلندی(sarbilandī)-

ص.م. سرلوړی، سرلوئی.

سربه تالاق

(sarbatālāq)-ص.م.

سرپه ځیړی، سرلاتی.

سربه خود(sarbaxod)-

ص.م. پخیل سر.

سربهوا(sarbahawā)-

ص.م. هوک، پوک، پروس.

سرپا(saripā)-ص. پښوپه سر.

سرپایانی(sarpāyānī)-

ص.م. ځور، زوړه، مخ بنکته.

سرپرست(sarparast)-

ا.ص.پالونی.

سرپناه(sarpanáh)-ا.

دناستی،ځای.

سرپوش(sarpoš)-ا.م.سرپوښ.

سرپیچیدن(sarpíčídan)-

ا.ف.سر غړول،

غاړه غړول.

سرتاسر(sartásar)-ق.

سرترسره،له یوی مخی.

سرچادر(saričádar)- ا.م.

کبره سمله.

سرچرخ (sarčarx)-

ص.م.سربدال،اګر.

سرچشمه(sarčašma)-

ا.م.سرچینه.

سرحد(sarhad)- ا.م.

بزید،ویښ،پوله،تک.

سرخاریدن(sarxárídan)-

ا.ف.سرګرول.

سرخشکان(sarxuškán)-

ا.م.سروچونی.

سرخم(sarxam)-ص.

سرځوړی،سرتیتی.

سرخمیری(sarxamírí)-

ا.م.ړینګی،کندری.

سرخوش(sarxoš)-ص.م.

بنه تار،چټ.

سرخیل(sarxel)- ا.ص.مشر.

سردار(sardár)-ا.ص.سرغندی.

سردچار(sadučár)- ص.

فا.کښیوتلی،ارځار.

سردرگم(sardargum)-

ص.م.انجړه،هوک.

سردست(saridast)-

ا.م.سم دلاسه.

سرراست (sarrást)- ص.

م.نیغ،یګانه،سرځیره.

سرراه(sarirah)-ا.م.

دلاری په سر.

سررشته(sarrišta)-ا.م.

سبمالونه.

سرزمین(sarzamín)-

ا.م.هیواد.

سرزنش(sarzaniš)-ا.ف.

زورنه،منت.

سرزور(sarzor)- ص.م.

سرتمبه،هوړی.

سرزیادی(sarziyádí)-

ق.ترونه.

سرسام(sarsám)-ا.م.باسار.

سرسبزی(sarsabzÍ)-
ص.م.زرغا.
سرسخت(sarsaxt)- ص.
م.سرتمبه،سرزوره.
سرسرکردن
(sarsarkardan)- ا.ف.
کیلول،سرسرکول.
سرشار(saršár)- ص.
تل به جی په جی،
ژی په ژی.
سرشماری(saršumárÍ)-
ا.ف.سرشمیر.
سرشناس(saršinás)-
ص.م.مخاوی.
سرشوخ(saršox)-ص.م.ډم.
سرفراز(sarfaráz)ص.
سرلوړ.
سرکرده(sarkarda)-
ا.ص.مشر.
سرگذشت(sarguzašt)-
ا.م.سړی،تودی.
سرگردان(sargardán)-
ص.م.لالوانده،
ځابلانده،لالهانده.
سرگرم(sargarm)-ص.م.
بوښت،لګیا.
سرگشته(sargašta)-ص.
م.ترهور،الویزان.
سرگم(sargum)-ص.م.
انجر،لړوم.
سرگوشی(sargošÍ)-
ا.م.غوږی،ګنګوسی.
سرگیچه(sargiča)-ا.م.اګر.
سرمایه(sarmáya)-
ا.م.پنګه،پونګه،
سنکه پانګه.
سرمشق(sarmašq)-ا.م،پټی.
سرمنزل(sarmanzil)-ا.م.
مینه،سرکنډی.
سرنگون(sarnegún)-
ص.م.نسکور.
سرنوشت(sarniwešt)-
ا.م.تندی لیک.
سرور(sarwar)-ص.سرغندی.
سروصدا(sarosadá)-
ا.م.غګ اوغوک.
سروکار(sarukár)- ا.م.
اړتړه.
سرونوک(saronok)-ا.م.
څوکه په څوکه،
خوله په خوله.

سر(sar)- ا.خواله.
سرا(sará)- ا.سرای،انګر.
سراغ(suráğ)- ا.درک،پته.
سرایدار(saráydár)-ا.ص.
ټټی،سرای.
سرخ(surx)-ص.سور،سره.
سرخ رو(surxro)-ص.م.
مخروڼ.
سرخ شدن(sarxšudan)-
ا.ف.سوریدل.
سرخ کردن(surxkardan)-
ا.ف.تییل.
سرخکان
(surxakán)-ا.شیری.
سرد(sard)- ص.سوړ،سرڅه.
سردشدن(sardšudan)-
ا.ف.سړیدل.
سردکردن
-(sardkardan)
ا.ف.سړه ول.
سردی(sardÍ)- ص.ساړه،
سرتیا.
سرش(siriš)- ا.سریښ.
سرشت(sirišt)- ا.خټه،
خورزون خوری،پنځه.
سرعت(sur?at)- ا.ف.
بیړه،تلوار.
سرفه(surfa)- ا.ټوخی.
سرفه سیاه(surfasiyáh)-
ا.م.توره ټوخله،توره غاړه.
سرک(sarak)- ا.سړک،
واټ،لویه لاره .
سرکه(sirka)-ا.سرکه،تروبی.
سرما(sarmá)-ا.ساړه،ژمی.
سرمه(surma)- ا.رانجه.
سرمه دادن(surmadádan)-
ا.ف.رنجرون،
مرغاړی،بخرومه.
سرمه ئی(surmaiÍ)-ص.
رانجن.
سرناچی(surnačÍ)-
ا.فا.سرنه یی،سرنی چی.
سرو(sarw)-ا.سبر،سبرونه.
سروآزاد(sarwiázad)-
ا.م.دنکه سبره،
نبغه سبره.
سروسهی(sarwis..ihÍ)-
ا.م.سمه سبره،
تیغه سبره.
سرود(surúd)-ا.خبره.
سرودن(surrúdan)-
ا.ف. بدلی ویل.
سرور(surúr)-ا.ف.خوښی.

سره(sara)-ص. کره،بوب.

سزا(sazá)- ا.انډول،بدله، هدار(پاداش بدی).

سُست(sust)-ص.اومړی، پوست،شلټ.

سره کردن(sarakardan)- ا.ف.کره کول.

سست رفتار(sustraftár)- ص.م.مته.

سست وبیکار (sustubekár)- ص.م.مړتت، جابخی،شاړی واړی.

سطل(satil)- ا.بالتی.

سعادت(sa?ádat)- ا.ف. نیکبختی شارمنی، برخه منی،نیک مرغی.

سفارش(safariš)-ا.ف. زیرمه،سپارښت.

سفر(safar)-ا.یون،سپر.

سفر کردن(safarkardan)- ا.ف.یون کول.

سفره(sufra)-ا.شخولی.

سفرهٔ آردی(sufrayárdí)- ا.م. کندری، کوندری.

سفید(safed)-ص.سپین.

سقط(siqt)- ا.ف.اچولی، نخسانی،زیانی.

سقف(saqf)-ا.چت،پشتول.

سقوط(suqút)-ا.ف.لویدل.

سکته(sakta)- ا.کړم.

سکونت(sukúnat)- ا.ف.استوکه،اوسید نه، میشته.

سگ(sag)- ا.سپی.

سگ رمه(sagirama)- ا.م.خډل.

سل(sil)-ا.ډک،مړه خوړ، نری رنځ.

سلاح(saláh)-ا.وسله،درسته.

سلامت(salámat)-ا.ف. روغتیا.

سلسله(silsila)-ا.څیړه،لړهید.

سلطنت(saltanat)- ا.ف. تولواکی.

سلطه(sulta)-ا.ف.واک.

سلیقه(salíqa)-ا.خورزون،خته.

سم(sum)-ا.سوه.

سمارق(samáruq)-ا. پوځکی،پریړه،حزمیړی.

سمت(samt)- ا.خوا،لور،پلو.

سن(sin)-ا.عمر،منګ.

سنبل(sunbul)-ا.ځنی،ځنی، کوکو.

سنبله(sunbula)-ا.وږی.

سنجاق(sinjáq)-ا.ستنګ.

سنجش(sanjiš)- ا.ف.پرتله.

سنګ(sang)-ا.تیږه.

سنګ پا(sangipá)-

ا.م.کنګر،پیلو،زیږه،تیږه.

سنګ پشت(sangpušt)-

ا.م. شنمشتی،میچنی.

سنګچل(sangčil)-ا.ګاتی.

سنګ چونه(sangičuna)-

ا.م.پسته ګاګره، چوتی تیږه.

سنګدان مرغ (sangdánimurğ)-

ا.م.شاتینکه،تینګه،ګډړک.

سنګ دست(sangidast)-

ا.م.دلاس تیږه.

سنګ ذغال(sangizuğál)-

ا.م.سکورکانی.

سنګریزه(sangreza)-

ا.ګاتي،وړی تیږی.

سنګسار(sangsár)-

ا.م.ډبروژنه.

سنګ کش(sangkaš)-

ا.فا.ډبری والا،ګرګی.

سنګک(sangak)- ا.ص.

ص.متکر،متکور.

سنګلاخ(sangláx)-ا.ګار، ډبرین،تراړه.

سنګ مثانه(sangimsána)-

پوکانی،ډبره مثانه.

سنګ مرمر(sagimarmar)-

ا. م.مرمرکانی، سپینه تیږه.

سنګینی(sangíni)-

ص.ن.درناوی، توله،وزمینی.

سنګر(sangar)- ا.مورچل، سلته،سنګړه،څوکی.

سنګین(sangín)- ص.ن. دروند،وزمین.

سنه(sana)- ا.کال.

سنین(sinín)- ا.جم.کلونه.

سو(su)- ا.طرف،لور،خوا،پلو.

سواحل(sawáhil)- ا.جم. سین غاړی.

سوادخوان(sawādxān)- ا.فا.لوستی،لستونی.

سوار(sawār)- ا.فا.سپور.

سوارکار(sawārkār)-ص.فا. سپرلونی،سپرکښ.

سواری(sawārī)- ا.ف. سولی،سپارلی،سورلی.

سوال(sawāl)-ا.غوښتل.

سوال(sawāl)- ا.پوښتنه.

سوانح(sawāneh)-ا.بیری، ژوند لیک.

سوخت دل(suxtidil)-ا. ف.کوې،زړه سوی.

سوخته گی(suxtagī)-ا. ف.سوی.

سوخته(soxta)-ا.مف. سوځیدل.

سود(sūd)- ا.ګټه،وټه.

سودائی(sawdāey)- ص.م.تورانی،سودائی.

سودخور(suodxor)- ص. فا.سوائی،جرکانی.

سوراخ(surāx)- ا.مور.

سوراخ سوراخ (sūrāxsūrāx)-ا.م.سوری، سوری.

سوراخ کردن (sūrāxkardan)-ا.ف. سوری کول.

سوراخ شدن(sūrāxšudan)- ا.ف.سوری کیدل.

سوزاک(suzāk)-ا.سوځی.

سوزش(sozeš)-ا.ف.سوی، سوخت.

سوزن(sozan)- ا.ستن.

سوزن لحاف دوزی (suzanilihāfdozī)- ا.م.نمارې ستن.

سوگ(sog)- ا.ویر.

سوگوار(sogwār)- ص. ویرژړلی.

سوگند(sawgand)- ا. لوړه،لو،قسم.

سوهان(sohān)- ا.سوهن ، چوسار.

سوظن(so?izan)- ص.م. بغیرنه.

سهو(sahw)- ا.ف.تیروتنه.

سهولت(suholat)- ا.ف. سوانه،سویت،آسانتیا.

سی(sī)- ا.ع.دیرش.

سیاه(seyáh)- ص.تور.

ستاره(sitára)- ا.کرځند،
ستوری.

سیاه بخت(siyáhbaxt)-
ص.م.ناګرانه،
کوته ,کریابه.

سیاه چاه(siyáhčah)- ا.
م.تورکندل.

سیادانه(siyádána)-ا.
تورواتجه.

سیاه کار(siyáhkár)-ص.م.
بدلامی،بدلمنی.

سیاه کاسه(siyáhkása)-
ص.م.بخیل،وچ لاسی.

سیب(seb)- ا.مېوه.

سیب زمینی(sebizamíní)-
ا.م.پټاټی،کچالو.

سیخ بافت(síxibáft)-
ا.م.سپرغکی،سبیته.

سیرآمدن(siráámadan)-
ا.ف.تنګیدل،
پځان راتلل.

سیرچشم(serčašm)-ص.
مور ستړکی.

سیرشدن(sersudan)-
ا.ف.مړیدل.

سیرکردن(serkardan)-
ا.ف.مړول.

سیستم(sístum)- ا.ښکر.

سیل(sel)- ا.نیز،توی،سیلاو.

سیمرغ(símurğ)- ا.
ورک مرغه.

سینه بغل(sínabağal)-
ا.م.سکاروی.

سینه تنگی(sínatangí)-
ا.م.سیاره،آزاری،
دبه،سالنډی.

ketabton.com : The Digital Library

ش

شاباش(šabāš)- ا.اشکی. شاباش

شاتوت(šātūt)- ا.م توه.

شاخ (šāx)- ا.څانګه.

شاخ آهو(šāxiāhú)- ا.م.
د هوسی بنکر.

شاخچه(šāxča)- مچرکی،
لک کی.

شاخدار(šāxdār)-بنکره ور.

شاخه(šāxa)- ا.منډه.

شاد(šād)- ص.خوشحاله.

شاداب(šādāb)-ا.ف.ترو تازه
بنالیز،پخټ.

شاد شدن(šādšudan)-
ا.ف.خوشحالیدل.

شادمان(šādmān)- ص.
خوشحال.خوښ.

شادمانی(šādmānī)-ص.
خوشحالی.

شادی(šādī)- ص.خوشحالی،
خوشالتیا.

شار (šār)- ا.بنار.

شاراندن(šārāndan)-
ا.ف.شړل.

شارستان(šāristān)- ا.بنار.

شاریدن(šārīdan)-ا.ف.تویدل.

شاعر(šā'ir)- ا.فا.شاعر.

شاکی(šākī)-ا.فا.مانی جن.

شاگرد(šāgrd)- ا.ص.
زده کوونکی.چونی.

شال (šāl)- ا.شړی.

شالاق(šālāq)- ص.قید
پکتن،ناکراره.

شالوده(šālūda)- ا.آره،
رده،بیته،بنسټ.

شالی (šālī)- ا.شالی. شلوی

شام(šām)- ا.مابنام.

شامل(šámel)-ا.فا.ګډ،ډلی
خمسور.
شاندار(šandár)-ص.پرتمین
پتمن.
شانزده(šánzda)-ا.ع.شپاړس.
شانه(šána)- ا.ږنځ،مګنز.
شاه(šáh)- ا.پاسوال.
شاه خیل(šáhxel)-ا.م.ورا.
شاه هراه(šáhráh)- ا.م.
لویه لاره.
شاهزاده(šáhzáda)-ا.م.
شاه زوی.
شاهرگ(šáhrag)-ا.م.
ښا رګی،ښاګونه.
شاه کار(šáhkár)-ا.م.
پخه چاره،پوخ کار.
شاهد(šáhd)- ا.شها،شهی.
شایسته(šáysta)-ص.وړباب.
شاید(šáyad)- ا.ص.ښایي.
شایستگی(šáyestagÍ)-
ا.ف.وړتیا.
شایع شدن(šáy?šudan)-
ا.ف.خپریدل.
شایق(šáyiq)- ا.لیوال.
شب(šab)- ا.شپه.

شباروز(šabároz)-ا.م.
شپه ورځ.
شبانه(šabána)- ا.شپنی،
برنی،زیرنی.
شب برات(šabibarát)-
ا.ف.دبرات شپه.
شب بو(šabbo)-ا.م.شبی.
شب پرک(šabparak)-
ا.م.کتبیز،ځکالکی،ځکاکی.
شب حنا(šabihiná)-ا.م.
دنکریزوشپه.
شب خیز(šabxez)- ص.فا.
شوګیر،شپه لتوی.
شب قدر(šabiqadr)-ا.م.
دقدرشپه.
شب کور(šabkor)- ص.م.
شپه ړوندی،شپیلندر.
شب معراج(šabimi?ráj)-
ا.م.د معراج شپه.
شب مهتاب(šabimahtáb)-
ا.م.سپنګی،دسپوژمۍ شپه.
شبان(šubán)- ا.شپون.
شباهت(šabáhat)-ا.ف.
سکه،ورته.
شبدر(šabdar)- ا.شوتله.
شبنم(šabnam)-ا.م.پرخه.

شتاب(šitāb)-ا.ف.تلوار،بیړه.
شتر(šuture)- ا.اوښ.
شترمرغ(šuturmurğ)-
ا.م.اوښ مرغۍ
شجاع(šujā?)-ص.دلاور،
زړه ور.
شخ(šax)- ص.کلک.
شخص(šaxs)- ا.سړی.
شخصی(šaxsī)- ا.ځانګړی.
شخصیت(šaxsiyat)-ا.
سړی توب.
شدت(šiddət)-ا.ف.کاوړه،غصه
شدن(šudan)- ا.ف.کیدل.
شدیار(šidyar)-ا.سادین شدیاره.
شر(šar)- ص.بد،نابوده.
شرانگیختن(šarangextan)-
ا.ف.شرجوړول.
شروشور(šarušor)-ا.م.
هاها،شورماشور.
شراب(šarāb)- ا.شومنی،شراب.
شرابخوردن(šarabxordan)-
ا.ف شراب وهل ،
شراب خوړل.
شرابی(šarābī)ص،بدالی،
بدزی.
شرافت(šarāfat)-ا.ف.لوئی.

شراکت(šarākat)-ا.ف.
ګډون.
شرایط(šarāyet)-ا.شرتونه.
شرف(šaraf)-ا.ف.لوئی.
شرق(šarq)-ا.ف.خاتیز،ختیز.
شرکا(šurakā)-ا.جم،شریکان.
شرکت(širkat)-ا.ف.ګډون.
شرماندن(šarmāndan)-
ا.ف.شرمول.
شرم حضور
(šarmehozūr)-ا.م.دمخی آبا.

شرمسار(šarmsār)-ص.
خړ،خنګ.
شرمنده(šarminda)-ص.
پیکه،خړ.
شرمیدن(šarmīdan)-
ا.ف.خړیدل.
شریعت(šarī?at)-ا.حق،
دخدای لار.
شریف (šarīf)- ص.لوی.
شریک(šarīk)-ص.مل اندیوال.
شستن(šustan)-ا.ف.مینځل.
شش (šaš)-ا.شپږ.
شعاع (šu?ā?)- ا.رڼا.توا.

شعبان(šaʔbán)-ا.
د برات میاشت.
شعبده(šuʔbada)-ا.
کوډ لوبه.
شعبه (šuʔba)- ا.څانګه.
شعور(šuʔúr)-ا.ف.سړ،زیا.
شغال (šaǧál)-ا.سورلنډی،ګیډړ.
شفاء(šafáʔ)- ا.ف.روغتیا.
شفاعت(šafáʔat)-ا.ف.
مخ اړونه.
شفتالو(šaftálú)-ا.شوتالو.
شفتل(šaftal)-ا.شوتله.
شق(šaq)-ا.چو،چاوده.
شقایق(šaqáyeq)-ا.ریدی.
شک(šak)-ا.خرخښه،وټ بک.
شکایت(šikáyat)-ا.ف.مانه.
شکر گزار(šukurguzár)-
ص.فا ښه منونکی.
شکست(šikast)-ا.ف.ماته.
شکست دادن
(šikastdádan)-ا.ف.
ماته ورکول.
شکست و ریخت
(šikastorix ɫ)-ا.م.کنډو کپر.
شکستن(sikastan)-
ا.ف.ماتول.

شکسته(šikasta)-ا.مف.
مات.
شکسته حال
(šikastahál)-ص.مف.
کومن،کړمن.
شکسته نفس
(šikastanafs)-ص.مف.کمینی.
شکل (šakil)-ا.ابیرات،څیره.
شکم (šikam)-ا.نس،ګیډه.
شکم انداختن
(šikamandáxtan)-
ا.ف.خیټه اچول.
شکمبو(šikambú)- ص.
خیټو،خیټور.
شکمبه(šikamba)-ا.لری.
شکنجه(šekaja)- ا.کاړه.
شکوه(šukuh)- ا.پتمن.
شگوفه(šugúfa)-ا.
غوړوکی،غوټی.
شکیب(šikeb)-ا.سکته،پیڅه.
شکیبا(šikebá)-ص.فا.
پیڅونکی،سکته کونکی.
شکیبائی(šikebáyÍ)-ص.
سکتیا،پیڅه.
شگاف(šigáf)-ا.سوری.

شگافتن (šigáftan)-ا.ف.
سوری کول.
شگفتن (šuguftan)-ا.ف.
سپړیدل،غویدل.
شگفته (šugufta)-ص.مف.
غوړیدلی.
شگور (šugúr)-ا.شکری،
امبولی،شکور.
شگون (šugún)-ا.ښاکوم،
مرغ اودم.
شل (šal)-ص.مړاوی.
شلاق (šalláq)-ا.تراټ،متروکه.
شلغم (šalǧam)-ا.ټیپر،ښکړی.
شما (šumá)- ض.تاسی.
شمار (šumár)- ا.شمیر.
شماره (šumára)-شمیر.
شمال (šamál)- ا.لمرښ،
شمال،دمړوخوا.
شمال (šamál)-ا.ورښ،باد،سیلی.
شمالک (šamálak)-
ا.الویښ،وژمه.
شمردن (šumurdan)-
ا.ف.شمیرل.
شمس (šams)-ا.لمر،نور،نمر.
شمشیر (šamšer)-ا.توره.

شمشیر بازی
(šamšerbázÍ)-ا.ف.څورنګ.
شمع (šam?a)- ا.موم باتی،شم.
شمعدان (šam?adán)-
ا.م.دیوټ.
شمله (šamla)-ا.شکلی،شمله.
شمول (šumúl)-ا.ف.راټول.
شنا (siná)-ا.لمبو،لامبو.
شنا کردن (šinákardan)-
ا.ف.لامبووهل.
شناور (šináwar)-ص.فا.لامبوزن.
شناختن (šináxtan)-ا.ف.
پیژند ل.
شناس (šinás)-ا.ف.پیژندګلوی.
شناسا (šinásá)-ص.فا.پیژاندوی.
شناساندن (šinásándan)-
ا.ف.پیژندول.
شناسائی (šinásáey)-ا.ف.
پیژندګلوی،شناخت.
شنبه (šanba)- ا.روزاول
هفته،دخالی ورځ.
شنوا (šinawá)-
ص.فا.اوریدونکی.
شنوانیدن (šinawánÍdan)-
ا.ف.آوریدل
شنیدن (šunÍdan)-ا.ف.اوریدل.

شنیده(šunÍda)-ا.ف.اوریدلی.
شو(šaw)- ا.شپه.
شوخ(šox)- ص.نارام.
خشنگ،برند.
شور(šor)- مالګن.
شوربخت(šorbaxt)-
ص.اسی،بی بخره.
شور چشم(šorčašm)-
ص.رنډسترګی،
غړندی،بدسرګی.
شوردادن(šordádan)-
ا.ف.لړل،ښورول،
بمول.
شورش(šoriš)-ا.ف.بلوا،
اله ګوله،غاوغړه.
شوربا(šorbá)-ا.زومنه،شوروا،
زیمنه.
شوره زار(šorazár)- ا.م.
شورنده،ښوره ماغه،
ښرینه.
شوق(šawq)- ا.ناټ مینه.
شوکت(šawkat)-ا.برم،دباب.
شوهر(šawhar)- ا.میړه،
خاوند،څښتن.
شویست(šoyest)-ا.څانښت.
شهادت(šahádat)-أ.ف.
شهیدیدل.

شهادتنامه
(šahádatnáma)-
ا.م بری لیک.
شهامت(šahámat)- ا.ف.
مړانه،میړانه.
شهر(šahr)- ا.بنار.
شهری(šahrÍ)-ا.بناری.
شهرت(šuhrat)-ا.اوځارنه،
اشوال.
شیار(šayár)-ا.شدیاره،سادین.
شیخ(šayx)-ا.زوړ،بلوا.
شیر(šer)-ا.زمری.
شیرخدا(šerixudá)-ا.م.
شیردخدای،د خدای
زمری علی (رض).
شیردل(šerdil)-ص.م.دلاور.
شیرمرد(šermard)-ص.م.
میړنی.
شیربرنج(šÍrbirinj)-
ا.م.شوده وریجې.
شیرچوشک(šÍrčošak)-
ا.م.څوښی،ځبیښک.
شیرخور(šÍrxor)-ص.فا.
تشدی،تې روی.
شیردانی(šÍrdánÍ)-ا.م.
شیرلوښی،جوری.

شیردان(šĬrdán)-ا.م.
سیلی،شوانه،څخنکی.
شیرسوخته(šĬrsoxta)-
ص.م.وچموری،خواستنی.
شیرفروش(šĬrfuroš)-ا.فا.
شودی والا،
شدی خرڅونکی،
شدی پلورو نکی.
شیرگرم(šĬrigarm)-ا.م.
نرم،هن،تودوکی.
شیرمست(šĬrmast)-
ص.م.بنالیز،خرمیتی.
شیری(šĬrĬ)-ص.پیوره.
شیره(šĬra)-ا.زښا،دوښا.

شیرهٔ گندم
(šĬraygandum)-ا.م.پوڅکه.
شیرین(šĬrĬn)-ص.خوږ.
شیرین شدن
(šĬrĬnšudan)-ا.ف.خوږیدل.
شیرین کردن
(šĬrĬnkardan)-خوږول.
شیرینی(šĬrĬnĬ)-ا.خوږوالی.
شیرینیِ خوری
(šĬrĬnĬxorĬ)-ا.م.کوزده.
شیطان(šaytán)-ا.بنیاره،شیتان.
شیون(šaywan)-ا.ژړا.ویر،
انکولا.

ketabton.com - The Digital Library

ص

صابر(sábir)-ا.فا.پیځمایی، پیځو،سکتی.

صابون(sábūn)-ا.سابن.

صاحب(sáhib)-ص.فا مل،یار.

صاحب خانه (sáhibxána)-ا.م.کوربه.

صادر(sádir)-ا.فا.لیږل.

صادق(sádiq)-ا.فا.لوړ،رښتونی.

صاف(sáf)-ص.بی غش،روان.

صاف دل(sáfdil)-ص.م. پیښین زړی.

صاف کردن (sáfkardan)-ا.ف.سپینول.

صالح(sálih)-ص.سپین روبی.

صبا(sabá)-ا.وړمه.

صبح صادق (subhisádiq)-ا.م.کهیځ، سپین کهیځ.

صبح کاذب (subhikázib)- سور،کهیځ.

صبر(sabr)-ا.ف.پیخی،سکته.

صبر کردن(sabrkardan)- ا.ف.پیخه کول، سکته کول.

صبور(sabúr)-ص.پیځالی.

صحابه(sahába)-ا.ملـه،ملګری.

صحاف(sahháf)- ا.ص. دوتنیار،کتاب پلور.

صحبت(sohbat)-ا.ف.مرکه.

صحت(sihat)-ا.ف.روغتیا.

صحت شدن(sihatšudan)- ا.ف.روغیدل،جوړیدل.

صحت وسلامت (sihatosalámat)-ص.م. جک جوړ،روغ،رمټ.

صحرا(sahrá)-ا.ډاګ.

صحرائی(saḥraeَ)-ا.
بیدیانی، کاړی.
صحیح(saَheَh)-ص.جوړ،روغ.
صحیح و سالم
(saَheَhosaَlim)-ص.م.تکړه
وروغ رمی.
صدهزار (sadhazaَr)-
ا.سل زره.
صدا(sadaَ)-ا.ږغ،غږ.
صداکردن(sadâkardan)-
ا.ف.غږ.کول.
صدای تفنگ
(sadaَytufang)-ا.م.ډز.
صدارت(sidaَrat)-ا.ف.
برناستی.
صداقت(sidaَqat)-ا.ف.
رښتینولی.
صدراعظم
(sadria?zam)-
ا.لوی واکوال.
صدف(sadaf)-ا سپی.
صدیق(sidIq)-ص.رښتین.
صراحت(saraَhat)-ا.ف.
څرګندتیا.

صراط مستقیم
(sirátimustaqIm)-ا.م.
سمه لاره.
صراف(saraَf)-ا.کره،سراپ.
صرف(sirf)-ص.یوازی،تش.
صرف نظر(sarfinazar)-
ا.م.پرې ښودل.
صرفه(sarfa)-ا.سپمساوګټه.
صلا(salaَ)-ا.ست.
صلات(salaَt)-ا.لمونځ.
صلاکار(salákaَr)-ا.م.
ښه سړی.
صلاحیت(salaَhiyat)-ا.ف.
ښه واله.
صلح(sulh)-ا.روغه جوړه.
صنایع (sanaَy?)-ا.چاری.
صندلی(sandalÍ)-ا.سندلی.
صندوق(sandoq)-تونې،
سندوخ.
صندوقچه(sandoqča)-ا.
سندوخچه.
صواب(sawaَb)-ص.سم.
صورت(sūrat)-ا.پیکرونقش.

صورت گر(suratgar)-
ص.م. کښيديار.

صيد(sayd)-ا.ف. ښکارون.

صيد کردن(saydkardan)-
ښکارول،ونيا.

صيد گاه(saydgāh)-ا.م.
شکارځای.

صيقل(sayqal)-ص.رونی.

صيقل کردن
(sayqalkardan)-ا.ف.رونول.

صيقل گر(sayqalgar)-
ص.فا.رونونی.

صنم(sanam)-ا.ختکی،
خت ، بت

ض

ضابط(zābit)-ا.فا.زمیری، سائنډوی.

ضامن(zāmin)-ا.فا.ضمانی، ضمانو.

ضایع(zāyi?)-ص.ګار،توی.

ضبط(zabt)-ا.ف.ساتنه.

ضجر(zajir)-ا.ف.ساړوبی، چنګاس.

ضجه (zaja)-ا.خواشینی، ګورملي.

ضحاک(zaḥak)-ا.خنداوو.

ضحک(zuḥak)-ا.ف.خندا.

ضخیم(zaxīm)-م.ص.کوږ،خولی.

ضخامت(zaxāmat)-ا.ف. پلنوالی،پریږوالە.

ضد(zid)-ص.هود،کست.

ضدیت(zidiyat)-ا.ف. هوډه،هته.

ضر(zar)-ص.زلل،کاوان.

ضراء (? zará)-ا.زیار،کړاو.

ضرب(zarb)-ا.ف.وهل.

ضرب المثل (zarbulmasal)-ا.ف.متل.

ضربت(zarbat)-ا.ګزار،ګوزار.

ضربه(zarba)-ا.ګراز،ګوزار.

ضرر(zarar)-ا.تاوان.

ضرع(zar?)-ا.غولانځه.

ضرع(zar?)-ا.زواری.

ضرور(zarúr)-ص.هرومرو.

ضرورت(zarúrat)-ا.اله حاله.

ضریر(zarīr)-ص.ړوند.

ضعف(za?f)-ا.ف.انتیا،زمولتیا.

ضعیف(zaīf)-ص.بزغنجر،زهیر.

ضعیف الابصر (za?ifulabsar)-ص.م.بن،ونستر ګی.

ضعیف الاعصاب
-(za?Ífula?sáb)
ص.م.مرانجا.
ضعیف البنیه
-(za?Ífulbunya)
ص.م.بزعنجر،مرکندی.
ضعیف و لاغر
-(za?Ífolāğar)
ص.م.
خوار،خوارکی.
ضعیف شدن
(za?Ífsudan)-ا.ف.زهیریدل.
ضغن(ziğan)-ا.رخی.
ضلال(zalál)-ا.ف.بیلارتوب.
ضلالت(zalálat)-ا.ف.
بیلارتوب.
ضلع(zul)-ا.پوشتی.
ضلیل(zalíl)-ص.ورک لاری.
ضم(zam)-ا.ف.پوری کول.
ضمان(zamān)-ا.ف.
ضمانه،لاسورکول.
ضمانت(zamānat)-ا.ف.
ضمانه،لا سورکول.
ضمات خط
-(zamānatxat)
ا.م.ضمانه لیک.
ضمایر(zamáier)-ا.جم.
زړونه،ضمیرنه.

ضمن(zimn)-ا.تر منځ،مینځ.
ضمنا(zimnan)-ق.په ترځ،
په مینځ.
ضمه(zama)-ا.پیښ.
ضمیر(zamír)-ا.زړه،زړونه.
ضمیمه(zamíma)-ص.
ورپوری،ورسره.
ضمین(zamín)-ص.ضمانه،
لاس شوی.
ضنت(zinat)-ص.کروتی،
شومی.
ضواهک(zawáhik)-ا.راړی.
ضور(zúr)-لوړه.
ضیاء(zía?)-ا.رڼا،رونا.
ضیاع(zíyá?)- ست،ګار.
ضیغم(zayğam)-ا.زمری.
ضیافت(zíyáfat)-ا.ف.
میلمستیا.
ضیق(zíq)-ا.ف.تنګ.
ضیق النفاس
-(zíqonnafás)
ا.م.سالنډی،سیاره.

ketabton.com - The Digital Library

ط

طاس (tās)-ا.کتوری.

طاعت(tá?at)-ا.ف.

غاړه ایښودل.

طاعون(tā?ūn)-ا.تاون،طاعون.

طاغوت(tāğūt)-ا.بود،بوت.

طاق(tāq)-ا.کوښیځ.

طاق(tāq)-ا.ناتکی.تاک.

طاقت(tāqat)-وس.برم.

طاقچه(tāqča)-تاخچه،شیلکی.

طالب(tālib)-ا.فا.غوښتونی.

طالعمند(tāli?mand)-

ص.فا.تالی،پانړی.

طامع(tāme?)-ص.سولن.

طاوس(tāwūs) -ا.میور.

طایر (tāyer) ا.الوتونکی.

طایف (tāyef)-ص.فا.

جاریدونی.

طایفه(tāyefa)-ا.توکم،خیل.

طب(tib)-ا.درملی،پوهه.

طباخ(tabāx)-ا.پخونکی،پخونی.

طباعت(tabā?at)-ا.تاپول،

چاپیدل.

طبراق(tabrāq)-ا.لیوی،

شخولی.

طبع(tab?)-ا.پنځون،خټه.

طبع کردن(tab?kardan)-

ا.ف.تاپول.

طبق(tibq)-ا.سم،اسل.

طبقه(tabaqa)-ا.پوړ.

طبل(tabl)-تمبل،ډانکه.

طبله(tbla)-دکړه،تبله.

طبیب(tabīb)-ا.درملی.

طبیعت(tabī?at)-ا.

خورزون،پنځ.

طراح(tarāh)-فا. کښيدګر.
طراحی(tarāhī)-ا.ف.توری.
طرار(tarār)-ا.ګنډکپ.
طراوت(tarāwat)-ص.
بښيرازی.
طرب(tarab)-ا.ف.بنادی.
طرح(tarh)-ا.ف.راز،رنځور
چم.
طرد(tard)-ا.ف.رټل،شړل.
طرز(tarz)-ا.کړه وړه.
طرف(taraf)-ا.څنده،ژړه
طرفدار (tarafdār)-ص.فا.
ګند،پلوی.
طرفه(turfa)-ا.رپ،څمبل،
ځمل.
طرفة العين
(turfatul?ayn)-ا.
دسترګی رپ.
طرق(turuq)-ا.لاری.
طره(tura)-ا.پیکی،ځوټکی.
طریق(tarīq)-ا.لار،لیاره.
طشت(tašt)-ا.کنډا،کوندا.
طعام (ta?ām) ا. خواړه.

طعم(ta?m)-خوند.
طعمه(tu?ma)-ا.توحه،نموړه.
طعن(ta?:n)-ا.څانګه وهل.
طغیان(tuğyān)-ا.ف.سرغړنه.
طفل(tifil)-ا.وړوکی.
طفولیت(tufulyat)-ا.
الکینه،وړه کینه.
طفیل(tufayl)-ا.پیل،مخ،برکت.
طلاق(talāq)-ا.خوشی کیدل.
طلاق دادن
(talāqdādan)-ا.ف.پریښودل.
طلایه(tilāya)-ا.مخ.څرک.
طلب(talab)-ا.ف.غوښتنه.
طلسم(tilsm)-ا.کوډ چل.
طلعت(tala?t)-ا.مخ،څیره.
طلوع(?tulū)-خاته،لمرخاته.
طماع(?tamā)-ص.سولند،
تمائی.
طمطراق(tumturāq)-ا.
کړوبړ،رباب.
طمع(?tama)-ا.ف.سوله،لیواله.
طناب(tanāb)-ا.وانبکی،تناو.
طناز(tanāz)-ص.پیکل،طناو.
طنز(tanz)-ا.پیغور.

طنطنه(tantana)-ا.ف.
شمشمه،سامانه.
طواف(tawáf)-ا.ف.جاریدل
تاویدل.
طوبی(túbá)-ا.وږم.
طوایف(tawáyef)-ا.پښی،
توکمونه،کامونه.
طور(túr)-ا.غر.
طوطی(totÍ)-ا.توتی.
طوقک(tawqak)ا.ګروه،
ګرازه.
طول(túle)-ا.ف.اوږدوالە.

طولانی(túlányÍ)-ص.اوږد.
طومار(tűmár)-ا.کوړی،تومار.
طویل(tawÍl)-ص.اوږد.
طویله (tawela)-ا.بنه،تبیله.
طهارت(tahárat)-ا.ف.
سپیڅلتیا.
طیاره(tayára)-ا.الوتکه.
طیر(tayr)-ا.مرغه.
طیور(tuyűr)ا.جم.مرغان،
مرغه.

ketabton.com - The Digital Library

ظ

ظالم(zālim)-ا.فا.زلال،خونکار.
ظاهر(zāhir)-ص.بنکاره.
ظاهر شدن (zāhiršudan)-
ا.ف.څرګندیدل.
ظاهر کردن(zāhirkardan)-
ا.ف.څرګندول.
ظاهری(zāhirī)-ص.بنکاره.
ظرافت(zarāfat)-ص.
ځیرتیا،ځیرکتیا.
ظرف(zarf)-ا.لوښی.
ظرف شکسته گلی
(zarfišikastaigilī)-
ا.م.کنډول.
ظرف گلی (zarfigilī)-ا.م.
خورین.
ظرافاء(zarafā')-ا.جم.
غوریالی.
ظروف(zurūf)-ا.لوښی،کالی.
ظعن(z?n)-ا.ف.لښل،لیږدیدل.

ظفر(zafar)-ا.ف.بری،سوبه.
ظل(zil)-ا.سوری.
ظلال(zalāl)-ا.سورن،سیورن.
ظلم(zulm)-ا.ف.شپیسانه،
تیرغمی.
ظلمات(zulumāt)-ا.
توری،تیاری.
ظلمت(zulmat)-ا.ص.تیاره،
تورتم.
ظلوم(zulūm)-ص.زلنده،
تیرغمونی.
ظلم کردن (zulmkardan)-
ا.ف.تیری کول.
ظله(zila)-ا.چتری،سیورن.
ظن(zan)-ا.ف.اتکل زام.
ظهر(zuhr)-ا.برطی،ماپښین.
ظهور(zuhūr)-ا.ف.څرګندیدل.
ظهیر(zahīr)-ص.ملاتړ،
مرستیال.

ketabton.com - The Digital Library

ع

عابد(?ábid)-ا.فا.ربپالی،منی.

عابر(?ábir)-ا.فا.تلونکی،لاروی.

عاجز(?ájiz)-ص.خوارکی، بی وزلی.

عاجل(?ájil)-ا.فا. بیړه کوونکی،بیړندوکی.

عادت(?ádat)-ا.غونی،خوی.

عادل(?ádil)- ا.فا.نیاوی.

عار (?ár) ا.پیغور،شرم،غور.

عارض(?áriz)-ا.فا.بارخو، غومبوری.

عارضه(?áriza)-ا.فا.پیښنه، غوړیکه.

عارف(?árif)-ا.فا.پیژندوی، پیشرندګلوی.

عاری(?árÍ)-ص.لخ،لغړ.

عاشق(?ášiq)-ا.فا.مین.

عاشقی(?ášiqÍ)-ص.ن. مینتوب.

عاشورا(?ášúrá)-ا.لسمه، دهه،دمحرم دهه.

عاصم(?ásim)-ا.فا.ساتونکی.

عاصی(?ásiÍ)-ا.فا.ربالی،ګرم.

عاطفت(?átifat)-ا.فا. پیرزوینه.

عافیت(?áfiyat)-ا.ف. روغتیا،اوساینه.

عاقبت(?áqibat)-ا.پای، وروسته.

عاقل(?áqil)-ص.هوښیار.

عالم(?álim)-ا.فا.پوه،پوهاند،ملا.

عالی(?álÍ)-ص.لوړ،هسک.

عالیقدر(?álÍqadr)-ا.مر. لوړروبی.

عالی همت(?álÍhimat)- ص.مر.میړنی،لوړهمت.

عام(?ám)-ا.فا.وګړی، خوشکی،عام.

عامی(?ámí)-ص.ن.نالوستی.

عایدات(?áydát)-ا.جم.

راتله،گټه.

عباد(?ibād)-ا.ج.سړی،

دخدای بنده ګان.

عبادت(?ibādat)-ا.ف.

ربیالی،خدای یا دول.

عبث(?abas)-ا.ف.خوشی،چتی.

عبرت(?ibrat)-ا.پانیات،پند.

عبودیت(?abūdeyat)-

ا.ف.مریی توب.

عتیق(?atīq)-ص.ساهو،زوړ،

پخوانی.

عثمان(?usmān)-ا.عثمان(رض)

عجب(?ajab)-ص.تماشه

شند ه،عجب.

عجایب(?ajáyeb)-ص.شندی.

عجوز(?ajūz)-ا.ف.بډی،زړه.

عداد(?adād)-ا.شمیرل،شمار.

عدالت(?adálat)-ا.ف.

نیاوګلوی.

عداوت(?adáwat)-ا.ف.

دښمنی،میرځی،بدی.

عدل(?adil)- ا.نیاو،نیکنه.

عدو(?adū)-ا.ص.دښمن.

عذاب(?azáb)-ا.خور،ربړ،

زیاد.

عذار(?uzár)-ا.بارخو.

عذر(?uzur)-ا.ف.هیری،

سیله،ننواته.

عذرا(?uzrā)-ص.پیغله.

عرابه(?arába)-ا.درګړ،پل،

ارابه.

عرایض(?aráyez)- ا.جم.

عریضی.

عرصات(?arasāt)-ا.جم.

لویه ورځ.قیامت.

عرض(?arz)-ا.ف.سور،پسور.

عرصه(?arsa)-ا.پاڼګ.

عرضه(?arza)-ا.څرګندول.

عرفات(?arafát)-ا.عرفات.

عرفان(?irfān)-ا.پیژندنه.

عرق(?araq)-ا.خوله.

عرق آلود(?araqālúd)-

ص.مر.خولجن،خولن.

عرق کردن

(?araqkardan)-

ا.ف.خولی کیدل،

پیکه کیدل.

عروج(?urúj)-ا.ف.

پورته ختل.

عروس(?arús)-ا.ص.ناوی.
عروسک(?arúsak)-ا.
نانځکه،ناوکی.
عروسی(?arúsí)-ا.ف.واده.
عریان(?uryán)-ص.لخ،
لوخ،لغړ.
عریض(?aríz)-ص.سره ور،
سوره ور.
عزازیل(?azázíl)-ا.عزازیل،
دشیطان نوم.
عزت(?izat)-ا.ف.پټ،
درناوی پتمن.
عزل(?azl)-ا.ف.له کاره ویستل.
عزم(?azm)-ا.ف.کسد،هود،
انګڅه.
عزیز(?azíz)-ص.زورور،
ګران،ناوبات.
عسکر(?askar)-ا.ص.
زمریال،عسکر.
عسل(?asal)- ا.ګبینه،اسل.
عشاق(?uśáq)-ا.ج.مینان.
عشا(?iśá)-ا.خفتن،ماخوستن.
عشرت(?išrat)-ا.ف.
خوږژوند،ښه ژوند.
عشق(?išq)-ا.ف.مینه.

عشق بازی(?išqbází)-
ا.ف.مینتوب.
عشق ورزیدن
(?išqwarzídan)-
ا.ف.مینه کول.مینیدل.
عشوه(?išwa)-ا.مکیز،
نازو نخره.
عصا(?asá)-ا.لکړه،امسا.
عصیان(?usyán)-ا.وبال.
عضو(?uzw)-ا.غړی.
عضویت(?uzwíyat)-ا.
غړیتوب.
عطار(?atár)-ا.پساری.
عطر(?atir)-ا.خوشبویه کیدل.
عطسه(?atsa)-ا.انګی،پرنجی.
عطسه زدن
(?atsazadan)-ا.فا.پرنجیدل،
انتوسی وهل.
عطش(?atś)-ا.ف.تنده.
عطوفت(?atúfat)-ا.ف.
پیرزوینه،لورنه،مینه.
عظیم(?azím)-ص.لوی،ستر.
عفت(?ifat)-ا.ف.منا،
سپین لمنتیا.
عفو(?fwa)-ا.ف.پلنه،ښښنه.

عفو کردن(?fwakardan)-
ا.ف.بخښل ،ببنل.
عقاب(?uqáb)-ا.کربته،سینوس
عقارب(?qárib)-ا.جم.لړمان.
عقاید(?qáÍd)-ا.جل،کروهه.
عقب(?qib)-ا.پر شا.
عقب شدن(?qibšudan)-
ا.ف.پر شا کیدل.
عقب مانده
(?qibmánda)-ص.م.پاتي،
بیرته پاتي،وروسته پاتي.
عقد(?qd)ا.ف.غوته
عقد نکاح(?qdinikáh)-
ا.ف. نکاح تړل.
عقرب(?qrab)-ا.لړم،
د کال داتم میاشتی نوم.
عقل(?qil)-ا.ف.پوهه.
عقلاء(?uqalá)-ا.جم.پوهان.
عقیده(?qÍda)-ا.کړوهه،
خل،عقیده.
عکس(?aks)-ا.ف.نسکور،چپه.
عکس(?aks)-ا.ف.سیوری،
خیره،عکس.
عکاس(?akás)-ا.ص.
څیره اخیستونکی.
عکه(?aka)-ا.ف.کشکره،هکه.

علاج(?iláj)-ا.ف.درمل،دارو.
علامت(?alámat)ا.
نښه،کربنه.
علامه(?aláma)-ص.لوی پوهاند.
علاوه(?aláwa)-ا.زیاتی،بالابود.
علیحده(?alayĥda)-ا.
بیل،جلا.
علت(?ilat)-ا.سوب،سبب،علت.
علف(?alaf)-ا.شنه،وابنه.
علم(?ilm)-ا.ف.پوهه.
علم ادب(?ilmiadab)-
ا.م.ادب پوهه.
علما(?ulamá)ا.جم.پوهان،
ملایان.
علی(?alÍ)-ا.ص.لوړ،هسک.
عمارت(?imárat)-ا.ف.ودانی.
عمد(?amd)-ا.ف.نمت،
هنډه.
عمداً(?amdan)-ا.ف.
په کست.
عمر(?umr)-ا.موده،عمر.
عُمَر(?umar)-ا.عمر (رض)
د دویم خلیفه نوم.
عِمران(?imrán)-ا.ف.ودانی.
عملیات(?a maliyát)-
ا.ف.کړنی.

عموم(?umúm)ا.جم.تول.

عنقریب(?nqarÍb)-ق.ژر، نږدي.

عناصر(?nási r)-ا.جم. عنصرونه.

عناوین(?náwÍn)-ا. سرلیکی،عنوانونه.

عنبر(?nbar)-ا.ابیر.

عنبرین(?nbarÍn)-ص.مف، ابیرن.

عندلیب(?ndalÍb)-ا. توره بلبله،تورانه.

عنعنات(?an?anát)-ا.جم. ستری،دود .

عواطف(?awátif)-ا.جم. پیرزوینی،لورنی.

عودت(?awdat)-ا.ف. راګرزیدنه،راګرځیدل.

عورت(?awrat)-ا.شرم ځای، پرز.

عوض(?iwaz)-ا.آلش،بدل.

عهد(?ahd)-ا.ف.ترون، بندن.

عهد و پیمان -(?ahdopaymán)

ا.ف.کړه، ترون،بندن.

عیادت(?ayádat)ا.ف. پوښتنه،د ناروغ پوښتنه.

عیان(?ayán)-ښکاره،څرګند.

عیب(?ayb)-ا.غندنه،عیب.

عید(?Íd)-ا.اختر.

عید قربان(?Íd qurbán)- ا.لوی اختر.

عیدرمضان(?Íd ramazán)- ا.کمکی اختر.

عیدګاه(?Ídgáh)-ا. د اخترځای، داخترد نمونځ ځای.

عیدی(?ÍdÍ)-ض.ن. اختر مبارکی.

عینک(?aynak)-ا.اینکه، سترګې.

عیوب(?uyúb)ا.جم.عیبونه، میارونه.

ketabton.com - The Digital Library

غ

غار(ğár)-ا.سمخ، ګار، خوار.

غارت(ğárat)-ا.ف.تالا، لوټ، تاراک.

غارتګر(ğáratgar)-ص.فا. تالان، تالانګر.

غازی(ğázÍ)-ص.فا.غازی، غزا کوونکی.

غاصب(ğasib)-ا.فا. بیوره کوونکی، په زور نیوونکی.

غافر(ğáfir)-ا.فا.بخښونکی.

غافل(ğáfil)-ص.فا ناخبره.

غالب(ğálib)-ا.فا.بر، زورور، غاور.

غالمغال(ğalmağál)ص.فا. شور ما شور.

غالیه(ğálÍa)-ص.منښکیره.

غایب(ğáyeb)-ص.الونیا، الاستی.

غایبانه(ğáyebána)-ص. پسی، شا، الونیا.

غبار(ğubár)-ا.خپ، لړه، دربه.

غبار آلود(ğubáráłúd)- ص.مر.شپیره، ګرزجن.

غبن(ğabin)-ص.ټکی، درغلنه.

غیچک(ğÍčak)-ا.غچکه، د موسیقی آله ده.

غدار(ğadár)-ص.درغلی، دروهلی، درغلنی.

غدود(ğudúd)-ا.مرغړی، مرغیړه.

غدیر(ğadÍr)-ا.تریلی، ډنډ.

غذا(ğizā)-ا.خواړه، خرومه.

غراب آهنی(ğurábiáhanÍ)- ا.مر.اړه، لړه

غربال(ğirbál)-ا.غلبل، پیروخی، بروز، غلبیل.

غربت(ğurbat)-ا.ف. پردیتوپ، پردیوالی.

غرس(ğārs)-ا.ف.
نیالګی کښینول.
غرش(ğurīš)-ا.ف.غرهاری،
غړمبی.
غرض(ğaraz)-ا.ف.اړه،غرض.
غرغر(ğurğur)-ا.مر.
ګړبیدل.غوریدل.
غرغره(ğarğara)-ا.دار،
سلی،سولی.
غرفه(ğurfa)-ا.کړکۍ،غرفه.
غرق(ğarq)-ا.ف.ډوبه،غوپ.
غرقاب(ğarqāb)-ا.مر.ډنډ.
غرق شدن(ğarqšudan)-
ا.ف.ډوبیدل.
غرق کردن(ğarqkardan)-
ا.مر.ډوبول.
غروب(ğurūb)-ا.مر.
لمر لویده،مازیګر.
غرور(ğurūr)-ص.تیرویستنه،
تیرویستل.
غره(ğura)-ص.مرغوړی.
غریب(ğarīb)-ص.پردیس،
پردی،خوار.
غریدن(ğurīdan)-ا.ف.
شنیدل،غړمبیدل.

غریزه(ğarīza)-ا.پنځه،
خورزون،په خټه کی.
غریو(ğirew)-ا.بغاری،شور،
چیغی.
غزا(ğazā)-ا.غزا
غزال(ğazāl)-ا.کبلی.
غزاله(ğazāla)-ا.کبلی.
غزوات(ğazawāt)-ا.جم.
غزاکول.
غزل(ğazal)-ا.ف.سندره،بدله.
غزلخوان(ğazalxān)-ص.
فا. بدلی،
څوک چی بدلی وائی.
غژدی(ğižḏī)-ا.کیږای،کیږدی.
غژگاو(ğažgāw)-ا.مر.
غور غویی،غژګاو.
غسال(ğusāl)-ص.لمبونی،
مړولونی.
غسل خانه(ğusulxāna)-
ا.ص.لمبا.
غسل(ğusul)-ا.ص. لمبا.
غسل کردن
(ğusulkardan)-
ا.ف.لمبل.
غصب(ğasb)-ا.ف.
په زور نیول،بیورمه.

غصه(ğusa)-ا.خپګان،نول.

غضب(ğazab)-ص.کاوړه، غوسه،ټوغمه.

غضب شدن (ğazabšudan)-ا.ص.غوسه ناک، ټوغمه ناک.

غضروف(ğazrūf)-ا کړندوکی،کرپندی.

غضنفر(ğazanfar)-ا. مرزی،زمری.

غفار(ğafār)-ص.ق.بخشاوو، بخښونکی.

غفران(ğufrān)-ا.ف. بخښنه،بښنه.

غفلت(ğuflat)-ا.ف.لتی، ناخبری.

غفور(ğafūr)-ص.فا. بخښونکی،بخښونی.

غلاف(ğilāf)-ا.پوښ.

غلام(ğulām)-ا.مریی،مریه.

غلامی(ğulāmī)-ا.ص. مړیی،توب.

غلبه(ğalaba)-ا.بری.

غلتاندن(ğaltāndan)-ا. ف.رغړول،کولول.

غلتیدن(ğaltīdan)-ا.ف. نړیدل،ړ نګیدل.

غلط(ğalat)-ا.ف.خطا،ختا، تیروتنه.

غلطی(ğalatī)-ص.ن.خطایی.

غلطیدن(ğaltīdan)-ا.ف. نړیدل،ړنګیدل.

غلمان(ğilmān)-ا.جم. نرحور،غلمان.

غلو(ğulū)-ا.ف.ګن،غړسکه.

غله(ğala)-ا.غله.

غلیان(ğilyān)-ا.خوشیدل، خوټیدل.

غلیظ(ğalīz)-ص.خټه،ګاټه.

غم(ğam)-ا.ف.غم،نول.

غم باده(ğambāda)-ص.م. غروړی،ګروم.

غمخوار(ğamxār)-ص.فا. خواخوړی.

غم گسار(ğamgusār)- ص.فا.زړه خوړی.

غمگین(ğamgīn)-ص.م. خپه،غمجن.

غماز(ğamāz)-ا.خبرغل، مواس،چغل.

غمز(ğamz)-ا.ف.سترګک.

غمزه(ğamza)-ا.ملیندک.
غمزه(ğamza)-غلشکه، کرشنه.
غمزه یی(ğamzaī)-ص.فا.
نخره کړ،نخره کړه.
غناء(ğinā)-ا.سازوسیل.
غناء(ğanā)-ا.ف.برېایی،
شته منی.
غنایم(ğanāyem)-ا.جم.ولجی.
غنچه(ğunča)-ا.غوتی،منجری.
غنچه شدن
(ğunčašudan)-
ا.ف.غوټه کیدل.
غنده(ğunda)-ص.ف.
پاغونده،کوړی
غنوده(ğanūda)ص.مف.
ویده،بیده.
غنی(ğanī)-ص. بډای مور.
غنیمت(ğanīmat)-ا.اولجه.
غواص(ğawās)-ص.فا.
مرجونا،مرجوړا.
غوث(ğaws)-ا.ف.غاورسی،
بازخواستکر.
غور(ğawr)-ا.ف.ژوره تهنه،
څوره.
غور کردن(ğawrkardan)-
ا.ف.ځیرکیدل.

غوره گل(ğaragil)-ا.م.
ختې،غوره ګل.
غوری(ğorī)-ا.لنګری،توبنی.
غوری پوش(ğorīpoš)-
ا.م.برغولی،سرپوښ.
غوزه(ğoza)-ا.کالکه،تپوسی.
غوط(ğota)-ا.غوټه.
غوغا(ğawğā)-ا.اشول،
چغړل،غالمغال.
غولک(ğolak)-ا.غولک،
زمرکی،غزکمان.
غولنگ(ğoling)-ا.تاپی،
مامولی،کشته.
غیاث(ğiyās)-ص.فا.غاورسی،
بازخواستکر.
غیب(ğayb)-ا.ف.الونیا،الاستی.
غیبت(ğībat)-ا.ف.پناکیدل،
الونیاکیدل.
غیر(ğayr)-ا.پرته،پردی.
غیرت(ğayrat)-ا.ف.ننګه،
میړانه.
غیور(ğayūr)-ص.فا.ننګیالی،
میړنی.

ketabton.com : The Digital Library

ف

فارغ(fárigˇ)-ا.فا.وزګار، خلا ص،خوشی.

فاروق(fárúq)-ا.فا.ا.بیلونی، ،دوهم خلیفه(عمر فاروق) لقب.

فاسد(fásid)-ص.ګار،وران، ویجاړ خراب.

فاسق(fásiq)-ا.فا.بدلامی.

فاصله(fásila)-ا.فا.واتن.

فاضل(fázil)-ا.فا.زیات.

فاعل(fá?il)-ا.فا.کړونی، کوونکی،کړونکی.

فاکولته(fákolta)-ا.پوهنځی.

فال(fál)-ا.مرکی سیپاره،پاله،تیش.

فالیج(fálej)-ا.ګزنې.

فام(fám)-ا.پور،موس.

فانوس(fánús)-ا.پانوس، لاردیوه.

فانه(fána)-ا.سپیته،پانه.

فایض(fáyez)-ا.فا. کَټه رسونی، غوړلاسی،فیض آدم.

فایق(fáyeq)-ا.فا.بوب،نور، بریالی.

فتراک(fitrák)-ا.ف.پړوکی.

فتنه(fitna)-ا.ف.پتنه.

فتور(futúre)-ا.ف.مړاوی، مړاوی کیدل.

فتیله(fatÍla)-ا.ف.پلته،پاتی، ځراغ مزی.

فحش(faḥš)-ا.ف.کنځل، کنځا کول.

فداء(fidá)-ا.ف.جار.

فر(far)-ا.شمشه،دبدبه.

فرا(farά)-پیشوند.لور،طرف.

فراتر(farátar)-ص.ډیر نږدی.

فراخ(faráx)-ص.ارت،پراخ.

فراخور(faráxor)-ص.وړ

فراز(faráz)-ا.څک،پورۍ،هسک.
فراست(farásat)-ا.ف.
هوشیاری زیرکتوب.
فراش(faráš)-ا.غورونی،
ویرونی.
فراغ(farāğ)-ا.ف.وزګارتیا.
فراگرفتن(farágriftan)-
ا.ف.چاپیرل.
فرآمدن(farámdan)-
ا.ف.کته کیدل،
کوزبدل.
فراموش(faráməš)-ا.ص.
هیر.
فراموش کردن
(farāməškardan)-
ا.ف.هیرول.
فراموشی(faramúšI)-ا.ص.
هیره.
فراوان(feráwán)-ص.ډیر.
فراهم(faráham)-ص.
راټولول،پلنډ،راغونډ.
فربه(farbih)-ص.ځواب،
سلنډ،تیار،پلنډ.
فرتوت(fartūt)-ص. بوډا،
بوډی.

فرجام(farjām)-ا.پای،
ګانده وروسته،کړه.
فرخاش(farxāš)-ا.جګړه،
شخړه.
فرخنده (farxunda)-
ص.ګجیر،
بختور،نیک مرغ.
فرد(fard)-ص.یوازی،یکړ.
فردا(farad)-ا.ګهیځ،سبا.
فردوس(firdaws)-ا.جنت.
فرزانه(farzāna)-ص.وړ.
فرزان(farzán)-ص.حکیم،
پوهه،پویه.
فرزند(farzand)-ا.زوی.
فرس(fars)- ا.آس،اس.
فرستادن(firistādan)-
ا.ف.استول،لیږل،
رهی کول.
فرسوده(farsūda)-ص.
وروست،زوړ،شړیدلی.
فرشته(firišta)-ا.پرینته،ملکه.
فرصت(fursat)-ا.نوبت وار.
فرط(fart)-ا.ف.ډیروالە،
زیاتوالی.
فرمودن(farmūdan)-
ا.ف.ویل یرمایل.

فرو(firo)-ص.بنکته، کښته،تیر.
فروتن(firotan)-ص.کمینه، کمینه.
فروختن(furuoxtan)-ا.ص.خرڅول،پلورل.
فرورفتن(firoraftan)-ا.ف. ننوتل،ښخیدل،خښیدل.
فروزان(firozān)-ص.فا. ځلا،ځلیدونکی.
فروشنده(firoshinda)-ا.فا.پلورونکی، پلورونی،خرڅوونکی.
فروغ(firog)-ص.ځلا،بریښ، رڼا،څرک.
فرومایه(firomāya)-ص. ناکڅجات،پاسو، کچه.
فرهمند(farahmand)-ص. نږدی.
فرهنگ(farhang)-ا.پوهه.
فریاد(faryād)-ا.سوری، کوکاره، کوکه.
فریب(fireb)-ا.دوکه،چم،چل.
فریده(fareda)-ا.ص.خانتما، مرغول.
فریفتن(firieftan)-ا.ف. غولول،تیریستل.

فزون(fizun)-ص.ډیر.
فساد(fasad)-ا.تباهی،فتنه.
فشردن(fišurdan)-ا.ف. سړیدل.
فش کردن(fishkardan)- ا.ف. پوزه سونول.
فشردن(fishurdan)-ا.ف. نښتځل،پنډی کول.
فشنگ-(feshing)ا. کارتوس.
فصاحت(fasahat)-ا.ف. ژبه ورتیا،خبر لوڅتیا.
فصیح(faṣīh)-ص.ژبه ور، خبر لوڅی.
فضا(faza)-ا.تشه،دند.
فضاحت(fazahat)ا.ف. بدرنګی.
فضل(fazl)-ا.ف.ښښنه.
فضایل(fazāyel)-ص.پوهنه.
فعالیت(faāaliyat)-ا.ف. پیاوړتوب،تکړه توب.
فعل(fi?l)-ا.کړه.
فغان(fiğān)-ا.کرکار،غربیړ، چیغه،سری.
فقید(faqīd)-ص.ورک، خدای ښښنی.

فقر(faqir)-ص.نیستی،نیستمنی.
فکر(fikr)-ا.چرت،اندیښنه.
فگار(figár)-ص خوږ ژوبل.
فگنده(figanda)-ا.سرکوزی، سرتیتی.
فلاخن(faláxun)-ا. مچنو غزه،ترنګوځه.
فلان(fulán)-ا.فلانی،فلانکی.
فلیته(falÍta)-ا.بوړی.
فلفل(filfil)-ا.تورمرج.
فلق(falaq)-ا.سپیده چاود، سپیدی.
فلک(falak)-ا.آسمان.
فلالین(falalin)-ا.پللین.
فن(fan)-ا.راز،چمه،ډول.
فنا(fanÁ)-ا.ف.ورک،ورکیدل.
فنجان(finján)-ا.ټوټیالی.
فواد(fawád)-ا.زړه.
فواره(fawára)-ص.ځګ.
فوت(fawt)-ا.ف.مړینه،مړ، تیریدنه.
فوج(fawj)-ا.ډله،لشکر،رمه.
فورا(fawran)-ق.دستی، زر.
فوران(fawrán)-ا.ف. ایشیدل،ختیدل.
فوری(fawrÍ)-ق.زر.زرترزره.

فوق(fawq)-ا.بر.پاس،لوړ، پورته.
فوقانی(fawqÁnÍ)-ص.ل پاسنی،برنی.
فوق العاده(fuqul?áda)- ص.ډیرښه.
فوقیت(fawqeyat)-ص. زیاتوالی،ښه وال، لوړوال.
فول(fawl)-ا.خطا کول.
فهارس(fahÁris)-ا.جم. پیوستونه،نوم لیکی.
فهام(fahÁm)-ص.ډیرپوه، ډیرهوښیار.
فهرست(fihrist)-ا. نوم لیکی،لړلیک.
فهم(fahm)-ا.ف.پوهه.
فهیم(fahÍm)-ص.پوه.
فهمیدن(fahmÍdan)- ا.ف.پوهیدل.
فیاض(fayáz)-ص.ښه ځوان، ببنندوی،میړنی.
فیروز(feroz)-ص.بر.
فیروزه(feroza)-ا.پیروزه، پیروژه.

فیشن(fiś an)-ص.دول، سینګار.

فیشنی(fesś anÍ)-ص.دولی.

فیصله(faysala)-ا.ف. پریکړه،پریکړول، غوڅه.

فیصل(faysal)-ا.ص.حاکم.

فیض(fayz)-ا.ف.پیض، برکت،خیر.

فیضان(fayzān)-ا.ف. ترئیدل،توئیدنه،ژیتوبه.

فیل(fÍl)-ا.پیل،آتی.

فیل پایه(fÍlpāya)-ا.م. پیل پنډی.

فیل مرغ(fÍlmurġ)ا.م. پیل مرغ.

ketabton.com : The Digital Library

ق

قاب(qáb)-ا.تینکړی،غاب، پوښ،چوکات.

قابچی(qábčí)-ا.فا.وربه، ورساتی،قابوچی.

قابض(qábiz)-ا.فا.نیوونکی.

قابل(qábil)-ا.فا.منونی، منوونکی.

قابله(qábila)-ا.فا.دایی.

قابلیت(qábilcyat)-ا.ف. پوهه،هوښیاری.

قابو(qábú)- ص.غلی،ځارو، قابو.

قاپ(qáp)-ا.ف.الوزول.

قات(qát)-ا.ف.کړت، کوښت،کټ کټ.

قات کردن(qatkardan)- ا.ف.کتول،عبر کول.

قاتر(qártir)-ا.کچر.

قاتل(qátil)-ا.فا.وژونکی.

قاچاق(qáčháq)-ا.ګریزی.

قادر(qádir)-ص.فا.وسمن، برلاسی،باور،زورور.

قار(qár)-ا.فا.تاغ.

قاره(qára)-ا.وچه.

قاری(qárí)-ا.فا.لوستونکی.

قاز(qáz)-ا.بته.

قاسر(qásir)-ا.فا.ګمارونکی.

قاسم(qásim)-ا.فا.ویشونی، ویشوونکی،ویشکو.

قاش(qáš)-ا.ورځه.

قاش قاش(qášqáš)-ا. درې،درې.

قاشق(qášuq)-ا.کاچوغه، چمچی.

قاصد(qásid)-ا.فا.سکاری، ځری.

قاضی(qází)-ا.فا.کاضی، قاضی.

قاطر(qátir)-ا.کچر.
قاطع(qáti?)-ا.فا.غوځونی، پریکوونکی، خوځوونکی.
قاعد(qá?id)-ا.فا.ناست.
قاعده(q?ida)-ا.فا.دود.
قاغمه (qáğma)-ا.کاغمه.
قاف(qáf)-ا.دقاف غر.
قاف(qáf)-ا.شلخی.
قافله(qáfila)-ا.فا.کاروان، ابیر،جوپه.
قافیه(qáfiya)-ا.قاپیه.
قاق(qáq)-ا.ص.وچ.
قاقم(qáqum)-ا.سپین لمی.
قال(qál)-ا.ف.بربرغږیدل.
قالین(qálĪn)-ا.غالی.قالینه، زلین.
قامت(qámat)-ا.بر.ډږونه.
قاموس(qámús)-ا.سیند.
قان(qān)-ا.کغ،کغ.
قانگر (qāngar)-ص.فا. ګوری جن،ګوریمار، درغل غالیجن.
قانع(qāni?)-ا.فا.بتندی، سکته ګوونکی.

قانغوزک(qáňguzak)-ا.ګونګټ.
قانون(qāńún)-ا.لیاره ، دود،نرخ.
قاهر(qáhir)-ص.فا.کبرجن، غصه ناک.
قایق(qáeyq)-ا.ما کو، کوچنی بیړۍ.
قایل(qáeyl)-ا.فا.ویوونکی.
قایم(qaeym)-ص.تینګ، کلک.
قباء(qabá)-ا.غدکه.
قباحت(qabáhat)-ا.ف. ناکارتیا،بسره ،نابودتیا.
قبال(qibál)-ا.کبله.
قباله(qabála)-ا.کواله، کباله.
قبایح(qabāeyh)-ص.ناکاری نابودی.
قبایل(qabāeyl)-ا.جم.کامونه تیرونه،ولوسونه.
قبر(qabir)-ا.ډوری، کیخ، کبر.
قبرستان(qabristán)-ا.م. هډیره،مړستون.
قبرکن(qabirkan)-ص. فا.قبرکیدونکی.
قبرغه(qabuřga)-ا.پښتی.
قبض(qabz)-ا.ف.نیول.

قبضه(qabza)-ا.موتی.
قبل(qabil)-ا.پخوا،دمخه، وړاندی،لرغون،ړومبی.
قبله(qibla)-ا قبله، کعبه.
قبله گاه(qiblagáh)-ا.م. پلار.
قبول(qabúl)-ا.ف.مننه، کبلونه،هرکړه.
قبولی(qabúlí)-ص.منبنت.
قبیل(qabíl)-ا.قام،اولس،زی.
قبیله(qabíla)-ا. کوړ،تبر،زیی.
قتال(qitál)-ص.جګړه،وژلون.
قتل(qatíl)-ا.ف.وژل،وژله.
قتی(qutí)-ا.ډبلی، کتۍ
قتیل(qatíl)-ا.مف.وژلی.
قحط(qaht)-ا.ف. کاخت، کات،اړایی.
قد(qad)-ا.ونه،بر.درې.
قدوقامت(qaduqámat)-ا.جوړاب،درووړ.
قدکشک(qadkašak)- اغباندی،غلنګ، مرغړی.
قدح(qadah)-ا. کتوری.
قدر(qadir)-ا.قدر،پت.

قدرت(qudrat)-ا.ف.وس، واک.
قدس(qudus)-ا.ف.سپیځلتیا، پاکوالی.
قدسیان(qadseyán)-ص. ملکی.
قدغن(qadğan)-ا.ف.پل.
قدم دار(qadamdár)-ص. نیک مرغ.
قدما(qudamá)-ا.جم.اولنی، لرغونی،پخوانی، ړومبنی.
قدوس(qudús)-ص.ع. ډیرسپیخلی،ډیرپاک.
قدوم(qudúm)-ا.جم.راتله، راتلل.
قدید(qadíd)-ص.لاندی، پرسنده.
قدیر(qadír)-ص.وسمن، واکمن.
قدیفه(qadífa)-ا.دوپټه،څادر.
قرا(qurrá)-ص.قاریان، لوستوونکی.
قرابت(qurábat)-ا.ف. چنلوی،نژدی والی.
قرار(qarár)-ا.ف.هوسا، کرار.

قرارداد(qarárdád)-ا.م، ترون.

قراری(qarárī)-ا.ف.کراری، هوساینه.

قراقوش(qaráqúš)-ا. ګربتۍ،سیهنوس.

قرانطین(qarantīn)-ا. ګوره،بدن،شول.

قراول(qarāwul)-ا.زخه، نونی،ځری،مکور په نښه کول،سرودن.

قرائت(qerā?t)-ا.ف. لوست،لوستل.

قرائن(qarayin)-ا.جم.نښی، نښانی.

قرب(qurb)-ا.ف.نږدیوالی.

قربان(qurbán)-ا.ف.جاری، دروږی.

قربانی(qurbānī)-ص.هلاله، حاری،اختری.

قرت کردن(qurtkardan)-ا.ف.غږپول،تیرول.

قرچه(qarča)-ا.چتی،چتکی، تروړی،چقر، بچی توره تروږی.

قرح(qarh)-ا.پرهار،زخم.

قرص(qurs)-ا.تیکلی، ځکی،تکی.

قطرات(qatarát)-اَ.جم. څاڅکی.

قطره(qatra)-ا.څاڅکی، څاڅی،تراوی.

قطع(?qat)-ا.ف.غوڅ،پری.

قطعا(qata?n)-ق.کړت، هډو،هینکه،حواله.

قطعه(qit?a)-ا.تکړ،ډګر،مرک.

قطور(qutūr)-ص.پریږ.

قطی(qutī)-ا.ډبلی.

قعده(qa?da)-ا.ف.ناسته.

قمر(qamar)-ا.سپوږمۍ.

قفا(qafá)-ا.ورمیږ،څټ.

قفاق(qafáq)-ا.ف.څپړاخه، څاپیړه،چپلاقه.

قفس(qafas)-ا.پنجری،کپس.

قفل(quful)-ا.چړک،کلپ.

قلاب(qullāb)-ا.نرګوبنه، نګوش،چنګ.

قلاده(qalāda)-ا.غړوندی.

قلاع(?qalā)-ا.ج.کلاوی، قلاوی، قلاګانی.

قلاغ(qalāğ)-ص. پیښی.

قلب(qalb)-ا.زړه،نشور،کوټه.

قلبی(qalbī)-ص.غلتی،تګی، درغلتوب.

قلبه(qulba)-ا.یوی،رخت، کلبه.

قلت(qillat)-ا.ف.لږواله.

قلزم(qulzum)-ا.سورسیند، سیندکی،سره بحیره.

قلع(qal?)-ا.ف.شکول،پریکول.

قلعه(qal?a)-ا.کوټ، کلا.

قلنج(qulinj)-ا. پینغ، کلنج.

قلندر(qalandar)-ا.ص.ملنګ.

قلوب(qulúb)-ا.جم.زړونه.

قلیل(qalÍl)-ص.لږ.

قمار(qimár)-ا.جواری.

قماش(qumáš)-ا.توکی،توته، توکر.

قمچین(qamčÍn)-ا.متروکه، قمچینه.

قمری(qumrÍ)-ا.سپلمه، غمبری، کوکو، کوتره.

قمر(qamar)-ا.سپوږمی

قمع(qama?)-ا.ف.پریکول، پریکړه.

قناد(qanád)-ا.ص. کنات، کوړه ساز.

قناری(qanárÍ)-ا.زیړسوبی.

قناعت(qiná?at)-ا.ف. سکته،سبنه.

قناویز(qanáwez)-ا.رخت، کناویز.

قنداق(qondáq)-ا. کنداغ، لیچ،ورنی،ارنی، غوندک.

قندیل(qandÍl)-ا.چټ ډیوه ډیوت.

قنغال(qenǧál)ا.چنغول، چنغله.

قو(qú)-ا.بته.

قواره(qawára)-ا.جوله، کړه وړه.

قوال(qawál)-ص.خبرلوڅی، ژبور.

قوال(qawál)-ا. کوال.

قوتان(qotán)-ا. کوتنه.

قوچ(qoč)-ا.هنده،مینده.

قوده(qawda)-ا.غمچه، مرونی، کیړی.

قوس(qaws)-ا.لینده،لنده.

قوغ(qoǧ)-ا.سکروټه.

قوقله(qoqla)-ص.جلبل، لولپه،جوغدی.

قول(qawl)-ا.ف.ویل،وینا، ژبنه،لوز،لاس ورکول.

قولینج (qolenj)-ا.پینیغ.

قوم(qawm)-ا.جم.کام،زی،تیر.
قوماندان(qomandán)-
ا.ف.بولد،ورک.
قوی(qawÍ)-ص.زورور،
مړوچ،ځانباندی.
قهر(qahr)-ص.غاوری،بره،
غوسه،درد،توغمه.
قهار(qahár)-ص.غاور.
قهرمان(qahramán)-ا.
ص.اتل.
قهقهه(qahqah)-ا.ف.کټکی،
کټ کټ،کټهار.
قهوه(qahwa)-ا.یوزه،کاوه.
قی(qay)-ا.ف.کانګه،خوړ.
قیادت(qiyádat)-ا.ف.
بومیا ګلوی.
قیاس(qiyás)-ا.ف.اټکل.
قیافه(qiyáfa)-ا.ف.کړه وړه،
سنټه،جوله.
قیام(qiyám)-ا.ف.دریدل،
ولاړه.
قیامت(qeyámat)-ا.قیامت،
پاڅون،کیامت.
قیچی(qayčÍ)-ا.بیتی.
قید(qayd)-ا.اړتون،بند.
قیر(qÍr)-ا.زرنه،رانځوه،ننزړه.

قیراط(qÍrát)-ا.چټه.
قیزه(qayza)-ا.ملونه.کیزه.
قیسی(qaysÍ)-ا.کیسی.
قیصر(qaysar)-ا.قیصر،کیسر.
قیف(qÍf)-ا.غیپ،کیپ.
قیل وقال(qÍluqál)-
ص.اشول،چغړبه،
هشتومئت،غربیړ.
قیماق(qaymáq)-ا.پیروی،
رش.
قیمت(qÍmat)-ا.بیه.
قین وفانه(qÍnofána)-ا.م.
پانه کونده.
قیود(quyúd)-ا.م.بندونه.
قیوم(qayúm)-ص.فا..
ساتونکی،
ژغورونی،ساتندوی.
قیوم(qayÛm)-ا.پاڅونی،
د خدای تعالی نوم.

ketabton.com : The Digital Library

ک

کابل(kābul)-ا.کابل.

کابوس(kābūs)-خپکی.

کابیدن(kābĪdan)-ا.ف.

کیندل.

کابین(kābĪn)-ا.ولور،

د بښځی مهر.

کابینه(kābĪna)-ا.کابینه،

د وزیرانو شورا.

کاتب(kātib)- ص.فا.

لیکونکی.

کاخ(kāx)-ا.مانی:

کاذب(kāzib)- ا.فا.

دروغژن،دروغجن.

کار(kār)-ا.چار،کار.

کارآگاه(kārāgāh)- ص.

هوښیار.

کاربند(kārband)ص.اړ.

محتاج.

کانون(kānūn)-ا.اورغالی،

تولنه.

کارتمام(kārtamām)-

ص.بشپړ.

کار خانه(kārxāna)-ا.

د کار ځای،پخلنځی.

کار خیر(kārixayr)ص.

واده،د خیر خبره،

د واده کنایه.

کار دار(kārdār)-ا.

کار وال،مامور،

د دولت کارمند.

کار ساز(kārsāz)-ا.فا.

کار سمونی،

کار سموونکی.

کار شناس(kāršinās)-

ا.فا.هوښیار.

کار فرما(kārfarmā)-ا.فا.
ګمارونکی،ګمارونی.
کارگاه(kārgāh)-ا.م.
کمپنی، کلۍ،
او بدلو کار ځای.
کاری(kārī)-ص.م.تکړه،
چاړې چارو کی.
کارتوس(kārtūs)-ا.آ.
کالتوس،مرمی،
کارد(kārd)-ا.آ.چورکی،
چاکو.
کاریز(kārez)-ا.سپرغه.
کاریز کن(kārezkan)-ا.
ف.سپرغه ایستونکی.
کاسب(kāsib)-ا.چاری
چاروکی،چاره کوونکی.
کاست(kāst)-ص.دروغ
درواغ ،درو.
کاستن(kāstan)-ا.ف.
لږول،کمول.
کاسته(kāsta)-ا.لږ شوی.

کاسنی(kāsnī)-ا.سمکی،
یو قسم شین بوټی دی.
کاسه(kāsa)-ا.کونډۍ،
یوقسم لوښی چی
ډوډی په کی خوړل
کیږی.
کاسه سر(kāsayesar)-
ا.مر.کوپړی، کوپی،
د سرکوپړی
کاسه لیس(kāsales)-
ص.کاسه څټی.
کاشانه(kāšāna)-ا.کوډله،
کوډل.
کاستن(kāstan)-ا.ف.
مت، کدی.
کاشف(kāšif)-ا.فا.
لوڅوونکی کشفوونکی.
کاظم(kāzim)-ا.زغمونی،
زغمونکی.
کافر(kāfir)-ا.کاپر،بی ایمان،
هغه څوک چی
ایمان نه لری.
کافه(kāfa)-ق.ټول،ګرد،
درست.
کاکا(kākā)-ا.تره.د پلار
ورور.

کاکل(kākul)-ا.څنی.

کاکلی(kākulī)-ص.څنور.

کالا(kālā)-ا.ج.کالی،ختی.

کالج(kālij)-لوستځی،ښوونځی.

کالر(kālar)-ا.غاړکی.

کام(kām)-ا.ښالو،مړه

کامیاب(kāmyāb)-ص.بریالی.

کامل(kāmil)-ص.بشپړ، پوره.

کان(kān)-ا.معدن،درنګ، (درنګ له ما لګی وړی).

کاواک(kāwāk)-ص.دډ، ګوګ،پوڼ،بوسن.

کاویدن(kāwīdan)- ا.ف.کیندل،کینل.

کاوش(kāwiš)-ا.مندانو.

کاه(kā)-ص.وچ وابنه.

کاهش(kāhiš)-ا.ف. لیږیدل،کمیدل.

کهکشان(kahkašān)- ا.آسمان لاره،

کبل(kabal)-ا.کبله،مرغه.

کاهل(kāhil)-ص.کهال، تمبوس،شاړ،جونکړ.

کاهن(kāhin)-ص.توریتی.

کاهیدن(kāhīdan)-ا.ف. لږیدل،لږوالی،کمیدل.

کاید(kāyed)-ا.ټنګ.

کباب(kabāb)-ا.وریت، کباب.

کبر(kibr)-ص.لویی،کبر.

کبک(kabk)-ا.زرکه.

کبک زری(kabkizarī)- ص.تنځری، یو قسم څنګلی مرغه دی.

کبوتر(kabūtar)-ا. کوتره،کونتره.

کبود(kabūd)-ص.نیلی، شین.

کبیر(kabīr)-ص.لوی،غټ.

کُپ(kup)-ص.کړوپ.

کپتان(kiptān)-ا.ټولی مشر.

کت بانو(katbānū)-ا.
میر من.
کتاب(kitāb)-ا.لیکی کتاب.
کتابت(kitābat)-ص.لیک.
کتاره(katāra)-ا.کټاره
میرکنه،کټاری.
کتان(katān)-ا.سونډ،سوڼ،
یو قسم ګیاه ده
چی له پوټکی څخه،
توته جوړوی.
کتانه(katāna)-ا.کوټنی
کوډله.
کتب(katab)-ا.ف.لیکل،
نکل کښل.
کتخ(katix)-ا.ننګولی کتغ.
کتکار(katkār)-ا.ترکاڼ،
دروزګر.
کتګار(katgār)-ا.ترکاڼ
دروزګر.
کجاوه(kajāwa)-ا.
انډولی،امبا لی.

کتل(kutal)-ا.غابنی،پیچومی.
کتله ءسنګ(kutlayesang)-
کرکنده،د تیږی یوه ټوټه.
کتیب(katīb)-ا.مف.لیک،
لیکلی،کښلی.
کتیبه(katība)-ا.لیک.
کتیران(katīrān)-ا.زرنه نانه.
کثرت(kasrat)-ا.ف.
ډیریدل.
کثیر(kasīr)-ص.زښت ډیر.
کج(kaj)-ص.کوږ.
کج بیل(kajbel)- ا. آ.
کوډر،
پاړه،چاری،کره.
کج چشم(kajčašm)-
ص،کړینګ،
کوږ ستړګی.
کجا(kujā)-ق.چیری.
کجل(kajal)-ا.غوړرانجه،
رانجه،کجل.
کچالو(kačālū)-ا.پټاټی،
آلوګان.

کچکول(kačkol)-ا.
ګنج، کشکول.
کچل(kačal)-ص.هغه
څوک چې پښې يې
کږې وږې وي.
کحل(kaḥal)-ا.فا.رانجه.
کحال(kaḥāl)-ا.فا.
رانجه پورې کوونکی
کدبانو(kadbānū)-ا.
ميرمن،بڼځه.
کدخدا(kadxudā)-ا.م.
څښتن،کوربه،
د کلی مشر.
کد(kad)-ص.ربړ،زيار.
کدو(kadū)-ا.يو ډول
ځيلی بوټی دی،
غټی پانی لری او
حاصل يی د هندوانی
کديور(kadewar)-ا.بزګر،
ديکان،
کړيځ،کرونکی.
کذب(kizb)-ص.دروغ،
درواغ.
کرب(karb)-ا.غم.خپګان.
کرباس(karbās)-ا.يو
ډول توته ده. نامتا

کرباسه(karbāsa)-ا.
چرمښکی،څرمښکی.
کرت(karat)-ا.ځل.وار.
کرجفو(karjafū)-ا.مړز،
بودنه.
کر(kar)-ص.کوڼ،هغه څوک
چې په غوږو نه اوری.
کران(karān)-ا.ژی،غاړه،
د دریاب غاړه.
کراهت(karāhat)-ا.ف.
کرکه.
کرچ(kirč)-ا.سمه توره،
کريچ.
کرخ(karax)-ص.سوړ،
سوړ شوی ننګولی.
کردگار(kirdagār)-ا.
ډيرونکی.
کردن(kardan)-ا.ف.
کول،کړل.
کردوس(kardūs)-ا.
شمزی،د ملا تير.
کرگس(kargas)-ا.
کجير،
يو ډول مرغه ده.
کرم(karam)-ا.ف.ورکړه،
بخښنه.
کرم(kirm)-ا.چنجی.

کرم پیله(kirmipÍla)-ا.

وریښم چنجی.

کرم شب تاب

(kirmišabtáb)-ا.

اورکی، اوربلکی،اور

اورکی.

کروفر(karofar)-ګډوډ.

کره خر(kura xar)- ا.

کوتی.

کری(kurÍ)-ا.پونده.

کریم(karÍm)-ص.

بښه ځوان،میړنی.

کسوف(kusūf)-ا.ف.

لمر تندره،تندره.

کشاکش(kašākaš)-ص.

څکول لګول.

کشاد(kušād)-ص.ارت.

کشادن چشم

(kušādanicašm)-

ا.م.سترګی خلاسول.

کشال(kašÁl)-ا.ځوړند،

ځړیدلی.

کشاورز(kišāwarz)-

ا.کښی،بزګر.

کشت زار(kištzār)-

ا.کرونده.

کشتن(kuštan)-ا.ف.وژل،

مړ کول.

کشتی گرفتن

(kuštÍgiriftan)-

ا.ف.غیږ نیول،

غیږ ایستل.

کشتی(kištÍ)-ا.بیړی.

کشش(kašiš)-ا.ص.

څکونه.

کف مال(kafmāl)-ا.م.

سرویلی.

کشف(kašf)-ا.لوخونه.

کشف(kašaf)-ا. کشپ، کاسه ګړپ.

کشمش(kišmiš)-ا.مویز، ممیز.

کشور(kišwar)-ا.سیمه.

کف زدن(kafzadan)-ا.ف.تاکی،چاکی.

کف(kaf)-څک،جخ.

کف گیر(kafgīr)-ا. کوګیر.

کفاره (kafāra)-ا.توغ.

کفاف(kafāf)-ا.بسنه،بسیا.

کفالت(kafālat)-ص. ضمانه،ضمانت.

کفاندن(kafāndan)-ا.ف. چول.

کفایت(kifāyat)-ا.ف. بسیا،بسنه.

کفیدن(kafīdan)-ا.ف. چودل.

کفت(kift)-ا.اوږه.

کفش(kafš)-ا.پنه، ګاولی.

کفش دوز(kafšdūz)-ا.م. کوښار.

کفش کن(kafškan)-ا.م.پلوړه.

کفن(kafan)-ا. کفن.

کل(kal)-ص.پک،لیندا.

کل و کور(kalokor)-ص. پکی پمنی.

کلاغ(kalāğ)-ا. کارګه، کاغه.

کلام(kalām)-ا.خبره.

کلاه(kulāh)-ا.خولی،تولی.

کلوخ(kulox)-ا.لوټه.

کم بغل(kambağal)-ا.م.خوار،لغړ.

کلاه پوستی(kulohipostī)-

ا. پیخه.

کلبه(kulba)-ا. کډله، کړنه.

کلچه(kulčа)-ا.ف.

څوکیف ټیکلی.

کلک(kilk)-ا. ګوته.

کلکین(kilkīn)-ا. کړکۍ.

کلمه(kalima)-ا. کړ، کړت.

کلوخ کوب (kulɔxkūb)-

ا.م.لوتمال.

کلوله(kulola)-ص. ګرد، ګردی.

کله(kalla)-ا. ککره کوتی.

کله پاچه(kalapačа)- ا. سرپښنی پاڼی

کله چرک(kalačarak)-

ا.م.بفوتی.

کله شخ (kalačx)-آ.م.

سرزوری.

کم بخت(kambaxt)-

ص. بد مرغه.

کم بر(kambar)-ص.

لنډ سوری.

کم پیر(kampīr)-ص.

کمتر(kamtar)-ص. لږ څه. بر پرا

کم جان(kamjān)-ا.م.

بوز غنجر.

کلید(kilīd)-ا. کونجی، نوسه.

کلیز(kilīz)-ا. غومبسه.

کم اصل(kamasil)-

ص. ناکجات، پاسو.

ا.م. سروپښی.

کم جرأت(kamjur?t)-

ا.م. بی زړه.

کم خرد(kamxirad)-

ص. نا پوه. بوډی.

کم خور(kamxor)-ص.

لږ خوری..

کم زدن(kamzadan)-

ا.ف.سپکول.

کم طالع(kamtáli?)-

ص.بد مرغه.

کم ظرف(kamzarf)-

ص.پاسو.ناکجات.

کم عقل(kam?ql)-ص.

ناپوه.

کمک(kamak)-قید.لږ څه.

کم کاسه(kamkása)-

ا.م.بینغری.

کم کردن(kamkardan)-

ا.ف.لږول.

کم کم(kamkam)-ق.

ورو ورو.

کم مهر(kammihr)-

ص.کټه میر.

کم نور(kamnūr)-ص.تت.

کم و زیاد(kamoziyād)-

ق.لږ و ډیر.

کم یافت(kamyāft)-

ص.ناویات.

کم حرف(kamḥarf)-

ص.بی خولی،غلی.

کم حوصله(kamḥawsila)-

ص. بی زغمه.

کم هوش(kamhoš)-

ص.نا پوه.

کمان(Kamān)-ا.لینده،

لیندی.

کمان رستم

(kamānirustam)-

ا.م.بلوی- تال.

کمر(kamar)-ا.ملا.

کمر بستن(kamarbastan)-

ا.ف. ملا ترل.

کمر بند(kamarband)-

ا.برګ.

کمر چین(kamarčīn)-

ا.م.ګنډنی.

کمر شکسته

-(kamarˇsikasta)

ص.ملا ماتی.

کمر کوه(kamarkoh)-

ا.م.کږنګ.

کمر گاه(kamargˊah)- لنډه.

کمند(kamand)-ا.پړی،رسه.

کمین(kamˊIn)-ا.حو،پتونی.

کن(kun)-ا.ف.شه،وشه.

کنار(kinˊār)-ا.ژی،څنډه،غاړه.

کناراب(kinˊārˊab)-ا.مکان

کنایه(kinˊāya)-ا.ف.

پیچمی،زونګه.

کنج(kunj)-ا.کوټ،کټه.

کنجد(kujid)-ا.کنځله.

کنجدک(kunjidak)-

ا.مچپیزه،چوری.

کنجل(kunjul)-صوغونج.

کند شدن(kundˇsudan)-

ا.ف.پخیدل.

کندن(kandan)-ا.ف.شکول.

کنگره(kangara)-ا.کړه وړه.

کنون(kunˊūn)-ق.اوس.

کو(kˊū)-حرف.چیری.

کواسه(ka wˊāsa)-ا.

کږوسی.

کوبیدن(kubˊIdan)-

ا.ف.ټکول.

کوتاه(kotˊāh)-ص.لنډ.

کوچ(koč)-ا.یون،لیږد.

کوچ وبار(kočwabār)-

ا.کډه کوډه.

کوچی(kocÍ)-ا.پونده.

کوچک(kocak)-ص.

کوچنی.

کوچه(koca)-ا.وتی،کوخه.

کوچه‌گشت(kocagašt) -

ص.کوخه ډ ب.

کورموش(kormūš)-ا.م.

ږنده مږه.

کوچه گی(cočagaÍ)-

ا.کوخه وال.

کودک(Kodak)-ا.ماشوم.

کودکستان(kodakistān)-

ا.وړکتون.

کودن(kawdan)-ص.پخ.

کور(kor)-ص.ږوند.

کوزه(koza)-ا.منګی.

کوشش(košiš)-ا.ف.وسه،

ه،زیار.

کوشیدن(košÍdan)-

ا.ف.وسه کول.

کوفتن(koftan)-ا.ټکول.

کوه(koh)-ا.غر.

کوهسار(kohsār)-ا.غوربند.

کهن(kuhan)ص.لرغونی.

کهن سال(kuhansál)-

ص.زوړ.

کهنه(kuhna)-ص.زوړ.

کی(kay)-ح.کله.څه وخت.

کیسه بر(kÍsabur)-

ا.فا.ګنډه کپ.

کیش(kiš)-ا.ګروه.

کیفر(kayfar)-ا.هدار.

کیک(kayk)ا.وږړه،

زعانځه.

کین(kÍn)-ا.دښمنی.

کیهان(kayhān)-ا.نړی،

گ

گادی (gáḍÍ)-ا. بګۍ
گاراج (gáráj)-ا. ګاراج.
گاز (gáz)-ا. زانګو.
گام (gám)-ا. ګام.
گاو (gáw)-ا. غویی.
گهواره (gahwára)-ا. زانګو.
گپ (gap)-ا. خبره.
گچ (gač)-ا. ګچ.
گدی (gudÍ)-ا. ګرداګی.
گذشته (guzašta)-ا. ف. تیر.
گرامی (girámÍ)-ص. عزیز، دوست.
گربه (gurba)-ا. پیشو.
گرجی (gurjÍ)-ا. پاپی.
گرداب (girdáb)-ا.م. ګرداو.
گردباد (girdbád)-ا.م. بړبوکی
گردش (gardiš)-ا. ف. چکر.
گردن (gardan)-ا. ورمیږ.
گردن بند (gardanband)-ا.م. غاړه کی
گرده (gurda)-ا. پښتورګی، بلوډی.
گرسنه (gurisna)-ص. وږی.
گرگ (gurg)-ا. لیوه.
گرمابه (garmába)-ا. حمام.
گروپ «دسته» (gurúp)-ا. ډله.
گروی (girawÍ)-ا. ګروی.
گریان (giryán)-ص. ف. ژړا.
گریبان (giraybán)-ا. غاړه.
گریز (gurez)-ا. ف. تښتیدل.
گریس (girÍs)-ا. ګریس.
گریه (girya)-ا. ف. ژړا.
گزند (gazand)-ا. ضرر.
گژدم (gaždum)-ا. لړم.

گستاخ (gostáx)-ص.
سپین سترګی.
گفتگو (guftugo)-ا.ف.
خبری اتری.
گل (gul)-ا. ګل.
گلدوزی (guldozí)-
ګل ګنډنه.
گلستان (gulestán)-ا.م.
د ګلوونو بڼ.
گلوبند (guloband)-ا.م.
غاړه کی.
گلیم (gilím)-ا.تغر.
گنبد (gunbad)-ا. ګنبزه.
گنجشك (gunjišk)-
چوغکه چرچنه.
گندم (gandum)-ا.غنم.
گندنه (gandana)-ا. ګندنه.
گنگ (gung)-ا. ګنګ.
گور (gor)-ا.مړستون قبر.
گودال (godál)-ا. کنده.
گورستان (gorestán)-
ا.م.جککه حظیره.
گوسفند (gosfand)-ا.پسه.
گوش (goš)-ا. غوږ.
گوشت (gošt)-غوښه.
گوشواره (gošwára)-لښتی.
گوهر (gawhar)-ا.مرغلره.
گهواره (gahwára)-ا.زانګو.
گیس (gays)-ا. ګیس.

ketabton.com - The Digital Library

ل

لابد(Lábud)-ق.نا چاره.

لاجرم(lájaram)-ق.

ناچاره،هرو مرو.

لاچار(laČár)-ق.ناچاره.

لازم(lázim)-ا.فا.لازمه.

لاش(láš)-ا.مړ ځلی.

لاغر(láğar)-ص.ډنګر.

لاف(láf)-ا.برآوده،باتی.

لافیدن(láfídan)-ا.ف.باتیدل.

لاک(lák)-ا.لاک.

لاکن(lákin)-ح.ر.منګر،خو.

لال(lál)-ا.ګنګ،تړ.

لالا(lálá)-ا.دوربه،ځلاند،

بیچاونه.

لالائی(láláí)-ص.تاتی،

دینګه نیکو.

لاله(lála)-ا.غاټول،غاټوی.

لاله کوهی(lála'ikohí)-ا.

ډیدی.

لالی(lálí)-ا.مرغلری.

لامپ(lámp)-لمپه،لمبه.

لامسه(lámisa)-ا.سله،لاسه.

لانه(lána)-ا.ځاله،ګنځالی.

لایحه(layeha)-ا.پانه،لیک پانه.

لایق(láyeq)-ص.وړ.

لتالی(laťálí)-ا.مرغلری.

لئیم(la?ym)-ص.ناکجات،پاسو.

لب(lab)-ا.شونډه،شونلی.

لبالب(labálab)-ص.جی په

جی،زیی په ژی.

لب دریا(labidaryá)-ا.م.

سیند غاړه.

لباس(libás)-ا.کپړه،نمری.

لبلبو(lablabú)-ا.جغندر.

لبنیات(labaniyát)-ا.جم.

شودینځ.

لت(lat)-ا.وهنه،ټکونه.

لت کردن(latkardan)-
ا.ف.وهل،تکول.
لته(lata)-ا.زړوکی،خوخوړی.
لج(laJ)-ا.ف.هوده،ځیل.
لجاجت(lajājat)-ا.ف.
هوده کول،
ځیل کول.
لجام(lajām)-ا.ملونه.
لچ(luč)-ص.لخ،برمند،لوخ.
لچر(lačar)-ص.شتا،لچر.
لچک(lučak)-ا.لوچه،شتا،
څور.
لحاظ(liḥaz)-ا.خایتو،پار.
لحاظ کردن(liḥazkardan)-
ا.ف. پارکول،
خاطر کول.
لحاف(liḥāf)-ا.برستن،نلتک.
لحد(laḥad)-ا.ډودی.
لحظه(laḥza)-ا.شیبه،
سترګی ډپ.
لحن(laḥn)-ا.غاړه،ږغ.
لخت(luxt)-ص.لوخ،لخ.
لخت کردن(luxtkardan)-
ا.ف.شوکول،شکول.
لخشک(laxšak)-ا.لخچی.

لخشک کردن
(laxšakkardan)-
ا.ف.څنبیدل.
لخشیدن(laxšIdan)-ا.ف.
ښویدل.
لخک(laxak)-ا.چون،چتی،
لخک.
لذا(liza)-ح.ر.نو،دی لپاره.
لذت(lizat)-ا.خوند.
لذیذ(lazIz)-ص.خوندنی،
.خوندور.
لرزه(larza)-ا.ګینی،هرنړی..
لرزیدن(larzIdan)ا.ف.
ښوریدل،ریږدیدل.
لزوم(luzūm)-ا.ف.لازم والی.
لسان(lisān)-ا.ژبه.
لست(list)-ا.نوم لیک.
لشکر(laškar)-ا.جم.جګړن،
لښکر.
لشم(lašim)-ص.ښوی،غړند.
لشمی(lašmI)-ص.ښویتوب.
لطافت(litāfat)-ص.
پوست والی.
لطایف(latāyef)-ا.غوری،
ښه والی،نری.

لطف(lutf)-ا.ف.لور،پاملرنه.
لطیف(latĺf)-ص.ښه کړونی.
لطیفه(latĺfa)-ص.غوره،ټکاله.
لعاب(lu?áb)-ا.ناړی،لاړی،
ړین.
لعبت(lu?bat)-ا.لوبه،
نانځکه ،ناوکی.
لعل(la?l)-ا.لال.
لعن(la?n)-ا.ف.پیټ.
لعنتی(la?natĺ)-ص.پیټلی.
لغات(luğát)-ا.جم.ژبی،
وراشی.
لغت(به ضم ل)**(luğat)**-ا.ژبه،
وراشه،ګړ،ګړت.
لغت(به فتح ل)**(lağat)**-ا.لته،
لغته.
لغزش(lagziš)-ا.ف.ښوئیدنه،
تغومه.
لغزیدن(lağzĺdan)-ا.ف.
ښوئیدل،درغلیدل،
تغومل.
لفاظ(lafáz)-ا.فا.خبر لوڅی.
لفظ(lafz)-ا.ګړ،ګړت.
لق(laq)-ا.ص.ستغ،نیغ
لق(به ضم ل)(luq)-ا.ص.تاغ،
تاغستر ګی.

لق زدن(luqzadan)-
ا.ف.ځانګی وهل.
لقب(laqab)-ا.وړنوم.
لقمه(luqma)-ا.مړی،
نمړی،ګوله.
لک(به فتح ل)**(lak)**-ا.سل زره،
لک.
لک(به ضم ل)(luk)-ص پند،
پرپړ،غټ.
لک شدن(luksŭdan)-
ص.غټیدل،پندیدل.
لکنت(laknat)-ص.توړی.
لکه(laka)-ا.توپله،خاپ،تپله.
لگام(lagām)-ا.واګی،ملونه.
لگد(lagad)-ا.لته،لغته.
للمی(lalmĺ)-ا.للمه.
للو(lallo)-ا.تاتی.
لمپ(iāmp)-ا.لمپه.
لمحه(lamĥa)-ا.رپ.
لمس(lams)-ا.ف.لمسکول.
لمیدن(lamĺdan)-ف.پریوتل.
لنگ(به فتح ل)**(lang)**ص.ګود.
لنگ(به کسر)**(ling)**-ا.بناتګه.
لنگ(به ضم ل)**(lung)**-ا.لنګ.
لنگر(langar)-ا.درڼ.

لنگوته(langota)-ا.لنګوتی.
لنگی(lungÍ)-ا.ډینګی، مندوسه،لنګی.
لنگیدن(langÍdan)ف. نګوبنیدل،ګوډ تلل.
لواء(liwá)-ا.ربی،جنډه، جنډی.
لوبیا(lobyá)-ا.لوبیا،کرخی.
لوث(laws)-ا.ص.ککړتیا.
لوح(lawh)-ا.پټ.
لوده(lawda)-ص.کجاوه.
لوکس(loks)-ص.لوکس.
لولاندن(lolándan)- ف.رغړول،تولول.
لوله(lola)-ص.توته،درمه.
لوءلوء (lo?lo?)-ا.مرغلره.
لون(lawn)-ا.رنګ.
لهذا(lihazá)-ح.ر.ځکه،دی لپاره.
لهجه(lahja)-ا.وراشه.
لهو و لعب(lahwola?ab)- ا.ص.لولی لالی.

لیاقت(liyáqat)-ص.وړوالی.
لیث(lays)-ا.زمری،مزری.
لحاظ(liḥaz)-ا.ف.ملاحظه، پار،خاطر.
لیدر(lÍdar)-ا.مشر.
لیسانس(lesáns)-ا.لیسانس.
لیست(lest)-ا.نوم لیک، لست.
لیسیدن(lesÍdan)-ا.ف.څټل.
لیف(lÍf)-ا.منځولی،ماله.
لیف لیف(lÍf lÍf)-ا.ف. ربنکی ربنکی، هنډی هنډی.
لیک(lek)-ح.ر.منګر،خو.
لیکن(lÍkin)-ح.ر.منګر،خو.
لیل(layl)-ا.شپه.
لیمو(lÍmo)-ا.لیمو،لیمبو.
لین(layn)-ا.لیکه،څیره،لین.

ketabton.com : The Digital Library

م

ما(mā)-ص.مونږ ، مونږ.

مابعد(māba?d)-ص.وروسته.

مابین(mābayn)-ا.منځ .

ماجرا(mājrā)-ا.ف.پیښه.

مادون(mādūn)-ص.لاسلاندی.

مافوق(māfawq)-ص.پورته.

ماورا(māwrā)-ص.پرته.

ماتم(mātam)-ا.ویر،سوتکه.

ماچ(māč)-ا.مچه،مچکه.

ماده(māda)-ا.بنځه.

مادیان(mādyān)-ا.اسپه.

مار(mār)-ا.منګور،مار.

ماست(māst)-ا.مستی.

ماش(māš)-ا.مې.

ماکیان(mākyān)-ا.چرګه.

مال(māl)-ا.مال.

مالیدن(mālīdan)-ا.ف.

سولول،مورږل.

ماما(māmā)-ا.نیایی.

مامور(māmūr)-ا.مارلی،
ګمارلی.

مانده گی(māndagī)-ص.
ستړیا،ستومانی.

مانند(mānand)-ا.ورته،
غوندی،لکه.

ماه(māh)-ا.سپوږمۍ.

ماهتاب(māhtāb)-ا.سپنکی،
اوږمی،سپوږمۍ.

ماهر(māhir)-ص. کانی، کاکړ.

ماهی(māhī)-ا. کب،ماهی.

ماهیت(māheyat)-ا.نوږی،
نوغی.

مبادله(mubādila)-ا.ف.
بدلون،بدل.

مبارک(mubārak)-ص.بختور،
نیک مرغ.

مبالغه(mubāliğa)-ا.ف.
دوزه،مبالغه.

متبسم(mutabasim)-ص.فا.
موسیدونکی،
خنداکوونکی.

مبنی(mabnÎ)-ا.بنت،تاداو.

مبهم(mubham)-ص.مف.
درمغول

مبهوت(mabhūt)-ص.ف.
ترهور،هدیان.

متابعت(mutábi?at)-ا.ف.
سوانګلوی.

متأثر(muta?ser)-ا.فا.
اغیزلی،نتکی.

متأخر(muta?xir)-ا.فا.ورستنی.

متاهسل(mutahil)-ص.فا.
عیال داره.

متبرک(mutabarik)-ص.
فا.کجیر،بنادمن.

متجاوز(mutajáwiz)-ا.
فا.تیری کوونکی.

متجلی(mutajalÎ)-ا.ف.
بنکاره،روښانه.

متحد(mut.ahid)-ا.فا.یولاسی.

متحرک(mutaharik)-ا.
فا.زعمونکی،پیڅونکی.

متحیر(mutahayir)-ا.فا.
هریان،ترهور.

متخاصم(mutaxásim)-ا.
فا.دشمنی کوونکی،
میرڅی کوونکی.

متخصص(mutaxasis)-
ص.فا.لاس لروونکی،
کانی،تاکو.

متخلف(mutaxalif)-
ا.فا.غاړغده ونکی.

متداول(mutadáwil)-ا.
مف.اوږداندی.

متدین(mutadayin)-ا.فا.
منی،دیندار.

مترجم(mutarjim)-ا.فا.
ترجمان،ژبالون.

متردد(mutaradid)-ا.فا.
تلولی،دوه زړه ی.

متشابه(mutašábh)-ا.فا.
سره ورته.

متشرع(mutašari?)-ا.فا.
دین پالونکی،
په شریعت برابر.

متشکر (mutašakir)-ا.فا.
بسمنی،شکر کوونکی.

متصوف(mutasawif)-ا.
فا.صوفی،عارف.

متضرر(mutazarir)-ا.فا.
تاوانی شوی.
متضمن(mutazamin)-
ا.فا.په ترڅ کښی
لرونکی.
متظاهر(mutazẓahir)-
ا.فا.ځان ښکاره
کوونکی.
متعادل(muta?ăadil)-ا.فا.
انډول.
متعال(muta?ăal)-ص.لوړ.
متعجب(muta?jib)-ا.فا.
هریانیدونکی،
تعجب کوونکی.
متعدد(muta?did)-ص.ډیر،
تریوه زیات.
متعرض(muta?ariz)-ا.فا.
برید کوونکی،
تیری کوونکی.
متعلم(muta?lim)-ا.فا.
زده کوونکی،زده کړی.
متغیر(mutaǧaẏẏir)-
ا.فا.اوښتونکی،
اوړیدونکی.
متقاعد(mụtaqă?id)-ا.فا.
ځای ناستی.

متقی(mutaqĪ)-ا.فا.منی،
پالیال.
متکامل(mutakăamil)-ا.
فا.بشپړ.
متکبر(mutakabir)-ا.فا.
مرغوری،کبرجن.
متکلم(mutakalim)-ا.فا.
ګړیدونکی،ربړوونکی.
متلاطم(mutalăṭim)-ا.فا.
ځپان.
متناسب(mutanăsib)-ا.
فا.سره وړ.
متنوع(mutanawi?)-ا.فا.
رازراز،بنه بنه.
متواتر(mutawăatir)-ا.فا.
پرله پسی.
متوازن(mutawăzin)-ا.
فا.انډول،هم توله.
متوسط(mutawasit)-ا.
فا.مینځوی،مینځګوره،
مینځګړی.
متوفی(mutawffăَ)-ا.مف.
مړشوی.
متوقف(mutawq̈f)-ا.فا.
تیکاویدو نکی،
تمیدونکی.

متولد(mutawalid)-ا.فا.
زیږیدلی،ذوکړی.
متیقن(mutayaqin)-ا.فا.
باورکوونکی.
مثلاً(masalan)-ق.لکه.
مثلث(musallas)-ا.دری
څنډی،دری کنجه.
مثمر(musmir)-ا.فا.ګټور.
مجالس(majális)-ا.ټولنی،
مرکی.
مجاور(mujáwir)-ا.فا.
همسایه،ګاونډی.
مجاهدت(mujáhidat)-
ا.فا.غزاکول.
مجبور(majbūr)-ا.مف.
ناچار،اړاند،اړوتلی.
مجدد(mujadad)-ا.فا.
سرله نوی،سرله سره.
مجروح(majroh)-ا.مف.
ټپی،پرهارژلی.
مجرم(mujrim)-ا.فا.ګرم،
اوبالی.
مجلس(majlis)-ا.ټولټون،
ټولنه،ګډی.
مجمع(majma?)-ا.ټولټون،
وستل.

مجموع(majmo?)-ا.مف.
ټول شوی،غونډ.
مجنون(majnūn)-ص.خروه،
لیونی.
محاربه(maḥáriba)-ا.ف.
جګړه،جګار.
محاسبه(maḥásiba)-ا.
ف.شمیرل.
محاسن(maḥásin)-ص.
ښیګنی.
محافظت(maḥáfizat)-ا.
ف.ساتنه،پیره کول،
زمیرنه.
محتاجي(muḥtajī)-ص.اړتیا.
محبت(muḥabat)-ا.ف.مینه.
محترم(muḥtaram)-ا.مف.
ښاغلی.
محضر(maḥzar)-ا.ټولټون.
محکم(maḥkam)-ص.
ټینګ،کلک.
مختصر(muxtasar)-ا.
مف.لنډ.
مختلف(muxtalif)-ا.فا.
اختلاف کوونکی،
بیلیدونکی.

مخلوط(maxlūt)-ا.مف.
ګډشوی،لړلی شوی.
مخلوق(maxlūq)-ا.مف.
پنځیدلی،پیداشوی.
مداخله(mudāxila)-ا.
فلاس وهل.
مدام(mudām)-ا.تل.
مدعی(muda?Ī)-ا.فا.
غوښتونکی،ادعاکوونکی.
مراتب(maratib)-پوړی،پتی.
مراجعت(murāji?at)-
ا.ف.راګرځیدل،
راستیندل.
مربوط(marbūt)-ا.مف.تړلی،
آسته شوی.
مرد(mard)-ا.نر.
مردن(murdan)-ا.ف.مړل،
مړکیدل.
مرض(maraz)-ا.ناجوړی،
ناروغی.
مرغ(morğ)-ا.الوتونکی.
مرغابی(morğābĪ)-ا.هیلی،
مرغاوی.
مرگ-
(marg)ا.مړنیه،مرګ،
مرګی.

مزه(maza)-ا.خوند.
مسافر(musāfir)-ا.فا.پردیس،
مساپر.
مساوی(masāwĪ)-ص.سم،
سره برابر.
مستقیم(mustaqĪm)-
ص.سم،نیغ.
مسجد(masjid)-ا.جمات.
مسکن(maskan)-ا.تون،ځای.
مسؤول(mas?ūl)-ا.مف.
پوښتیدلی،پوښتلی.
مشت(mušt)-ا.سوک.
مشرق(mašriq)-ا.ختیځ،
لمرځانه.
مشغول(mašğūl)-ا.مف.
بوخت.
مشکل(muškil)-ا.ص.ګران،
سخته.
مضر(muzir)-ا.فا.
ضرر رسونکی،
ضرری بلډوړی.
مطبخ(matbax)-ا.پخلنځی،
پخلینځی.
معالجه(mu?ālija)-ا.ف.
دارو کول.
معاف(ma?āf)-ا.ف.پل،بخښلی.
معاون(ma?āwin)-ا.فا.
مرستیال،مرستی،ملاتړ.

معاهده(ma?áhida)-ا.ف.
ترون،بندون.
معرفت(m̆?rifat)-ا.ف.
پیژندګلوی،پیژاندنه.
معلم(ma?lim)-ا.فا.استاد،
ښوونکی.
مغاره(maǧára)-ا.څوده،پنوزه.
مغایر(maǧáIr)-ص.بیل.
مغرب(maǧrib)-ا.لوید یځ.
مغلوب(maǧlúb)-ا.مف.
جر،لر،بکړ.
مفت(muft)-ص.وړیا،خوشی.
مفهوم(mafhúm)-ا.مف.
پوهول شوی.
مقابر(maqábir)-ا.هدیری.
مقابل(muqábil)-ص.بډه،
مخی،دخی.
مقاربت(muqáribat)-ا.
ف.سره نژد یکیدل.
مقاله(maqála)-ا.ف.مضمون.
مقام(muqám)-ا.ځای،تیک.
مقبره(maqbara)-ا.هدیره،
مړستون.
مقاومت(muqáwimat)-
ا.ف.تینګیدل،تمیدل،
سره برابری کول.
مقتول(maqtúl)-ا.مف.وژلی.

مقدس(muqadas)-ص.
سپین،سپیڅلی.
مقرر(muqarar)-ا.مف.ټاکلی.
مقصود(maqsūd)-ا.مف.
برغه،اړه.
مقطر(muqa::tar)-ا.مف.
څاڅکی،څاڅکی.
مقلب(muqalib)-ا.فا.
اړولی،اوښتلی.
مقلد(muqalid)-ا.فا.تقلید
کونکی.
مقیم(muqáIm)-ا.فا.میشت،
اوسیدونکی.
مکاتب(جمع مکتب)(makátib)-
ا.ښوونځی.
مکاتیب(makátIb)-ا.لیکونه.
مکارم(makárim)-ا.ښیګڼی،
ښیګړی.
مکتب(maktab)-ا.ښوونځی.
مکان(makán)-ا.ځای.
مکتوب(maktúb)-ا.مف.
لیک.
مکلف(mukalaf)-ص.
په ځان پوهیدلی.
مکرر(mukarar)-ا.مف.

بیابیا.

مکروب(mikrob)-ا.
مکروب،جراثیم.

مکعب(muka?ab)-ا.مف.
شپږمخیځ.

مکمل(به فتح م)(mukamal)-
ا.مف.بشپړ،پوره.

مکنون(maknūn)-ا.مف.
پټ،پوښلی.

مگس(magas)-ا.مچ.

ملاح(mal.áh)-ا.مانګی،مانو.

ملاحت(maláhat)-ا.ف.
مټکینه.

ملاحظه(muláhiza)-ا.ف.
کتنه،پام.

ملازم(mulázim)-ص.چوپړی،
دربه.

ملاطفت(mulátifat)-
ا.ف.نرمی کول،
مهربانی کول.

ملاقات(muláqát)-ا.ف.
سره کتل،سره ورتله.

ملال(malál)-ا.ف.خپګان،
خواشینی.

ملالت(malálat)-ا.ف.
خپګان،خواشنی.

ملامت(malámat)-ا.ف.
زورل،تره تل.

ملایم(muláem)-ص.پوست.

ملت(millat)-ا.ولس.

ملی(millí)-ا.ص.قومی،ولسی.

ملخ(malax)-ا.ملخ ،نک.

ملقب(mulaqab)-ا.مف.
لقب ورکړی شوی.

ملک(malik)-ا.پاسوال،ټولواک.

ملکه(malika)-ا.شاه میرمنه.

ملل(milal)-ا.ولسونه.

ململ(malmal)-ا.ململه،خاسه.

ملنگ(malang)-ا.ملنګ.

ملوک(mulúk)-ا.پاسوالان،
ټولواکان.

ملول(malúl)-ص.خپه.

ملون(mulawan)-ا.مف.
رنګیځ،رنګینه.

ملی(mullí)-ا.ملی،ترپ.

ممتنع(mumtani?)-ا.فا.
ناشوده،ناممکن.

ممد(mumid)-ا.فا.مرستیال،
مرسته کونکی.

ممکن(mumkin)-ص.کیدونکی،
امکان لرونکی.

ممنون(mamnūn)-ا.مف.
خوښ،پاسلونی.
ممنوع(?mamno)-ا.مف.
منه شوی،ستون شوی.
من(man)-ض.زه،ما.
منابر(manābir)-ا.دریځونه.
منابع(?manābi)-ا.چینی.
مناجات(munājāt)-ا.ف.خواله.
مناسب(munāsib)-ص.
وړ،باب.
مناسبت(munāsibat)-ا.
ف.سره ورته.
مناصب(manāsib)-ا.منصبونه.

مناصفه(manāsifa)-ا.ف.
نیمول،نیمایی کول.
منافع(?manāfi)-ا.گټې.
منبر(munbar)-ا.دریځ،مومبر.
منتخب(muntaxib)-
ا.فا.غوره کونکی،
خوښونکی.
منتخب(muntaxab)-
ا.مف.غوره شوی،
خوښ شوی.
منتشر(muntašir)-ا.فا.خپور.

منتها(muntahā)-ا.مف.پای.
منجم(munajim)-ا.فا.ترویتی.
منجمد(munjamid)-ص.
کنګل.
منحرف(munḥarif)-ا.فا.کوږ،
دیونده.
منحصر(munḥasir)-ص.
ترلې.
منحل(munḥal)-ص.
ویلیدل،اوبه کیدل.
منزلت(manzilat)-ا.قدر،
درناوی،مرتبه.
منسوب(mansūb)-ا.مف.
نسبت ورکړی شوی.
منشاء(?mansā)-ا.منشه،وریځی.
منصب(mansab)-ا.رتبه،
منصب.
منطبق(mantabiq)-ص.سم،برابر.
منطقه(mantaqa)-ا.سیمه،
ولکه.
منظره(manzara)-ا.نندرتون،
نندارځی.
منظور(manzūr)-ا.مف.
کتلی،کتل شوی.
منفذ(manfaz)-ا.سوری.
منفصل(munfasil)-ا.فا.
بیل،جلا.

منفعت(manfi?at)-ا. ګټه، برغه.
منفی(manfÍ)-ص. نیست کړی شوی.
منقبت(munqabat)-ا. ستاینه.
منقسم(munqasim)-ا. فا. ویشل شوی.
مقلب(mu qalib)-ا.فا. چپه،نسکور.
منور(munawar)-ص. روښ، روشانه،بل.
منوط(manūt)-ا.مف. تړلی،ځوړند.
منهدم(munhadim)-ص. وران،نړیدلی،ړنګ.
مواد (mawād)-ا. نوږی،مادی.
موازنه(mawázina)-ا.ف. انډول،بودګان.
مواشی(mawāšÍ)-ا. څاروی.
مواظبت(mawāzibat)-ا. ف. تل کړنه.
موانع(mawāni?)-ا. بښګولی،ستونځی.
مؤدب(mo?dab)-ا.فا. روزونکی،ادب ورکونکی.

موجب(mawjib)-ا.فا. پاسونه،سوب.
موجز(mújaz)-ص. لنډ.
موچی(močÍ)-ا.فا. چمیار، موچی.
مودت(muwaddat)-ا.ف. خپلوی.
مؤذن(mo?azin)-ا.فا. آذان کونکی.
مور(mūr)-ا. میږی.
مورچه(mūrča)-ا. میږی.
مورخ (muwarix)-ا.فا. تاریخ لیکونکی.
موزه(moza)-ا. موزه.
موسوم(mawsūm)-ا.مف. مهال.
موسیچه(mūsīča)-ا. سرکڅی، سره پوخټکه.
موش(mūš)-ا. میږک.
موصوف(mawsūf)-ا مف. ستایلی،ستایل شوی.
موضع(mawzi?)-ا.مف. ځای،
موضوع(mawzo?)-ا.مف. باب،مقصد.
موظف(mowazaf)-ص. ګمارلی.

موعد(maw?id)-ا.نیته،موده.
موعظه(maw? iza)-ا.
پند،نغته.
موفق(mowafaq)-ص.
کامیاب،بریالی.
موفقیت(mowafqiyat)-ا.
ف.بریالیتوب.
مونس(monis)-ا.فا.ذړه
سودی،زړه دمی.
موی(moy)-ا.وینښته.
مه(mah)-ا.وړمکی.
مه(به کسر م)(mih)-ا.مشر،ستر.
مهاجرت(muhājirat)-
ا.ف.پردیس توب،
ماجرتوب.
مهتاب(mahtāb)-ا.وړمکی،
سپوږمی.
مهر(mihr)-ا.مینه.
مهر(mihr)-ا.لمر.
مهربان(mihrabān)-ص.
پیرزوکونکی،لورونکی.
مهم(muhim)-ص.سترکار،
لوی کار.
مهمان(mihmān)-ا.ص.
میلمه،وله.
مهمل(muhmal)-ص.چتی،
اندته.
مهیا(muhayā)-ص.سمبال،تیار.

مهیب(muhĪb)-ص.ترهند،
ترهناک،ویر ونکی.
می(may)-ا.شرا ب.
میان(miyān)-ا.منځ.
میت(mayet)-ا.مړی.
میخ(mex)-ا.موړی،میخ.
میدان(maydān)-ا.واک،
میدان.
میده(mayda)-ص.وړ،میده.
میر(mĪr)-ا.ص.مشر.
میرزا(merzā)-ا.ص.بناغلی،
لیکونکی.
میراث(mĪrās)-ا.پانه مړ ی،
وریشون.
میزبان(mezbān)-ص. کوربه.
میعاد(mĪ?ād)-ا.نیته،وعده.
میغ(meğ)-ا.اوریځ ، مرغانه.
میل(mayl)-ا.ف.هڅه،خوښه.
میل(mĪl)-ا.سلی،میل،لوړی.
میلاد(mĪlād)-ا.زیږده،
زیږدی وخت.
میله(melah)-ا.میله.
میوه(mewah)-ا.میوه.
میهن(mayhan)-ا.وطن.

ن

نا(nā)-د نفی علامت په دری او پښتو ژبه کی.

نا آرام(nāārām)-ص.پلتند، شرند.

ناامید(nāomīd)-ص.نهیل، نامیده.

نااهل(nāahl)-ا.بی ادبه.

نا بالغ(nābāliğ)-ص.ایلوځ، (خوګیالی)زنانی(مروت).

نابکار(nābakār)-ص.خوشی.

نابلد(nābalad)-ص.ناړیک.

نابود(nābūd)-ص.ورک، تری تم.

نابینا(nābīnā)-ص.ړوند.

ناپاک(nāpāk)-ص.ناولی، چټل.

ناپدید(nāpadīd)-ص.ناپیت، لرغونی،الوینا.

نا توان(nātawān)-ص. خوارِ ځاکی،بی سیکه.

ناجور(nājor)-ص.ناروغه.

ناچار(nāčār)-ص.ناکامه، بیزاوه،اړوتلی.

ناچیز(nāčīz)-ص.خشی، بابیرِه،نکسی.

ناحق(nāḥaq)-ص.نرناک، برناک.

نا خلف(nāxalaf)-ص. نا اهله،ناوړه.

نا خوش(nāxoš)-ص.خپه.

نادار(nādār)-ص.خوار، ککی،نیستمن.

نادرست(nādurust)-ص.مات.

نادان(nādān)-ص.ناپوه.

ناروا(nārawā)-ص.ناروا.

ناسزا(nāsazā)-ص.ناوړه، نااهله.

ناشد(nāšud)-ص.ناشوده، ناشونکی.
نا فهم(nāfahm)-ص.ناپوهه.
نا قابل(nāqābil)-ص. ناوړی،ناپیوړی.
ناکام(nākām)-ص.نیمه خوا، پسیازه.
ناکس(nākas)-ص.ناکجات، پاسو.
ناگزیر(nāguzīr)-ص.ناچار، ص.مجبور.
ناگوار(nāguwār)-ص. بد خونده.
نالایق(nālāyeq)-ص.ناوړه.
نامرد(nāmard)-ص.اجرا، مادنګی،نربنځی.
نا مرغوب(nāmarğūb)- ص.نا خوښه.
نا مناسب(nāmunāsib)- ص.ناوړ.
نا مهربان(nāmihrabān)- ص. کته میره.
نایاب(nāyāb)-ص.ناویاب، نایابه.
نابغه(nābiğa)-ص.ونلی،اتل.

ناجو(nājo)-ا.نښتر،ځنغوځی.
ناجی(nājī)-ا.فا.بچ،ژرغولی.
ناحیه(nāhiya)-ا.لته،ډکره، ولکه.
ناخدا(nāxodā)-ا.مانګی.
ناخن(nāxun)-ا.نوک.
ناخن گرفتن(nāxungriftan)- ا.ف.نوکان اخیستل.
ناخن گیر(nāxungīr)- ا.نوکریزی.
نادر(nādir)-ص.ناویاب، نادره،نایاب.
نادم(nādim)-ص.پښیمانه.
نار(nār)-ا.اور.
نارنج(nāring)-ا.کمبیری،نارنج.
نارنجی(nāringī)-ص.ډت، کمبیری.
نارنجک(nārinJak)-ا.لاسی بم.
ناریال(nāryāl)-ا. کوپره.
ناز(nāz)-ا.ناز،مکیز.
ناز پرورد(nāzparward)- ص.مف نازولی.
نازبو(nāzbo)-ا.کشمالی،ببری.
نازک(nāzuk)-ص.تنکی، نازک،نروځکی.

نازکی(názukÍ)-ص.تنکی والی،نروځکتوب.
نازل(názil)-ا.فا.کښته کیدونکی.
نازنین(názanÍn)-ص.نیازمینه.
نازیدن(názÍdan)-ا.ف. کرشمه کول، نخره کول.
ناسوت(násút)-ا.نړۍ.
ناشتا(nášta)-ا.سپناری.
ناشی(nášÍ)-ص.بوتیدونکی، پیدا کیدونکی.
ناصح(násih)-ا.فا.پندور کونکی.
ناصر(násir)-ا.فا.سیلګری، مرستی،مرستوال.
ناطق(nátiq)-ا.فا.ویونکی،ویان.
ناظر(názir)-ا.فا.کتونکی، لیدونکی.
ناف(náf)-ا.نوم
نافذ(náfiz)-ا.فا.چلیدونکی.
نافع(náfi?)-ا.فا.ګټه ور.
ناقص(náqis)-ص.نیمګړی، نینګی.
ناقض(náqiz)-ا.فا.ماتونکی.
ناقل(náqil)-ا.فا وړونکی.
ناقوس(náqús)-ا:ږغبزی، جرنګانی.
ناقه(náqa)-ا.اوښه.
ناک(nák)-ا.علامه د اتصال، ناک،غورمنه.
ناکح(nákiḥ)-ا.فا.واده کونکی،نکاح کونکی.
ناگاه(nágáh)-ق.ناڅاپه، ناګمانه.
نالش(náliš)-ا.ف.زګیروی، زبیرګی.
ناله(nála)-ا.کوکاره،سوزه.
نالیدن(nálÍdan)-ا.ف.سوری کول.
نام(nám)-ا.نوم.
نامبرده(námburda)-ص. نومورۍ.
نامزد(námzad)-ا.ص په نامه.
ناموس(námús)-ا.پت،ننګ،ست.
نامه(náma)-ا.لیک.
نامی(námÍ)-ص.نومیالی،نامتو.
نامی(námÍ)-ا.فا.نوکیدونکی، وده کونکی.
نان(nán)-ا.ډوډۍ،مړۍ
نان جواری(nánijawárÍ)-ا.سکړک،ګډلی.

نانده(nándih)-ص.ډوډی مار.

نان روغنی(nánirogˇanÍ)-ا.م.روغانی.

نان فطیر(nánifatÍr)-ا.م.چغمته،پتیره.

ناوک(náwak)-ا.غشی،شتی.

ناهید(náhÍd)-ا.کوپ.

نای(náy)-ا.شپیلی.

نایل(náyel)-ا.فا.میندونکی.

نبات(nabát)-لامبات،نبات.

نبات(nabát)-ا.وابنه.

نبرد(nabard)-ا.جګړه.

نبوت(nabúwat)-ا.ف.نبوت،استائتوب.

نبوغ(nubúg)-ا.ف.اتل توب، اتلوله.

نبی(nabÍ)-ص.دخدای استائی.

نبیره(nabÍra)-ا.کودی.

نتیجه(natÍja)-ا.وتلی.

نثر(nasir)-ا.ف.نثر.

نجابت(nijábat)-ا.ف.اسیلتوب.

نجات(niját)-ا.ف.ژغورنه، خلاصیدنه.

نجار(najár)-ا.ترکان.

نجبا(nujabá)-ص.اسیلان.

نجس(najis)-ص.چټل،ناولی.

نجم(najim)-ا.ستوری.

نجوا(najwá)-ا.ف.خواله.

نجوم(جمع نجم)(nujúm)-ا.ستوری.

نجومی(nujúmÍ)-ا.ف.نجومی، تړویتی.

نجیب(najÍb)-ص.اسیل.

نحس(naÍs)-ص.بد مرغی، بد شاګومی.

نحیف(naÍf)-ص.خوارٗدنګر.

نخاش(naxáš)-ا.ص.نخاش.

نخست(naxust)-ا.ړومبی، لمړی.

نخستین(naxustÍn)-ا.ړمبنی.

نخل(naxil)-ا.کجوره،خرماونه.

نخود(naxud)-ا.چنه.

نداء(nida?)-ا .ف.غږ،ږغ.

نداف(nadáf)-ا.ف.ډینداپ، غړغمبک.

ندامت(nidámat)-ا.ف.پښیمانی.

ندرت(nudrat)-ا.ف.ناویات.

نذر(nazir)-ا.ف.منښته.

نر(nar)-ص.نر.

نرگاو(nargáw)-ا.غویی،غځکی.

نراد(narád)ص.کاغ.

نرخ(nirx)-ا.نرخ.

نرد(nard)-ا.گتی.
نردبان(nardbán)-ا.زینه.
نرگس(nargis)-ا.نړگس، زړپ.
نرم(narm)-ص.پوست.
ملایمی(nuláemÍ)-ص. پوستوالی.
نزاع(?nizá)-ا.ف.لانجه.
نزاکت(nizákat)-ا.نزاکت.
نزد(nazd)-ا.څخه.
نزده(nuzda)-ا.نولس.
نزدیک(nazdÍk)-ا.ص.نږدی.
نزله(nuzla)-ا.څاک،نیمسری.
نزول(nuzúl)-ا.ف.کوزیدلی، بښکته کیدل.
نزهت(nazhat)-ا.ف.پاکوالی.
نژاد(nižád)-ا.خټه،اسل.
نساج(nasáj)-ا.ص.اودونکی، ګنیوال.
نساجی(nasáJÍ)-ا.اودنه.
نسب(nasab)-ا.خټه ،پښت.
نسترن(nastaran)-خړچ.
نسخه(nusxa)-ا.نسخه.
نسرین(nasrÍn)-ا.پړواری.
نسل(nasil)-ا.څخته،ذوزات.

نشاط(nišát)-ص.خوشالتیا، خشالی.
نشان(nišán)-ا.پیلامه،نښه.
نشاندن(nišándan)-ا.ف. کښینول، کینول.
نشستن(nišastan)-ا.ف. کښینتل، کنینل.
نشه(niša)-ص.سربډال،نشه.
نشیمن(nišÍman)-ا.دناستځی.
نصاب(nisáb)-ا.بنسټ.
نصایح(جمع نصیحت) (nasáeh)- ا.پندونه.
نصب(nasb)-ا.درول،بکول.
نصر(nasr)-ا.ف.مرسته کول.
نصرت(nasrat)-ا.ف.مرسته.
نصف(nisf)-ا.نیمائی.
نصیحت(nsÍhat)-ا.ف. پند،نښه کوم.
نطاق(natáq)-ا.کړاوی،ویاند.
نظارت(nizárat)-ا.ف.کمل، سیل.
نظافت(nizáfat)-ا.ف.پاکوالی.
نظر(nazar)-ا.ف.کاته.
نظم(nazm)-ا.ف.پیل،سندره.
نظیر(nazÍr)-ص.ساری، کور.
نظیف(nazÍf)-ص.پاک.

نعره(na?ra)-ا.کوکاره،چغه.
نعش(na?š)-مړی،درنګه.
نعل(na?l)-ا.نال.
نعلبکی(na?lbakī)-ا.نالبکی.
نغمه(naġma)-تن ننا،غږ.
نفاق(nifāq)-ا.ف.اړغیږنه،نفاق.
نفر(nafar)-ا.سړی.
نفرت(nifrat)-ا.کرکه.
نفرین(nafrīn)-بنیرا.
نفس(nafas)-ا.سا.
نفع(naf?)-ا.ګټه.
نفقه(nafaqa)-ا.شومه،ارکانه.
نفیس(nafīs)-ص.ګران،قیمتی.
نقاب(niqāb)-ا.مخچوتی،ادنی.
نقاد(naqād)-ص.کره کونکی.
نقاش(naqāš)-ص.کنبیدګر، نقاش.
نقب(naqb)-ا.ف.لغم،کندر.
نقره(nuqra)-ا.سپین زر.
نقش(naqš)-ا.ف.کنبیده،موس.
نقطه(nuqta)-ا.تکی.
نقل(به فتح ن)(naql)-ا.ف.لیږدل.
نقل(به ضم ن)(nuql)-ا.نقل.
نکاح(nikāh)-ا.نکاح.
نکتایی(niktāyī)-ا.غاړپتی.
نکو(niko)-ص.ښه.

نکوهش(nikohiš)-ا.ف. ترتنه،زوړنه.
نگارش(nigāriš)-ا.ف.لیکنه.
نگاه(nigāh)-ا.ف.کتل.
نگون(nigūn)-ص.نسکور.
نگهبان(nigahbān)- ا.ص.زمیری،ساتندوی.
نگین(nigīn)-ا.غمی.
نم(nam)-ا.نو،زیم.
نمناک(namnāk)-ص. نوجن،ناوده.
نماز(namāz)-ا.لمونځ،مونځ.
نمایان(numāyān)-ص.فا. اوخار،څرګند.
نمایش(numāyēš)-ا.ف. ښکارونه
نمد(namad)-ا.نیمځی،کواسته.
نمک(namak)-ا.مالګه.
نمکین(namakīn)-ص.ن. مالګن،مالګین.
نمو(numo)-ا.ف.وده.
نمودن(namūdan)- ا.ف.ښودل.
ننگ(nang)-ا.غور،ننګ، پیغور.
ننه(nana)-ا.مور.

نو(naw)-ص.نوی.
نورس(nawras)-ص.خرندی.
نوا(nawá)-ا.غږ.
نوازش(nawáziš)-ا.ف.
لوساینه،دلاساینه.
نواسه(nawása)-ا.لمسی،
مسی.
نوبت(nubat)-ا.وار،رون.
نوت(not)-ا.نوټ،لوټ.
نوحه(nawha)-ا.سانده،ابنول.
نورانی(nūránI)-ص.رونړ.
نوش(noš)-ا.ف.شوملی،چښل.
نوشتن(niwištan)-ا.ف.لیکل.
نوشیدن(nošIdan)-ا.ف.
چښل،څکلا،شوملی.
نوع(naw?)-ا.ډله.
نوکر(nokar)-ا.ص.دوربه،
چوپړی.
نوکری(nokarI)-ص.ن.
چوپړ،نوکری،
دوربه توب.
نول(nol)-ا.منبوکه،مشوکه،
تنکه.
نویسنده(nawIsinda)-
ا.ف.لیکونکی.
نه(به ضم ن)(na)-ا.نه (۹)

نه(به فتح ن)(na)-ح.ن.نه (نفی).
نهادن(nihádan)-ا.ف.
ایښودل،ایښوول.
نهال(nihál)-ا.نیالګی.
نهان(nihán)-ص.پټ.
نهر(nahr)-ا.واله،ویاله.
نهی(nahI)-ا.ف.منه کول،
سنتول.
نی(nay)-ا.دروی،کړکی.
نیشکر(naysakar)-ا.م.ګنی.
نی(ne)-ح.ن یه،نه.
نیازمند(niyázmand)-
ص.ار،ګرباب.
نیرو(nIro)-ا.وس،سیک،زور.
نیرومند(nIromand)-
ص.غښتلی،پرهوند.
نیزه(nayza)-ا.سانګه،نیزه،بله.
نیست(nest)-ا.ص.نشته،نسته.
نیک(nek)-ص.ښه.
نیک بخت(nekbaxt)-ص.
بخره ور،بخره من.
نیکو(nIko)-ص.ښه.
نیلوفر(nIlofar)-ا.ډوډه،دنده.
نیم(nIm)-ا.نیمه،نیمایی.
نیوش(niyoš)-ف.واوره.
نیوشنده(niošinda)-ا.ف.
اروېدونکی.

ketabton.com : The Digital Library

و

وابسته(wābasta)-ص.تړلی.

واپس (wāpas)-ا.ص.بیا.

واپسین(wāpasIn)-ص.

ورستنی،دانډوغه،

ایله کول.

وادادن(wādādan)-ا.ف.

خوشی کول،

خوشی پریښودل.

وارستن(wārastan)-ا.ف.

پیچیدل.

وادار کردن

(wādārkardan)-

ا.ف.اړیستل.

وارسی(wārasI)-ا.ص.پلټنه.

وارسیدن(wārasIdan)-

ا.ف.پلټل،رسیدل.

وازدن(wāzadan)-ص.

بیرته وهل،

بیرته ورکول.

وازکردن(wāzkardan)-

ا.ف.خلاصول،

وازول،پرانستیل.

واسوخت(wāsoxt)-ص.

سوختی.

واکنش(wākuniš)-ا.ف.

ترزړه نه برابر

غبرګون.

واماندن(wāmāndan)-

ا.ف.دریدل،تپ شوی.

وانمودن(wānamūdan)-

ا.ف.منوول،ښودل.

واثق(wāsiq)-ا.ټینګ، کلک.

واجب(wājib)-ق.تل.

واجد(wājid)-ا.فا.میندونکی،

پیداکوونکی.

واحه(wāha)-ا.دامان،دامانه.

واخ(wāx)-ا.وای وای.

وادی(wādÍ)-ا.ف.تنګی، تری،کڅ.
وارث(wāres)-ص.پاته وړی، وارث.
وارد(wārid)-ق.رسیدلی،راغلی.
واره(wāra)-پسوند.چم.واره.
واز(wāz)-ق.خلاص.
وازن(wāzan)-ا.ف.تلونکی.
واژکون(wāžgūn)-ص.چپه، نسکور،اړولی.
واژه(wāža)-ا.ف.کلمه.
واسطه(wāsita)-ق.منځی.
واسطه(wāsita)-ص.مینځګړی، رګی،ریبار.
واسع(wāsi?)-ا.ارت.
واسه(wāsa)-ا.ف.شغکه.
واصف(wāsif)-ا.ستایوونکی، صفت کوونکی.
واصل(wāsil)-فا.رسیدلی.
واضیح(wāzeh)-ص.ښکاره، روښانه،روڼ.
واضیع(wāze?)-ا.فا.ایښوونکی، ایښودونکی.
واعظ(wā?iz)-ا.فا. پند ورکوونکی.
وافر(wāfir)-ص.ډیر،پریمان.

واقع(wāqi?)-ا.پیښ شوی، لویدلی.
واقعاً(wāqi?an)-ق.په ریښتیا.
واقف(wāqif)-ا.خبر او پوه.
والا(wālā)-ص.لوړوالی.
والاشان(wālāšān)- ص.لوړ والی.
والد(wālid)-ا.پلار.
والده(wālida)-ا.مور.
والدین(wālidayn)-ا.ج. مور اوپلار.
واله(wāla)-ص.غولوونکی اوبه، دپیرانو اوبه.
واله(wāla)-ص.لیوال،الواک.
وام(wām)-ا.پور.
وامق(wāmiq)-ا.خوښ لرونکی.
واویلا(wāwaylā)-ا.ویر، غابلی.
واهب(wāhib)-ا.فا.بښوونکی، بخښوونکی.
واهمه(wāhima)-ص.ویر،ډار.
واهی(wāhÍ)-ص.چټی،خوشی.
وبال(wobāl)-ا.کړاو.
وثوق(wosūq)-ا.وسا،ویسا.
وثیق(wasÍq)-ص.ټینګ.

وثیقه(wásÍqa)-ا.لاسوندی، وثیقه.

وجاهت(wajáhat)-ص. بجایسبت. ښایست

وجد(wajd)-ص.خوښواله.

وجدان(weijdán)-ا.مندل، میندل.

وجود(Wujúd)-ا.شتوالی.

وجوه(wujoh)-ا.جم.مخونه.

وجه(waja)-ا.مخ.

وحدانیت(waḥdániyat)-ص.یو والی.

وحدت(waḥdat)-ا.ص. یواځي والی،یووالی.

وحشت(waḥšat)-ص.ډار.

وحش(waḥš)-ا.بهو،هدل.

وحید(waḥÍd)-ا.بی ساری.

وخامت(waxámat)-ص.زوک.

وخم(waxm)-ص.خنجاړ، بد،ګردان.

وخیم(waxÍm)-ص.سخت اوخطرناک.

وداع(?widá)-ا.ف. خدای په امانی.

ودود(wodúd)-ا.ص.ډیردوست.

ورم(waram)-ا.ص.پړسوب.

ورد(ward)-ا.ډګلاب ګل.

ورد(wird)-ا.ف.زمنه، ذکراودعادقرآ ن.

ورزش(warziš)-ا.مستی، کړاو.

ورزو(warzo)-ا.دیوی غویی.

ورزی(warzÍ)-ا.بزګر.

ورزیدن(warzÍdan)-ا.ف. تړاوکول،مستی کول.

ورس(wars)-ا.ب.نته.

ورسن(warsan)-ا.پړی.

ورشان(waršán)-ا.شنه کوتره.

ورشکست(warširkast)-ص. دیوالی.

ورطه(warta)-ص.خارخوړی، زخم.

ورع(?wara)-ا.ص.مونیتوب، پالیالتوب.

ورنا(warná)-ا.زلمی،ځلمی.

ورود(wurúd)-ا.ف.رسیدل.

وریب(warÍb)-ص.کوږ.

وز(wiz)-ص.لګیدونکی، چلیدونکی.

وزرا(wozará)-ا.جم.وزیران.

وزیدن(wazÍdan)-م.الوتل، لګیدل.

وزین(wazÍn)-ص.دروند.
وسایل(wasáyel)-ا.جم.
وزیی،وسیله.
وسط(wasat)-ا.منځ،منیځ.
وسع(was?)-ص.ارتوالی،
پراخوالی.
وسق(wasq)-ا.ف.بارول،
راغونډول.
وستا(wistá)-ص.ستاینه.
وسن(wosan)-ا.ککړ.
وسناد(wasnád)-ص.پریوان.
وسواس(waswás)-ص.
سوداوی،خرخشی.
وسواسی(waswásÍ)-
ص.سودائی.
وسوسه(waswasa)-ا.
سودا،خرخشه.
وسه(wasa)-ډاګه،ببرګه،پاشتک.
وسیله(wasÍla)-ا.وزله،
اسره،سبب.
وسیم(wasÍm)-ا.ص.بنکلی،
بنایسته.
وش(waš)-ا.ف.مزګ،لکه،
غوندیَ څیر.
وشفنګ(wašfing)-ا.ف.
ورځاړی.

وشن(wašan)-ا.ف.باران.
وصاف(wasáf)-ا.فا.ستایونکی.
وصال(wisál)-ا.وصلونکی،
یوځای کونکی.
وصایا(wasÝá)-ا.جم.زیرمی،
وصیتونه.
وصف(wasf)-ا.ستاینه.
وصلت(waslat)-ا.ف.خپلولی.
وصله(wasla)-ص.پیوند.
وصول(wosúl)-ا.جم.رسیدل.
وصیف(wasÍf)-ا.ف.ابلوځ،
کړاڅی،بوتکی،زنکی.
وضاحت(wazáhat)-
ا.ف.رونړ والی.
وضع(waz?)-ا.ایښودل،
ایښوول.
وضوح(wozóh)-ا.جم.رونیدل،
روښانیدل.
وضو(wozú)-ا.اودس.
وطن(watan)-ا.مینه،هیواد.
وطن پرور(watanparwar)-
ا.م.مینه پالونکی،
هیواد پالونکی.
وطندار(watandár)-ا.م.
هیواد وال.

وطواط(watwát)-ا.ځکالکی، شمپیرک.

وظیفه(wazÍfa)-ا.دنده،زمنه.

وعاظ(wa?áz)-ا.جم. پند ورکوونکی.

وعده(wa?da)-ا.ژمنه،ژبه، واده،ژبنه.

وعظ(wa?z)-ا.ف.نغوته،ورم.

وعید(wa?Íd)-ص.ترټنه.

وفات(wafát)- ص.مړ کیدل.

وفر(wafar)-ق.ډیر،پریمان.

وفق(wifq)-ا.ف.سم،اسل.

وفور(wofúr)-ا.پراوانی،ډیروالی.

وقاحت(wqáhat)-ص. سپین سترګتوب.

وقاد(wiqád)-ص.رونړ،روښانه.

وقار(wiqár)-ا.ف.درناوی.

وقایع(waqáy?)-ا.جم.پیښې.

وقایه(wiqáya)-ا.ساتنه،ژغورنه.

وقت(waqt)-ق.مهال،وخت.

وقف(waqf)-ا.ف.خیریدل. وخم

وقفه(waqfa)-ق.اتالند،ځنډ، ډیلتیا.

وقوع(waqo?)-ا.ف.پښیدل، پیدا کردن.

وقوف(wuqúf)-ص.پوه . دریدل

وکالت(wikálat)-ا. وکیل کیدل.

ولایت(wiláyat)-ا.مرسته کول. حمایه

ولوله(walwala)-ص. شور وغوغا.

وله(wala)-ص.کارجن، غوسه ناک.

وند(wand)-ا.لوښی.

وهاب(wahább)-ا.فا.بخښاوو.

وهاج(wahāj)-ا.ځلیدونکی.

وهم(wahm)-ص.ډار.

ویدا(wÍdá)-ص.لږ.

ویران(wayrán)-ص.وران، ویجاړ.

ویرانه(wayrána)-ص.ورانه، کنډواله.

ویرگول(wergol)-ا. ګدارنده،لیندکی.

ویژه(wiža)-ا.ف. کره نګه.

ویلان(wilán)-ص.ترهور.

ketabton.com - The Digital Library

هـ

هـ(ha)ا-د فارسی ژبی یو
دیرشم توری دی،
چی د(ها) په بنه ویل
کیږی.دغه د هوز
هاهم بولی.ابجدی
ارزښت یی(۵)دی.

ها(hā)-علامت استفهام د
ځواب ویی(کلمه)،
بلی،هو.

ها(hā)-علامت جمع په فارسی
ژبه کی د جمعی
وروستاړی یا
سوفکس دی لکه په
دی (کتابها)کی
(کتابونه)

ها(hā) امر.د امر کلمه ده،
واخله،ونیسه.

هائب(hā?ib)-ص.ویرونکی،
ډارن.

هائل(ha?il)ص،فا هولنی،
ویروونکی،ډاروونکی،
هغه کار چی د انسان
لپاره ستونزمن وی.

هابط(hābit)-ا.فا.پریوتونکی،
کوزیدونکی،
ښکته کیدونکی.

هاتف(hātif)-ا.فا.
غږ کوونکی،هغه غږ
کوونکی چی غږیی
واوریدل شی او خپله
ونه لیدل شی.

هاج(hāj)-ص.هیبن،حیران،
کیچ.

هاجر(hājir)-ا.فا.بیلوونکی،
لایق،بریالی،هر هغه څه
چی پخپله نوعه فضیلت
ولری.

هاجره(hājira)-ا.فا.
د هاجر مونث.
هاجس(hājis)-ا.هغه څه
چې په زړه کې و
ګرځي،جمع یې
هواجس ده.
هادم(hādim)-ا.فا.
ورانوونکی،نړوونکی،
ړنګوونکی.
هادی(hādī)-ا.فا.بومیا،
لار ښوونکی،رسمی
لاری ښوونکی.
هادیه(hādiya)-ا.فا.مونث،
د لاس لرګی،عصا.
هار(hār)-ا.غاړه کې،هار،
ملغلری،لعل،یاقوت او
نور چې په تارکی پییل
شوی وی.
هارب(hārib)-ا.فا.تښتیدونکی.
هارپ(hārp_harpi)-
ا.چنګ،د ساز یوه آله
ده چې (۴۶)تارونه لری
او په ګوتو غږول
کیږی.

هارون(hārūn)-ا.د موسی
(ع)ورور او د بنی
اسرائیلو د یوه پیغمبر
نوم.د قوم مشر،
ساتونکی،استازی.
هاس(hās)-ا.«هراس»مخففف،
ویره،ډار،بل،
همدارنګه،همداشان.
هاضم(hāzim)-ا.فا.
هضموونکی،ځوروونکی،
په ګیډه کی د غذا
حل کوونکی.
هاکول(hākol)-ا.د مړ کو
دوا،د مړ کو د وژنی
دوا،مرګ موش.
هاګ(هاک)(hāg_hak)-ا.
هګی،د چرګی هګی.
هالک(hālik)-ا.فا.ست،
نیستیدونکی،
تباه کیدونکی،
ورک کوونکی،
ډبروونکی.
هامال(hāmāl)-ا.ص.
ساری، بلډه،نظیر.

هامش(hāmiš)- ا.حاشیه،
دکتاب حاشیه،
د کتاب څنډه.
هامون(hāmūn)-ا.دښته،
بیابان، ډاګ،
میره،بیدیا.
هامه(hāma)-ا.مشر
سرغندوی،سرغنه،
د قوم مشر،کوپړی،
د سر کاسه،کونګ،
یو ډول الوتونکی.
هامی(hāmī)- ص.ترهور،
ځلبلاند.
هامیان(hāmyān)-ا.
همیانی،امیانی.
هاون(hāwan)-ا.اونګ،
وکلی،دشیانو دمیده کولو
لوښی، چی له اوسپنی،
لرګی او یا تیږی څخه
جوړ شوی وی.
هاون دسته(hāwandasta)-
ا.مر.چومبی، لاستی.
های(hāy)-ح.ن.د خطاب
کلمه،وی،وای،آی،ای،هی.

های های(hāy hāy)-ا.
صوت.د غمجنو شور
او غالمغال.
های هوی(hāyhoy)-ا.
صوت.شور ماشور
هیهی،چیغی پیغی.
هایب(hāyib)-ص.ډارن،
ویرندوکی. ډارن.
هایج(hāyij)-ا.ف.پاڅوونکی،
لمسوونکی.
هبا(habā)-ا.ګرز،ګرد،دوړه،
هغه بړاس چی له
ځمکی پورته کیږی(۲)
کم عقله خلق.
هباک(habāk)-څیړی،
څړی ککری
هبد(habad)-ماله.
هبد(habd)-ا.منه غونی،
د منه غونی دانه.
هبوب(hubbūb)-ا.ف.
د باد لګیدل،باد الوتل،
باد چلیدل
هتک(hatk)-ا.ف.پرده خیرول،
بی پردی کول.

هجده(hajda)-ا.هغه عدد چی د اوولسو او نونسو تر منځ دی، اتلس.

هجر(hijr)-ا.ف.بیلتون،جدائی.

هجران(hijrān)-ا.ف. جدائی،بیلتون.

هجو(hajwa)-ا.ف.غندنه، غندل،د چا بد ویل.

هجوم(hajūm)-ا.ف.یرغل، حمله.

هدی(س ا)(hadá)-ا.ف. لار ښوونه،رهنمائی.

هدایت(hidāyat)-ا.ف. لارښوونه.

هدر(hadar) - ا.ف. بابیزه، ضایع کیدل، باطلیدل.

هدف(hadaf)-ا.نښه، د توپک نښه.

هدم(hadm)-ا.ف.ورانول، ړنګول،نړول.

هدهد(hudhud)-چرګک، ملا چرګک،ګک پتوتنی.

هدیه(hadya)-ا.تحفه، خونی،سوغات.

هدینه(hādīna)-ا.زینه، اندړپایه.

هذیان(hazyān)-ا.ف.پرتی، بیهوده خبری..

هرار(hurār)-ا.هغه درد او پرسوب چی د اوښ د پوټکی او غوښی تر منځ پیدا کیږی او پوټکی یی خرابوی، د اسهال یا نسنا ستی ناروغی.

هراس(hirās)-ا.ف.ویره، ډار،بیم.

هراسیدن(harāsīdan)- ص.فا.ویریدل،ډاریدل.

هراش(harāš)-ا.قی،کانګی، ګرځون.

هراول(harāwūl)-ا.سرلاښ، مخ څرک،سرغنه.

هراینه(harāyna)-ق. هرګوزه،که چیری.

هرثمه(harsama)-ا.زمری، د سړی نوم.

هرج(harj)-ا.ف.پتنه،اشوب، هرج ومرج،ګډوډی.

هرد(hurd)-کورکمن.

هرز،هرزه(harz.harza)-
ص.اپلتی،بیکاره.

هرگز(hargiz)-ق.له سره،
هیڅکله،سپینه،کودټ.

هرم(haram)-ص.ډیرزور
شوی،زور.

هرم(hiram)-ا.د هندسی په
اصطلاح،مخروطی
شکله جسم چی
قاعده یی مثلث،
مربع یا کسیر
الاضلاع وی.

هرم(hurm)-ا.داور توده والی.

هرماس(harmás)-ا.زمری،
مزری.

هرماس(hurmás)-ا.دیب،
شیطان.

هُرمز،هَرمز(hurmuz)-
ا.د پنجشنبی ورځ،
د زیارت ورځ،
د مشتری ستوری.

هرهفت(harhaft)-ا.سنګار،
د بنځو د سینګار
سامان او لوازم.

هری(hirÍ)-ا.هرات،
د هرات ښار.

هریره(hurayra)-ا.
وړوکی پیشو،پټکوندۍ.

هزار(hazār)-ا.لس سلګون،
زر،یو زر.

هزار پا(hazārpā)-ا.زنځه.

هزار تابه(hazārtāba)-
ا.م.لمر.

هزاردستان(hazārdastān)-
ا.م.بلبله،چونې.

هزاک(hazāk)-ناپوه،نادان.

هزال(hazāl)-ص.ډنګر توب،
خوارتوب.

هزال(hazāl)-ډیر شوخ.

هزبر.هژبر(hu(z)bir)-ا.
زمری،مزری.

هزل(hazl)-ا.ف.وشتی توکی.

هزم(hazm)-ا.ف.ماتی،د
دښمن ما تول.

هزمان(hazmān)-ق.د هر
زمان مخفف.

هزیل(hazÍl)-ص.ډنګر،خوار.

هزیمت(hazÍmat)-ا.ف.
ماتی،ماتی خوړل،
تښتیدل.

هسته(hasta)-ا.خسته،
د منځ دانه لکه د
زردالو،شفتالو
هوش مند(hušmand)-
هوښیار،په سد.
هشیم(haŠĪm)-ا.ف.ماتول،
وړوکی کول.
هفت(haft)-ا.اووه،د شپږواو
اتو تر منځ عدد.
هفت آبا(haftābā)-ا.م.
د بوډی- ټال،کنایه
له اوو آسمانو نو یا
اووه ګونی ستوری.
هفته(hata)-ا.اووه نی(اونی).
هفتاد(haftād)-ا.اویا،د نهه
شپیته او یو او یا تر
منځ عدد.
هکتار(hiktār)-ا.لس زره
متره.
هکهک(hikhik)-ا.د ژړا
هغه غږ چی په
ستونی کی بندیږی
سونګټ.
هلاکت(halākat)-ا.ف.
مړینه،مرګی.
هلال(hilāl)-ا.میاشت.

هلهله(halhala)-ا.ف.شور
ماشور،هاها.
همپا(hampā)-ملګری.
همپاله(hampyāla)-ا.
ص.همسنک،اندیوال.
همتا(hamtā)-ص.ساری،بډه.
همخواب.
همخوابه(hamxwāba)-
ص.اورته،ارتینه،
چی می نشته همخوابه
بنګلی په خواکی
نه دی کور په حقیقت
ګنی ګور دی
(حمید مومند).
همدرد(hamdard)-
خواخوږی،زړه
خوږی.
همدردی(hamdardī)-
خواخوږی،زړه خوږی،
زړه سواندی.
همدم(hamdam)-ص.
همدم ملګری.
همراه(hamrāh)-ص.مل،
ملګری.
همراهی(hamrāhī)-ص.
ملګرتییا،ملتیا،ملګرتوب.

همزاد(hamzād)-ص.
همزولی،غبرګونی.
همسال(hamsāl)-ص.
همزولی،دوه کسه
چی عمر ئی برابر وی.
همسایه(hamsāya)-ص.
ګاونډی.
همسایه گی(hamsāyagī)-
ص.ګاوندیتوب.
همشیره(hamšera)-ا.خور.
همشیره زاده(hamšerāzada)-
ا. خوریی،د خور زوی.
همگام(hamgam)-ص.
مل.ملګری.
همگان(hamagān)-جم.
واړه،ټول،ګرد.
همیشه(hameša)-ق.تل،
هرکله.
همین(hamīn)-ق.دغه،دا.
همینطور(hamīntawr)-
ق.همدغسی،همداسی،
په همدی توګه.
هنجار(hanjār)-ا.دود،لار.
هنگام(hangām)-مهال،
وخت.

هنگامه(hangāma)-ا.
انګازه،مشوره،
وخت،مهال.
هنوز(hanoz)- ق.تر اوسه،
تردی دمه.
هوا پیما(hawāpaymā)-
ا.م.الوتکه.
هودج(hawdaj)-ا.امبالی،
کجاوه،پالکی.
هود(hūd)-ا.یهود،یهودان،
دیوه پیغمبر نوم.
هوده(huda)-ا.ص.سود،
ګټه،فایده.
هور(hur)-ا.لمر،بخت او طالع.
هوش(hoš)-ا.عقل.
هوشمند(hosmand)-
ص.هوښیار،زیرک.
هویت(hoyat)-ا.بنه،څیره،
پیژندنه.
هویدا(huwayda)-ص.
ښکاره،څرګند.
هیاج(hiyāj)-ا.ف.پاریدل،
جګړه کول،ننبته.
هیچ(hec)-ص.هیڅ.
هیزم(hizum)-ا.خس،بوتی.

هیزمکش(hizumkaš)-
ا.ص.خسبه.

هیکل(haykal)-بنه،صورت،
ځواکمن سړی.

هیلا(haylā)-ا.بابنه،
یو ښکاری مرغه دی.

هیمه(hema)-ا.خس،دونواو
اغزیو وچ ښاخونه او
چوپړ کی د سوزولو
وړوی.

هیون(hayūn)-ا.تیز اوښ،
خوب اوښ،
چاغ اوښ.

ketabton.com - The Digital Library

ی

ی(یا)(ya)-دفارسی الفبی
دودیرشم توری دی
چی د(یا)بنه ویل کیږی
ددی توری ابجدی
حساب او ارزښت ئی
(۱۰)دی

یا(yá)-ربط دربط توری دی
چی په پښتو او فارسی
د واړوژبوکی کارول
کیږی.

یا(yā)-ندای.

یاب(yâb)-ص.چتی،بی ګټی،
بی ارزښته.

یابو(yábū)-ا.یابو،هغه آس
چی اصیل نه وی.

یابیدن(yābÍdan)-ا.ف.
موندل،میندل.

یاد(yād)-ا.په زړه،په یاد.

یاد دادن(yāddādan)-ا.ف.
ورپه زړه کول،
ورپه یادول.

یادرفتن(yādraftan)-
ا.ف.هیریدل،
له یاده وتل.

یادکردن(yādkardan)-ا.
ف.په زړه کول،
په یادول .

یادګار(yādgār)-ا.څلی،نښه.

یار(yār)-ا.ص.مل،ملګری،
یار،مرستندوی.

یارا(yārá)-ا.ف.وس،نیرو،ځواک.
نیرو،ځواک.

یارستن(yārastan)-ا.ف.
له عهد ی وتل،
له باره وتل،
له وسه کیدل.

یارغو(yārğú)-ا.ف.پوښتنه.

یارمخچی(yārmaxčÍ)-ا.
شاغوتی،یامخچه،
یار مخچی،یوډول
وړوکی مرغی ده.

یاری(yárī)-ا.ف.مرسته،دوستی.
یازنه(yázna)-ا.اخښبی،اوښبی،
دخورمیړه.
یاغی(yáğī)-ص.سراخیستونکی،
سرغړاند،سرغړان،یاغی.
یافتن(yáftan)-ا.ف.میندل،
موندل،ترلاسه کول.
یافه(yáfa)-ص.بی معنی،
یاوه،پریشانه،
ورک شوی.
یاقوت(yáqūt)-ا.یاقوت،
یودږول قیمتی ډبره
چی له کانونو څخه
لاس ته را ځی.
یال(yál)-ا.وږ،دآس دغړی
جګ ویښتان.
یالمند(yálmand)-ص.دعیالمند
مخفف،هغه سړی چی
ښځه اوماشومان لری.
یاله(yála)-وګ،یالغ.
یان(yán)-ا.ص.پرتی،اپلتی،
هغه کلمی چی له
ارادی پرته خولی ته
راځی.
یاور(yáwar)-ا.ف.مرستیال،
مرستندوی.

یاوه(yáwa)-ا.ص.اپلتی،پرتی،
بی سنجشه په خپل
سرخبری.
یاجوج وماجوج
(yájūjomájūj)-
ا.افسانوی موجود،
لنډی،تیټ قدی،
دمغولویوه طایفه.
یاس«به فتح یا»(ya?s)-ص.ناهیلی.
یب(yab)-ا.غشی.
یباب(yabáb)-ص.شاړه،ورانه.
یبس(yubs)-ا.ف.وچیدل،
وچوالی.
یبوست(yubost)-ا.وچوالی،
دلنده بل ضد.
یتیم(yatím)-ص.پلار مړی،
یتیم.
یثرب(yasrb)-ا.دمدینی
منوری پخوانی نوم
دحضرت محمد
«صلی الله علیه وسلم»
د هجرت نه د مخه.
یخمالک(yaxmálak)-
ا.ف.ښوینډی،
ښویانک.
یخن(yaxan)-ا.غاړه،ګروه.
ید(yad)-ا.لاس.

یراق(yiráq)-ا.وسله،لکه توره، توپک اونور.
یرقان(yaraqán)-ا.زیړی.
یزدان(yazdán)-ا.خدای، څښتن.
یزک(yazak)-ا.دلښکر مخکښ،سرلاړ.
یسار(yisár)-ا.کیڼ لاس، کیڼ اړخ، کیڼ.
یسال(yasál)-ا.لین،لیکه.
یسر(yusr)-ا.اسانتیا،اسانی.
یشت(yašt)-ا.پرستش،پالنه، نمانځنه،عذرو زاری، داوستا،دکتاب یوه برخه.
یشک(yašk)-ا.غاښ،داړی، ددارونکو ژویوتیره غاښ.
یعسوب(ya?súb)-ا.دشاتو، مچی،دمچیو پاچایامیر.
یعفور(ya?fúr)-ا.کبلی.
یغلا(yağlá)-ا.ارکاره،ارکاری.
یغما(yağmá)-ا.تالا،لوټ، په ترکستان کی دیوی قبیلی نوم.
یغماگر(yağmágar)-ص. ن.لوټوونکی،لوټمار.
یغظة(yağazat)-ا.ویښوالی.

یقین(yaqín)-ا.باور،یقین.
یک(yak)-یو،هغه عددچی له هغه وروسته ددوه عدد دی.
یکایک(yakáyak)-ق.یویو یوپه بل پسی.
یکباره(yakbára)-ص.ناڅاپه، له یوی مخی.
یکتا(yaktá)-ص.یواځی،یو، بی جوړی.
یک به یک(yakbayak)- ق.ټک اوپتری، ټک له ټکه.
یک تنه(yaktana)-ص. یکی یواځی.
یکجا(yakjá)-ص.همه ګی، غونډ.
یکدانه(yakdána)-ص. بی ساری،بی جوړی، بی مثله.
یکدست(yakdast)-ص. دچاچی یولاس نه وی، چونټی یولاس، دارجل ضد.
یکدل(yakdil)-ص.یوزړه.
یکدیگر(yakdígar)-ا. یوله بله.

یک رنگ(yakrang)-ص.
رښتینی،کوم شیان چی
په یوه رنګ وی.
یک رنگی (hakrangí)-
ص.صدا قت،رښتینو لی.
یک زبان(yakzabán)-
ص.همغږی،متفق،
سره یولاس.
یکشنبه(yakšanba)-ا.
داونی ددو همی ورځی
نوم،دوه نی.
یک لا(yaklá)-ص.یوقات،
یوستوی.
یک مشت(yakmušt)-ص.
یوموتی،په یوه
اتفاق،په یوه زړه.
یک ونیم(yakunÍm)-ا.م.
یونیم،ځینی.
یکه تاز(yakatáz)-ص.
بنی سپور،وتلی سپور،
بی ساری سپور .
یم(yam)-ا.سیند،سین.
یمام(yamám)-ا.شنه کوتره،
سارانی کوتره،
یمین(yámÍn)-ا.بنی،بنی لاس،
بنی خوا.

یواش(yawáš)-ق.ص.ورو،
سوکه.
یورش(yoriš)-ا.حمله،یرغل.
یوز(yúz)-ا.لتونه،تپوس.
یوزک(yúzak)-ا.م.بنکاری
سپی،دبنکار سپی،
په خاورو کی رغړیدل.
یوزیدن(yúzÍdan)-ا.ف.
غور ځیدل،غورځنګ
خیزکی وهل.
یوغ(yoğ)-ا.جم،څغ،هغه تراش
شوی لرګی چی د
غویانو پرغاړه یی ږدی.
یوم(yawm)-ا.ورځ.
یوم التناد(yawmutanád)-
ا.م.لویه ورځ.
یوم الحساب(yawmulhisáb)-
ا.م.دقیامت ورځ.
یوم الحشر(yawmulhašir)-
ا.م.دپاڅون یا
پاڅیدو ورځ.
یهود(yahúd)-ا.بنی اسرائیل.

PROPERTY OF PACKU 14031

Dari- Pashto

Short

Dictionary

Academy of Sciences
Of Afghanistan
Institute of the
language of Dari

2006

چاپ مطبعه آزادی

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English